

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-KTF/203-40/2017.

Ügyintéző: dr. Barabás Adrienn

Balázs Viktor

Botlik Dávid

Horváth Attila

Tóbiás Krisztián

Tóth Krisztián

Wiborny József

Telefon: (06-1) 224-9103

Tárgy: a Greenpeace Magyarország Egyesület és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület fellebbezése a 78-140/2016. ügyiratszámú határozattal szemben

A Baranya Megyei Kormányhivatal (2017. január 1. napját követően jogutódlás folytán: Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatala, a továbbiakban: **elsőfokú környezetvédelmi hatóság**) 78-140/2016. ügyiratszámú határozatát a Greenpeace Magyarország Egyesület (1143 Budapest, Zászlós u. 54., KÜJ: 102418004) és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület (1056 Budapest, Szerb u. 17-19.) (a továbbiakban együttesen: **Fellebbezők**) által együttesen benyújtott fellebbezés alapján felülvizsgáltam.

HATÁROZAT

I./ Az elsőfokú határozatot helybenhagyom.

II./ A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi Szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat vízügyi és vízvédelmi hatáskörben adott 35000/14709-4/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„A Greenpeace Magyarország Egyesület (1143 Budapest, Zászlós utca 54.) és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület (1056 Budapest, Szerb u. 17-19.) jogorvoslati kérelme folytán az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség előtt – az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. (7030 Paks, Gagarin u. 1.) részére Paks 8803/16 és 8803/17 hrsz. (8803/15 hrsz.) területeire új atomerőmű blokk létesítésére és üzemeltetésére kiadott környezetvédelmi engedély fellebbezése tárgyában – OKTF-KP/11418-8/2016. számon indult másodfokú környezetvédelmi hatósági eljárásban a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint első fokon eljáró vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35700/9422-5/2016. ált. számú és a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint első fokon eljáró vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35300/3261-6/2016. ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalását felülvizsgáltam.

Továbbá az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség jogutódja a Pest Megyei Kormányhivatal PE/KTF/203-35/2017. és PE/KTF/203-36/2017. számú szakmai és ismételt szakmai egyeztetést kezdeményező levelei alapján felülvizsgáltam a korábban kiadott 35000/14709-1/2016. ált. számú és az azt megváltoztató 35000/14709-2/2016. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalásomat és az alábbi másodfokú vízgazdálkodási és vízvédelmi

SZAKHATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁST

adom.

1. A 35000/14709-1/2016. ált. számú és az azt megváltoztató 35000/14709-2/2016. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalást visszavonom.

2. A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/9422-5/2016. ált. számú, valamint a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3261-6/2016. ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalását helybenhagyom."

III./ Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal környezet- és településegészségügyi, valamint közegészségügyi szakkérdésben adott KEF-213-2/2017. iktatószámú szakértői véleménye:

„MÁSODFOKÚ SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség előtt, OKTF-KP/11418-3/2016. számon indult másodfokú eljárásban az alábbi szakértői véleményt adom.

Az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. (7030 Paks, Gagarin u. 1. 3. emelet 302IB., a továbbiakban: Zrt.) részére, az MVM ERBE Zrt. által készített, a Zrt. által benyújtott "MVM Paks II. Zrt. Új atomerőművi blokkok létesítése a Paksi Telephelyen" c. környezeti hatástanulmány, valamint a környezeti hatásvizsgálati eljárás során benyújtott további dokumentumok alapján a környezetvédelmi engedély megadásához

népegészségügyi szempontból hozzájárulok."

IV./ A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Bányászati, Gázipari és Építésügyi Főosztály földtani közeg védelme szakkérdésben adott MBFH/3268-3/2016. ügyiratszámú szakértői véleménye:

„Végzés

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (továbbiakban: MBFH) az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (továbbiakban: OKTF) az OKTF-KP/11418-4/2016. számú végzésével szakértőként rendelte ki a Baranya Megyei Kormányhivatal (továbbiakban:

Kormányhivatal) 2016. szeptember 29-én kelt, 78-140/2016 iktatószámú határozata alapján kiadott környezetvédelmi engedély felülvizsgálatára indult másodfokú eljárásban.

Az MBFH arra vonatkozóan, hogy a Pécsi Bányakapitányság véleménye megadásakor kellő alapossággal vizsgálta-e a tervezett tevékenység végzésének hatásait az alábbi szakkérdésekben:
az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelme szempontjából, megállapította, hogy a Pécsi Bányakapitányság az eljárás során a földtani és ásványvagyon védelmi szempontból a vonatkozó jogszabályok előírásai alapján folytatta le eljárását, szakhatósági állásfoglalását megalapozottan adta ki."

V./ Az Országos Atomenergia Hivatalnak az atomenergia biztonságos alkalmazásával, a nukleáris baleset-elhárítással kapcsolatos szakkérdésben adott OAH-2017-00147-0002/2017. ügyiratszámú nyilatkozata:

„Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség a 2016. december 8-án kelt OKTF-KP/11418-5/2016. számú végzésében a Baranya Megyei Kormányhivatal 2016. szeptember 29. napján kelt, 78-140/2016. iktatószámú határozata alapján kiadott környezetvédelmi engedély felülvizsgálatára indult másodfokú eljárásban belföldi jogsegély keretében kereste meg az Országos Atomenergia Hivatalt (továbbiakban OAH). A megkereséssel kapcsolatban az alábbiakról nyilatkozom:

1. Az OAH a fellebbezésben foglaltakra tekintettel is fenntartja az OAH-2015-00509-0044/2016. iktatószámon kiadott szakhatósági állásfoglalását.
2. Az ügygel kapcsolatban újabb releváns adat, irat nem áll rendelkezésünkre."

VI./ Paks Város Címzetes Főjegyzőjének, mint a beruházással érintett terület vonatkozásában hatályos, a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása tekintetében nyilatkozattételre jogosult szerv I.8944-18/2016. iktatószámú nyilatkozata:

„NYILATKOZAT

Paks Város Jegyzője, mint helyi környezet- és természetvédelmi hatóság nyilatkozom, hogy a 2016. június 24. napján kelt, I.8944-2/2016. iktatószámon kiadott belföldi jogsegélyben foglaltakat **fenntartom.**"

„Tájékoztatam továbbá, hogy a Paks Város Önkormányzatának Paks Város Helyi Építési Szabályzatáról (HÉSZ) szóló 24/2003. (XII. 31.) számú jelenleg hatályos rendelete és szabályozási terve alapján az érintett 8803/16 és 8803/17 helyrajzi számok a Gip.M1 jelű építési övezeten belül helyezkednek el, melyre vonatkozóan az előírások a rendelet 59. §-a szerint az alábbiakkal módosultak:

- (1) A területen az engedélyezett üzemvitel során elektromos energiatermelés és átmeneti jelleggel kizárólag a Paksi Atomerőműben szintén az engedélyezett üzemvitel során keletkezett

kiégett kazetták tárolása, a tervezett új atomerőművi blokkok létesítését megelőző, annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységek végezhetőek. A tárolás maximális ideje az első tároló modul használatbavételétől számított 50 év.

(2) Az építési övezetben a (1) bekezdésben foglalt tevékenységekkel összefüggő, a meglévő 4 blokk működéséhez, valamint ezeknek az engedélyezett üzemvitele során keletkezett kiégett kazetták átmeneti tárolásához szükséges építmények helyezhetők el.

(5) A Gip-M1.1 és Gip-M1.3 alövezetben az új atomerőművi blokkok építésével kapcsolatos felvonulási építmények és infrastruktúra is elhelyezhető, illetve a meglévő építmények és infrastruktúra elbontható a nukleáris létesítmény és a radioaktív hulladéktároló biztonsági övezetéről szóló kormányrendelet előírásainak teljesülése mellett.

Paks Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 93/2016. (VIII. 17.) Kt. számú határozatában a területre vonatkozóan a Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv felülvizsgálata mellett döntött az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. tulajdonában lévő 8803/16, 8803/17 és 8802/10 és 8803/5 helyrajzi számú ingatlanokon

- az új, 5. és 6; sz. atomerőművi blokkok és azok technológiai segédlétesítményei,
 - 400/120 kV-os alállomás és távvezetékei,
 - építési-szerelési munkákhoz szükséges 22 kV-os távvezetékek,
 - személygépkocsi parkoló és autóbusz pályaudvar
- elhelyezhetősége érdekében. A tervezési program folyamatban van.”

VII. /Jogorvoslati záradék

Határozatom a közléssel válik jogerőssé. Határozatom ellen államigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs, annak felülvizsgálatát – jogszabálysértésre hivatkozással – az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz a közléstől számított 30 napon belül 3 példányban benyújtott, de a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Az ügyfél a tárgyalás tartását a keresetlevélben, illetve az alperesi ellenkérelem kézhezvételétől számított 8 napon belül írásban kérheti.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2016. szeptember 29. napján kelt, 78-140/2016. ügyiratszámú határozatában (a továbbiakban: **Határozat**) az **MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt.** (7030 Paks, Gagarin u. 1., 3.em., 302/B., KÜJ: 103073275, a továbbiakban: **Környezethasználó**) részére a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **314/2005. Korm. rendelet**) 1. melléklet 31. pontjára figyelemmel környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében környezetvédelmi engedélyt adott a 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére.

A Határozattal szemben Fellebbezők - a törvényes határidőben, a jogorvoslati igazgatási szolgáltatási díj megfizetése mellett - jogorvoslati kérelmet terjesztettek elő.

Fellebbezők fellebbezésükben a Határozat módosítását tartják szükségesnek akként, hogy a Környezethasználó által benyújtott engedélykérelem kerüljön elutasításra.

A Fellebbezők által előterjesztett fellebbezésben foglaltak az áttekinthetőség és egyértelműség jegyében jelen döntés indokolásában környezeti elemenként kerülnek kifejtésre és megválaszolásra.

*

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 104. § (3) bekezdésében foglaltak szerint másodfokú eljárásom során az alábbiakat állapítottam meg.

I. A Határozat kiadmányozását megelőző elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárás

Környezethasználó 2012. november 10. napján a 314/2005. Korm. rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerint előzetes konzultációt kezdeményezett a 7031 Paks, 8803/15. hrsz. alatti (megosztás követően Paks 8803/16 és 8803-17 hrsz.) telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére vonatkozóan.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2012. december 21. napján kelt, 8588-32/2012. iktatószámú véleményével zárta le az előzetes konzultációt. A véleményben rögzítésre került, hogy a tervezett beruházás környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenység, meghatározásra kerültek a 314/2005. Korm. rendelet 6. számú mellékletében rögzített feltételek figyelembe vételével a környezeti hatástanulmány tartalmi követelményei, valamint rögzítésre került, hogy a tervezett beruházással kapcsolatban az előzetes konzultáció során a rendelkezésre álló információk alapján környezetvédelmi engedélyezést kizáró ok – az elsőfokú környezetvédelmi hatóság részéről - nem merült fel.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság véleményében rögzítette továbbá, hogy a véleményben foglaltak saját álláspontját tartalmazzák, amelytől az eljárásba bevont közigazgatási szervek észrevételei eltérhetnek.

Környezethasználó 2014. december 19. napján kelt, és az elsőfokú környezetvédelmi hatóság által ugyanezen a napon 755-14/2014. iktatószámon érkeztetett beadvány részeként környezetvédelmi engedély kiadása iránti kérelmet terjesztett elő a 7031 Paks, 8803/15. hrsz. alatti (megosztás követően Paks 8803/16 és 8803-17 hrsz.) telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére vonatkozóan.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2014. december 23. napján kelt, 755-19/2014. iktatószámú végzésében hiánypótlásra hívta fel Környezethasználót a benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció kiegészítésére vonatkozóan, elsősorban a hatásterület megállapíthatósága érdekében. A hiánypótlásban foglaltakat Környezethasználó 2015. január 12. napján teljesítette

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-8/2015. és 558-7/2015. ügyiratszámú végzéseiben hiánypótlásra szólította fel Környezethasználót az engedélyezési eljárásért és az eljárásban kötelezően közreműködő szakhatóságok eljárásáért kötelezően megfizetendő igazgatási szolgáltatási díj tekintetében. Környezethasználó a hiánypótlási felhívásokban foglaltakat 2015. január 12. napján teljesítette.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-9/2015. iktatószámán tájékoztatta a Levegő Munkacsoportot az eljárás megindulásáról tekintettel arra, hogy a Levegő Munkacsoport a korábbiakban ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-10/2015. és 558-13/2015. iktatószámokon tájékoztatta Fellebbezőket az eljárás megindulásáról tekintettel arra, hogy Fellebbezők a korábbiakban ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmet terjesztettek elő.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-92/2015. iktatószámán tájékoztatta a Védegylet Egyesületet az eljárás megindulásáról tekintettel arra, hogy az ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-169/2015. iktatószámán tájékoztatta a Pécsi Zöld Kört az eljárás megindulásáról tekintettel arra, hogy az ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-29/2015. iktatószámán tájékoztatta a Reflex Környezetvédő Egyesületet az eljárás megindulásáról tekintettel arra, hogy ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmet terjesztett elő és ügyféli jogállását az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megállapította.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-162/2015. iktatószámú végzésében az Egészséges Ivóvízért és Környezetért Egyesület ügyféli jogállás megállapítása iránti kérelmét elutasította, figyelemmel arra, hogy az egyesület ügyféli jogállását a környezetvédelmi eljárásra vonatkozó anyagi jogszabályi rendelkezések szerint nem igazolta. Az ügyfél a végzéssel szemben fellebbezést terjesztett elő. A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya felé (2017. január 1. napját megelőző jogelődje az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség) 2015. július 8. napján kelt, OKTF-KP/9879-3/2015. iktatószámú végzésében az elsőfokú környezetvédelmi hatóság döntését helybenhagyta.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás megindulásáról szóló értesítés érdekében vezetett elektronikus adatbázis létrehozásáról, vezetéséről, valamint az adatbázis alapján történő értesítésről szóló 187/2009. (IX. 10.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: **187/2009. Korm. rendelet**) foglaltaknak eleget téve az eljárás megindításáról elektronikus úton értesítette azon érdekvédelmi és társadalmi szervezeteket, amelyek az e célból működtetett adatbázisban - az értesítés érdekében - adataikat elektronikus úton bejelentették.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az eljárás megindulásáról honlapján és hivatalos helyiségében Közleményt tett közzé, valamint a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Közlemény megküldésre került a tevékenység telepítési helye szerinti település, Paks Város Jegyzőjének, valamint a hatásterülettel feltételezhetően érintett települések jegyzőinek.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az eljárás megindulását követően Közlemény-kiegészítést tett közzé, amelyben tájékoztatta a vélelmezhető hatásterületen élőket arról, hogy Környezethasználó a hatósági hiánypótlásoknak eleget tett, valamint tájékoztatást adott az engedélyezési dokumentáció elérhetőségéről.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2015. március 2. napján kelt, 558-34/2015. iktatószámú levelében a 314/2005. Korm. rendelet 14. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a dokumentációkat megküldte a Földművelésügyi Minisztériumnak, annak érdekében, hogy az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espooban (Finnország), 1991. február 26. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 148/1999. (X. 13.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: **Espoo-i Egyezmény**) foglaltak szerint a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárást megindítsa és koordinálja.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság - figyelemmel a Ket. 44. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltakra – 558-35/2015. iktatószámon megkereste a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindulásakor hatályos, a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet szerinti, az ügyben érdekelt szakhatóságokat:

- a Pécsi Bányakapitányság PBK/521-2/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában feltétel nélkül megadta szakhatósági hozzájárulását;
- az Országos Atomenergia Hivatal OAH-2015-00509-002/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély kiadásához szakhatósági hozzájárulását megadta;
- a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/4299-29/2015.ált., 35700/4299-30/2015.ált. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal járult hozzá a tervezett beruházáshoz;
- a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/2221-31/2015.ált. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal adta meg szakhatósági hozzájárulását. Az állásfoglalás 35300/2221-32/2015.ált. iktatószámú végzésben kijavításra került;
- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási szerve BKR/001/00771-2/2015. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalásában közegészségügyi szempontból feltételekkel járult hozzá;
- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság BKG/001/3505-3/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély kiadásához feltétel nélkül hozzájárult;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási szerve TOR/084/00440-2/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában az új atomerőművi blokkok környezetvédelmi engedélyének kiadásához közegészségügyi szempontból kikötés nélkül hozzájárult;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság TOF/53/91-2/2015. iktatószámú talajvédelmi szakhatósági állásfoglalásában megállapította, hogy a benyújtott dokumentáció talajvédelmi szempontból megfelelő, a környezetvédelmi engedély kiadható;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal TO-04D/40/453-2/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában örökségvédelmi szempontból szakhatósági hozzájárulását kikötés nélkül megadta;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatal Járási Földhivatala 10.129/2015. ügyiratszámú végzésében a szakhatósági eljárást megszüntette tekintettel arra, hogy a tervezett beruházás termőföld területeket nem érint;
- a Baranya Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztály BAG/2435-8/2015. ügyiratszámú szakkérdésben adott állásfoglalásában a tervezett beruházáshoz hozzájárulását feltételekkel adta meg;

- a Baranya Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítésze BAD/15/73-2/2015. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalásában rögzítette, hogy a tervezett beruházás a vonatkozó területrendezési tervekkel összhangban van, ezért kizáró ok nem merülhet fel.

Paks Város Címzetes Főjegyzője I.1669-7/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában az új atomerőművi blokkok környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz szakhatósággént hozzájárult.

A Kalocsai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 1401-1./2015/H. számú levelében adott tájékoztatást arra, hogy a megkeresést az illetékességgel és hatáskörrel rendelkező Fajszi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjéhez áttette.

A Fajszi Közös Önkormányzati Hivatal Foktői Kirendeltsége 510-2/2015. iktatószámú végzésében - mint a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása tekintetében nyilatkozattételre jogosult szerv – helyi környezet- és természetvédelmi rendelet hiányára hivatkozással az eljárást megszüntette.

A Dunaszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 158-7/2015. ügyiratszámon rögzítette, hogy a környezetvédelmi engedély megszerzésére irányuló kérelemhez, mint szakhatóság feltétel nélkül hozzájárul, ellene kifogást nem emel.

A Dunaszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője továbbá 158-8/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában - mint a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása tekintetében nyilatkozattételre jogosult szerv – szakhatósági hozzájárulását megadta a környezethasználói kérelemhez.

A Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 622/2015. iktatószámon tájékoztatást adott arra nézve, hogy az illetékességi területén lévő települések – Géderlak, Dunaszentbenedek és Uszód települések – helyi környezet- és természetvédelmi rendeletet nem alkottak, így szakhatósági állásfoglalást az ügyben nem áll módjában adni.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-81/2015. iktatószámon a Ket. 45. § (3) bekezdésében foglaltak alapján szakhatósági egyeztetést kezdeményezett a Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjével a 622/2015. iktatószámú tájékoztatásában adott szakhatósági állásponttal kapcsolatosan.

A Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője 622-1/2015. iktatószámú végzésében – az egyeztetést követően – eljárását megszüntette figyelemmel arra, hogy helyi környezet- és természetvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-37/2015. iktatószámú végzésében hiánypótlásra szólította fel Környezethasználót levegővédelmi, hulladékgazdálkodási, környezeti radiológiai, környezeti zaj- és rezgésvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi szempontból. Környezethasználó a végzésben foglaltaknak 2015. március 26., illetve 2015. április 13. napján részben tett eleget, Környezethasználó teljes körűen 2015. április 24. napján teljesítette a hiánypótlást, amelyről az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a nyilvánosság felé ismét Közlemény útján adott tájékoztatást. A Közlemény közzétételre került az elsőfokú környezetvédelmi hatóság honlapján, hivatalos helyiségében, megküldésre került közhírré tétel céljából az eljárásban közreműködő jegyzők részére is.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-38/2015. iktatószámán belföldi jogsegély iránti megkereséssel élt a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság felé arra vonatkozóan, hogy a tervezett tevékenység érint-e védett, illetve Natura 2000 területet, a tevékenység milyen feltételekkel engedélyezhető, mely korlátozások előírását tartja fontosnak.

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 1277-5/2015. iktatószámán adta meg nyilatkozatát.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 616-2/2015. iktatószámán adta meg nyilatkozatát.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-45/2015. iktatószámán belföldi jogsegély iránti megkereséssel élt a 2015. április 1. napját megelőző környezetvédelmi hatóság, a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, valamint az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség felé a tekintetben, hogy illetékességi területére vonatkozóan nyilatkozzon arról, hogy a tervezett tevékenység milyen feltételekkel engedélyezhető.

Az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 104964-1/2015. ügyiratszámú belföldi jogsegélyében az illetékességi területére vonatkozóan nyilatkozatát megadta.

A Fejér Megyei kormányhivatal, mint a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 2015. április 1. napját követő jogutód szerve KTF-10976/2015., 34824/2015. ügyszám alatt adta meg véleményét.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-65/2015. iktatószámú levele mellékleteként Közleményt tett közzé a tervezett beruházás kapcsán megtartandó közmeghallgatás időpontjával és helyszínével kapcsolatban, amely Közlemény megküldésre került a tevékenység telepítési helye szerinti település, Paks Város Jegyzőjének, valamint a hatásterülettel feltételezhetően érintett települések jegyzőinek. A Közlemény megküldésre került az 558-66/2015. iktatószámú levél mellékleteként az ügyben érintett szakhatóságok részére.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-68/2015.-558-71/2015 iktatószámú leveleiben értesítette az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalát, a Földművelésügyi Minisztériumot és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságot, valamint a Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőséget és az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőséget és a környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult egyesületet, és más társadalmi szervezeteket a megtartandó közmeghallgatásról.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-90/2015. iktatószámú levelében Közlemény-kiegészítést tett közzé tekintettel arra, hogy a Környezethasználó az elsőfokú környezetvédelmi hatóság által kibocsátott hiánypótlási felhívásnak eleget téve további dokumentációkat nyújtott be. A Közlemény-kiegészítés megküldésre került a tevékenység telepítési helye szerinti település, Paks Város Jegyzőjének, valamint a feltételezhetően érintett települések jegyzőinek közzététel céljából, valamint az eljárásba ügyfélként bejelentkezett civil szervezeteknek is 558-94/2015. iktatószámán.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2015. május 7. napján közmeghallgatást tartott, amelyről írásbeli jegyzőkönyv készült. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-181/2015.-558-183/2015. iktatószámán a jegyzőkönyv elektronikus közzétételéről szóló tájékoztatását – az elérhetőség feltüntetésével – az eljárásban érintett szakhatóságoknak, települési önkormányzatok jegyzőinek és egyéb szervezeteknek és hatóságoknak megküldte.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-156/2015. iktatószámú végzésében vízvédelmi szempontból bocsátott ki hiánypótlási felhívást a Környezethasználó felé, amelynek Környezethasználó 2015. július 15. napján tett eleget.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-176/2015. iktatószámú levelében a Környezethasználó rendelkezésére bocsátotta a nemzetközi környezeti hatásvizsgálatban a németországi civil szervezetektől beérkezett észrevételeket azzal, hogy a nyilatkozatot küldje meg az elsőfokú környezetvédelmi hatóság számára.

Környezethasználó 2015. július 23. napján érkezett beadványa mellékleteként eleget tett az elsőfokú környezetvédelmi hatóság felhívásának.

A Greenpeace Magyarország Egyesület 2015. augusztus 5. napján megküldte az elsőfokú környezetvédelmi hatóság számára véleményét a Környezethasználó által benyújtott környezeti hatástanulmány megnevezésű dokumentációról.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2015. augusztus 11. napján kelt, 558-226/2015. iktatószámú levele mellékleteként megküldte a Környezethasználó számára a Szlovák Köztársaság és a Greenpeace Magyarország Egyesület észrevételeit és véleményét azzal, hogy arra Környezethasználó nyilatkozatát küldje meg.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-227/2015. iktatószámú levele mellékleteként a Greenpeace Magyarország Egyesület véleményét a Földművelésügyi Minisztérium felé is továbbította figyelemmel arra, hogy az a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárással kapcsolatos formai kifogásokat is tartalmazott.

A Földművelésügyi Minisztérium Kmf/200-35/2015. iktatószámú levelében válaszolt a Greenpeace Magyarország Egyesület kifogásaira az elsőfokú környezetvédelmi hatóság útján.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-230/2015. iktatószámú végzésében belföldi jogsegély iránti kérelemmel kereste meg az Országos Közegészségügyi Központ Országos Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Igazgatóságát sugáregészségügyi szempontból.

Az Országos Közegészségügyi Központ Országos Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Igazgatóság 2466-2/2015. iktatószámú levelében adta meg választát.

Környezethasználó 2016. január 26. napján kelt levelében nyilatkozatot terjesztett elő a radiológiai hatásterület vonatkozásában.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-231/2015. iktatószámú végzésében belföldi jogsegély iránti kérelemmel kereste meg az Országos Atomenergia Hivatalt a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendeletben foglaltakkal kapcsolatosan a tervezett beruházásra vonatkozóan.

Az Országos Atomenergia Hivatal 2015. szeptember 14. napján kelt levelében adta meg tájékoztatását.

Környezethasználó – az elsőfokú hatóság 2015. július 13. napján kelt, 558-199/2015. számú levele alapján - 2015. augusztus 27. napján kelt levele mellékleteként benyújtotta az Osztrák Köztársaság és a Horvát Köztársaság elvi álláspontjaira vonatkozó dokumentációkat.

Környezethasználó – az elsőfokú hatóság 2015. július 8. napján kelt, 558-197/2015. számú levele alapján - 2015. szeptember 1. napján kelt levele mellékleteként benyújtotta a Hellén Köztársaság, Románia és a Greenpeace Magyarország Egyesület elvi álláspontjára és véleményére vonatkozó dokumentációkat.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-251/2015., 558-257/2015., 558-260/2015 iktatószámú levele mellékleteként megküldte a Környezethasználó számára a német nyilvánosságtól kapott észrevételeket, a Cseh Köztársaság véleményét, a cseh nyilvánosságtól kapott észrevételeket, valamint az Ukrán Állami Nukleáris Felügyelőség, a Magyarország Kijevi Nagykövetsége és az ukrán nyilvánosság véleményét azzal, hogy azokra az észrevételeket tegye meg.

Az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület 2015. október 27. napján terjesztette elő észrevételeit és megjegyzéseit elektronikus úton.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-281/2015. iktatószámú levele mellékleteként megküldte a Környezethasználó rendelkezésére bocsátotta az ukrán nyilvánosságtól kapott észrevételeket, Szlovénia hivatalos véleményét és Szerbia előzetes hivatalos álláspontját, valamint megküldte az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület észrevételeit is azzal, hogy arra nyilatkozatát tegye meg.

A Földművelésügyi Minisztérium Km/200-36/2015. iktatószámú levelében a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás lezárása iránti szándékról tájékoztatta az elsőfokú környezetvédelmi hatóságot kérve közreműködését abban, hogy a Környezethasználó valamennyi, a nemzetközi nyilvánosságtól kapott észrevételekre tegye meg nyilatkozatait az eljárás sikeres lezárása érdekében.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-287/2015. iktatószámú levelében felszólította Környezethasználót arra, hogy mindazon nyilvánosságtól kapott észrevételekre tegye meg nyilatkozatát, amelyekre a megadott határidőn belül még nem reagált.
Környezethasználó 2016. február 25. napján kelt beadványa mellékleteként teljesítette a felhívásban foglaltakat és benyújtotta nyilatkozatait.

2015. november 13. napján elektronikus úton a Reális Zöldek Klub kérte ügyféli jogállásának megállapítását az elsőfokú környezetvédelmi hatóságtól, amelyre 558-295/2015. iktatószámú részletes tájékoztatást kapott, majd 558-301/2015. iktatószámú végzésében az elsőfokú környezetvédelmi hatóság hiánypótlásra szólította fel, amely teljesítésre került 2015. november 24. napján.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-308/2015. iktatószámú tájékoztatta a Reális Zöldek Klubot, hogy ügyféli jogállása megállapításra került az eljárásban és tájékoztatta az eljárás addigi állásával kapcsolatosan.

A Baranya Megyei Kormányhivatal BAB/3/113-3/2015. iktatószámú tájékoztatást adott az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület részére az ügyben megtartandó nyilvános fórumokkal és azok jogi szabályozásával kapcsolatosan.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-306/2015. iktatószámú levelével a Környezethasználó rendelkezésére bocsátotta a nemzetközi nyilvánosságtól későbbiekben beérkezett észrevételeket is azzal, hogy arra nyilatkozatát tegye meg.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 558-311/2015. iktatószámon az Országos Atomenergia Hivatal részére megküldte a nemzetközi nyilvánosságtól érkezett észrevételeket figyelemmel arra, hogy azok a hatáskörébe tartozó szakkérdéseket is érintenek.

A Greenpeace Magyarország Egyesület elektronikus úton, 2015. december 14. napján kelt levelében az eljárás felfüggesztését kérte. Kérelmében hivatkozott arra, hogy az Európai Bizottság 2015. november 9. napján pilot eljárást indított Magyarországgal szemben, ugyanis felmerült a gyanú, hogy a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény (a továbbiakban: Paks II. tv.) hatályba lépésével csorbulnak a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló 2003/4/EK irányelvben szereplő jogok.

Mindemellett az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ 2015. január 19. napján beadvánnyal fordult a NAIH-hoz, amelyben titokfelügyeleti eljárást kezdeményeztek a megvalósítási megállapodások minősítése tárgyában. A NAIH 2015. november 26. napján kelt levelében tájékoztatta a bejelentőt az eljárás megindításáról.

A Greenpeace Magyarország Egyesület ezen két folyamatban lévő eljárásra hivatkozva indítványozta a Ket. 32. § (1) bekezdése szerint a környezeti hatásvizsgálati eljárás hivatalból történő felfüggesztését.

A Greenpeace Magyarország Egyesület továbbá előadta, hogy amennyiben ezen álláspontot az elsőfokú környezetvédelmi hatóság nem osztaná, úgy a Ket. 32. § (3) bekezdésére hivatkozással, mint ügyfél kérlelmezi a környezeti hatásvizsgálati eljárás felfüggesztését.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2015. december 15. napján kelt, 558-315/2015. számú végzésében Környezethasználót nyilatkozattételre hívta fel a Ket. 32. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltakkal kapcsolatban.

Környezethasználó 2015. december 21. napján kelt nyilatkozatában akként nyilatkozott, hogy ő a felfüggesztés iránti kérelmet benyújtó Greenpeace Magyarország Egyesülettel szemben ellenérdekű ügyfélnek tekintendő, az eljárás felfüggesztése tárgyában hozott hatósági döntés ügyféli érdekét érinti és mint ellenérdekű ügyfél nem járul hozzá a környezeti hatásvizsgálati eljárás felfüggesztéséhez.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2016. január 6. napján kelt, 78-2/2016. ügyszámú végzésében a Greenpeace Magyarország Egyesületnek a 2014. december 19. napján a Környezethasználó által kérelmezett, a Paksi Atomerőmű Paks 8803/15 hrsz. alatti telephelyén tervezett új atomerőművi blokkok környezeti hatásvizsgálati eljárása kapcsán a Ket. 32. §-ában foglaltakra hivatkozással előterjesztett, a környezeti hatásvizsgálati eljárás felfüggesztésére irányuló ügyféli kérelmét elutasította.

A döntéssel szemben a Greenpeace Magyarország Egyesület fellebbezést terjesztett elő.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság 2016. március 4. napján kelt, OKTF-KP/2552-5/2016. iktatószámú végzésében az elsőfokú végzést - az elutasítás jogalapjának pontosítása mellett - helybenhagyta.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-21/2016. és 78-28/2016. iktatószámán Környezethasználó, a Földművelésügyi Minisztérium és az Országos Atomenergia Hivatal rendelkezésére bocsátotta a szlovák, az osztrák, a román és a cseh fél hivatalos álláspontját azzal, hogy arra nyilatkozataikat tegyék meg.

A Földművelésügyi Minisztérium Kmf/82-14/2016. és Kmf/82-15/2016. iktatószámú levele mellékleteként továbbította a nemzetközi hatásvizsgálati eljárásban részt vevő felek hivatalos álláspontjait, valamint a nemzetközi események jegyzőkönyveit az elsőfokú környezetvédelmi hatóság felé.

Környezethasználó K/P2/03470/2016., K/P2/03471/2016. és K/P2/04230/2016. iktatószámú leveleiben reagált az osztrák, a szlovák, a cseh és a román fél végső állásfoglalására.

Környezethasználó 2016. június 16-án K/P2/04484/2016. iktatószámán benyújtotta „A paksi telephelyen létesítendő új atomerőművi blokkok környezeti hatásvizsgálati eljárásában ismertetett műszaki megoldások pontosításáról és környezeti hatásainak vizsgálatáról” szóló Tájékoztatót és annak Összefoglalóját (a továbbiakban együttesen: **Tájékoztató**).

A Tájékoztató angol nyelven, az annak részeként benyújtott összefoglaló angol, német, szlovák, cseh, szlovén, ukrán, horvát, szerb és román nyelven 2016. június 24. napján került benyújtásra az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz.

A Tájékoztató benyújtását követően az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2016. június 17. napján közleményt tett közzé, amely tartalmazta a benyújtott dokumentumok hozzáférhetőségére vonatkozó adatokat. A közleményt az elsőfokú környezetvédelmi hatóság minden esetben megküldte a 314/2005. Korm. rendelet alapján az érintett települések jegyzőinek.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a benyújtott dokumentációkat – azok angol és német nyelvre lefordított változatait -, valamint a Tájékoztatót angol és magyar nyelven, és a nemzeti nyelvekre lefordított összefoglalót 1-1 nyomtatott példányban, valamint elektronikus adathordozón 2016. június 28. napján kelt, 78-63/2016. ügyiratszámom küldte meg a Földművelésügyi Minisztérium részére akként, hogy 30 napos észrevételezési határidő biztosítását kérte a hatásviselő felek számára.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-53/2016. iktatószámom az eljárásban ügyféli jogállással bíró civil szervezeteket, így Fellebbezőket is tájékoztatta a dokumentációk elérhetőségéről.

Környezethasználó 2016. július 8. napján, 78-91/2016. ügyiratszámom érkeztetve a környezeti hatásvizsgálati eljárásban korábban benyújtott Tájékoztató kiegészítését nyújtotta be az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz akként, hogy a Tájékoztatót a korábban benyújtott Tájékoztató tartalmával egységes szerkezetbe foglalta.

Az egységes szerkezetbe foglalt Tájékoztató magyar és angol nyelven, az összefoglaló angol, német, szlovák, cseh, szlovén, ukrán, horvát, szerb és román nyelven is benyújtásra került,

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2016. július 8. napján kelt, 78-92/2016. ügyiratszámú levelében az egységes szerkezetbe foglalt Tájékoztatót angol és magyar nyelven, valamint a nemzeti nyelvekre lefordított összefoglalót 1-1 nyomtatott példányban, valamint elektronikus adathordozón megküldte a Földművelésügyi Minisztérium részére akként, hogy 30 napos észrevételezési határidő biztosítását kérte a hatásviselő felek számára.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az egységes szervezetbe foglalt Tájékoztató közzétételéről 2016. július 11. napján hivatalában és honlapján gondoskodott, továbbá azokat közzététel céljából 78-93/2016. és 78-94/2016. ügyiratszámokon megküldte a 314/2005. Korm. rendelet szerint érintett települések jegyzőinek, illetőleg 78-96/2016. ügyiratszámon a civil szervezetek – közöttük Fellebbezők is – tájékoztatást kaptak a dokumentációk elérhetőségéről.

A Tájékoztató benyújtását, valamint a hazai és a külföldi észrevételek benyújtását követően a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú környezetvédelmi hatóság ismét megkereséssel élt az eljárásban érintett szakhatóságok és szervek felé 78-40/2016., 78-41/2016, 78-42/2016, 78-43/2016., 78-44/2016. és 78-45/2016. iktatószámú leveleivel. Ennek indokaként rögzítette, hogy az eljárás során a hazai és nemzetközi nyilvánosság részéről észrevételek, vélemények, kérdések érkeztek, amelyekre Környezethasználónak az elsőfokú környezetvédelmi hatóság nyilatkozási lehetőséget biztosított és amely nyilatkozatot Környezethasználó benyújtott. Továbbá Környezethasználó 2016. június 16. napján benyújtotta a Tájékoztatót.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság egyidejűleg tájékoztatást adott arra nézve is a szakhatóságok és szervek felé, hogy 2016. július 4. napján egyeztető megbeszélést tart az észrevételek, a Tájékoztató és a Környezethasználó erre vonatkozó nyilatkozatai értékelésével összefüggésben. Az egyeztetésről jegyzőkönyv készült és azon az egyeztetésről készült jelenléti ív szerinti szakhatóságok és szervek vettek részt.

Az eljárásba bevont szakhatóságok és szervek az ismételt megkeresés kapcsán az alábbi állásfoglalásokat és megállapításokat tették.

- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály BGK/001/7107-2/2016. ügyiratszámú levelében tájékoztatást adott arra nézve, hogy BKG/001/3505-3/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásukat továbbra is fenntartja;
- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály BK/001/01908-2/2016. iktatószámú szakmai véleményében rögzítette, hogy feltételek betartása indokolt a hatásterületen élő lakosság védelme érdekében;
- a Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya CSZ/01/9813-2/2016. ügyiratszámon adta meg tájékoztatását;
- a Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya KTF-13460/2016., 44202/2016. iktatószámán adta meg véleményét;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály TO/70/00698-2/2016. iktatószámán megállapította, hogy a TOR/084/00440-2/2015. iktatószámú szakhatósági állásfoglalást a később benyújtott dokumentációk nem befolyásolják;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály TOF/53/365-2/2016. iktatószámú talajvédelmi szakvéleményében rögzítette, hogy a környezetvédelmi engedély kiadható;
- a Tolna Megyei Kormányhivatal Szekszárdi Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály TO-04-D/40/1055-2/2016. iktatószámú tájékoztatásában rögzítette, hogy a dokumentumokban foglaltakkal kapcsolatban kifogást nem emel;

- a Tolna Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztály TOD/25/261-2/2016. iktatószámán tájékoztatást adott arra nézve, hogy a környezetvédelmi engedély lezárása a területrendezési tervek összefüggése tekintetében kikötések nélkül lehetséges;
 - a Tolna Megyei Kormányhivatal Paksi Járási Hivatala 10.267/2016. ügyiratszámú levelében tájékoztatást adott arra, hogy 10129/2015. ügyiratszámú végzésükben foglaltakat fenntartják;
 - a Baranya Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztály BAG/4081-2/2016. ügyiratszámán szakkérdésben adott állásfoglalásában rögzítette, hogy a BAG/2435-8/2016. számú állásfoglalással a dokumentációk összhangban vannak, hozzájárulását feltétel nélkül megadja.
- Az állásfoglalás BAG/4081-3/2016. ügyiratszámán visszavonásra került azzal, hogy egységes szerkezetben új hozzájárulás került kiadásra, feltételeket meghatározva.
- a Baranya Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztály PBK/1402-2/2016. iktatószámán adta meg véleményét.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-47/2016. iktatószámán megkereséssel élt Paks Város Címzetes Főjegyzője, mint a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása tekintetében nyilatkozattételre jogosult szerv felé.

Paks Város Címzetes Főjegyzője I.8944-2/2016. iktatószámán tájékoztatást adott arra, hogy a tervezett beruházás a helyi környezet- és természetvédelmi rendelettel összhangban van, azonban Paks Város Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terv előírásaival nincs összhangban.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság továbbá a helyben szokásos módon való közzététel érdekében ismételt megkereséssel élt Paks Város Jegyzője, a Fajszi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője, a Dunaszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője és Géderlaki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője felé, továbbá az elsőfokú környezetvédelmi hatóság honlapján is elérhetővé tette az eljárás folyamán keletkezett dokumentációkat.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-50/2016. iktatószámán a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságot is tájékoztatta a dokumentációk elérhetőségéről és kérte nyilatkozatukat a feladatkörüket érintő kérdésekben.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság DDNP/2008-3/2016. ügyiratszámán tájékoztatást adott, hogy fenntartja 616-2/2015. iktatószámú nyilatkozatát.

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság 1801-2/2016. iktatószámán adta meg nyilatkozatát.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-51/2016. iktatószámán ismételten szakhatósági állásfoglalás megadása tekintetében kereste meg az Országos Atomenergia Hivalt, 78-52/2016. iktatószámán pedig a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot és a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot.

Az Országos Atomenergia Hivatal OAH-2015-00509-34/2016. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában a környezetvédelmi engedély kiadásához szakhatósági állásfoglalását megadta.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3261-4/2016. ált számon kikötéssel adta meg szakhatósági hozzájárulását, melyet 35300/3261-6/2016. iktatószámú végzésében kijavított.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/9422-1/2016.ált. számon rögzítette, hogy 35700/4299-30/2015.ált. számon kiadott szakhatósági hozzájárulását fenntartja.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/9422-5/2016.ált. számon a 35700/9422-1/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalást visszavonta, egyidejűleg új szakhatósági állásfoglalást adott.

A Reális Zöldek Klub 2016. június 28. napján kelt levelében elfogadta a hatásvizsgálat során benyújtott dokumentációkat.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-103/2016. iktatószámán megküldte az Országos Atomenergia Hivatal és Környezethasználó részére a horvát, a szerb, a görög és a szlovén fél végső állásfoglalását azzal, hogy arra nyilatkozataikat tegyék meg.

Környezethasználó K/P2/05135/2016. és K/P2/06779/2016. iktatószámán nyújtotta be nyilatkozatát.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 78-132/2016. iktatószámú végzésében szakhatóságként kereste meg ismételt az Országos Atomenergia Hivatalt szakhatósági állásfoglalás megadása érdekében figyelemmel arra, hogy a nemzetközi eljárásban benyújtott újabb észrevételek a hatáskörébe tartozó kérdéseket is érintettek.

Az Országos Atomenergia Hivatal OAH-2015-00509-0044/2016. iktatószámú szakhatósági állásfoglalásában szakhatósági hozzájárulását megadta, indokolásában rögzítve, hogy számos észrevétel vizsgálatára a későbbiekben, az Országos Atomenergia Hivatal hatáskörébe tartozó engedélyezési eljárásokban kerül sor.

2016. szeptember 16. napjával bezárólag a Földművelésügyi Minisztérium a tervezett beruházás vonatkozásában a környezeti hatásvizsgálatnak az Espoo-i Egyezmény szerinti nemzetközi konzultációs szakaszát valamennyi hatásviselő féllel lezárta.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a fenti eljárást követően hozta meg fellebbezéssel támadott Határozatát.

A fellebbezési eljárásban megállapításra került, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság eljárásjogi szempontból a Ket. 2. § (3) és 50. §-ában foglaltak szerinti kötelezettségének eleget tett az elsőfokú környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása során. Eljárása során a 314/2005. Korm. rendelet 8. § (5) és (6) bekezdéseinek megfelelően biztosította a betekintés lehetőségét az érintett nyilvánosság számára a szakhatósági állásfoglalásokba, az általa kért szakértői véleményekbe, valamint a hiánypótlásul elkészült dokumentációkba. Az ügyben keletkezett és a döntéshozatal szempontjából lényeges környezeti információkat hozzáférhetővé tette az érintett nyilvánosság számára.

Megállapításra került, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a lefolytatott környezeti hatásvizsgálati eljárásban feltárt tényeket, körülményeket helytállóan értékelte és a tényállást helyesen állapította meg, az eljárása során foganatosított eljárási cselekmények a jogszabályokban foglaltaknak megfeleltek.

*

II. A Határozattal szemben előterjesztett fellebbezéssel kapcsolatos hatósági eljárásjogi intézkedések

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság másodfokú elbírálás végett 2016. november 23. napján érkezett 78-158/2016. ügyiratszámú iratával terjesztette fel a Másodfokú környezetvédelmi hatósághoz a jogorvoslati kérelmet és az elsőfokú eljárás során keletkezett iratanyagot. A Másodfokú hatóság előtt 2016. november 24. napján indult meg a másodfokú eljárás OKTF-KP/11418/2016. ügyszám alatt.

A központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes költségvetési szervek feladatainak átadásáról szóló 2016. évi CIV. törvény 134. § (1) bekezdése szerint a központi hivatalok és a költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1312/2016. (VI. 13.) Korm. határozatban (a továbbiakban: kormányhatározat) meghatározott, jogutóddal megszűnő költségvetési szervek jogutódját kormányrendelettel alapított költségvetési szerv, valamint a kormány által rendeletben kijelölt, bármely szervezeti formában működő szerv esetén - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - kormányrendeletben kell kijelölni.

A fentiekre hivatkozással az egyes központi hivatalok és költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával összefüggő jogutódlásáról, valamint egyes közfeladatok átvételéről szóló 378/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 22. § (1) és (2) bekezdése rögzítette, hogy az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség 2016. december 31. napjával az Áht. 11. § (3b) bekezdés b) pontja alapján beolvadásos különválás útján jogutódlással megszűnik. Az OKTF általános jogutódja - a (3) és (4) bekezdésben foglalt feladatok kivételével - a Pest Megyei Kormányhivatal. Ennek megfelelően a másodfokú eljárást a Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: **Másodfokú környezetvédelmi hatóság**) mint jogutód szerv előtt folyt.

A Fellebbezők által a fellebbezésben előadottakat döntésem tartalmi szempontból megfelelő részében ismertetem.

*

III. A másodfokú fellebbezési eljárás eljárásjogi cselekményei

A Ket. 104. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *ha a fellebbezésnek megfelelően a hatósági döntést a 103. §-ban foglaltak szerint nem módosítják vagy nem vonják vissza, a fellebbezésről az annak elbírálására jogosult hatóság dönt.*

A Ket. 104. § (3) bekezdésében foglaltak szerint *a másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja; ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.*

A Ket. 105. § (1) bekezdése alapján *a másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.*

A fellebbezési eljárásban a Határozat, valamint az azt megelőző elsőfokú környezeti hatásvizsgálati eljárásban keletkezett dokumentációk és a fellebbezésben foglaltak egyenkénti és összességében

történő értékelését követően az alábbiakban részletezettek szerint megállapításra került, hogy a Fellebbezők fellebbezése nem megalapozott.

a.) Szakhatósági állásfoglalás, szakkérdés vizsgálata a fellebbezési eljárásban

A Ket. 95. §-a rögzíti, hogy a jogorvoslati eljárásban és a döntés felülvizsgálata során e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Ket. 44. § (1) bekezdése alapján törvény vagy kormányrendelet az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy **az ott meghatározott szakkérdésben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.** A szakhatóság olyan szakkérdésben ad ki állásfoglalást, amelynek megítélése hatósági ügyként a hatáskörébe tartozik, ennek hiányában törvény vagy kormányrendelet annak vizsgálatát szakhatósági ügyként a hatáskörébe utalja.

A Ket. 44. § (2) bekezdése szerint törvény vagy **kormányrendelet meghatározott szakkérdésben tudományos vagy szakmai testületet, illetve szakértői szervet jelölhet ki szakhatósággént.**

Ezzel összhangban rendelkezik a Ket. 58. § (1) bekezdése akként, hogy **szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel, és jogszabály írja elő a szakértő igénybevételét.**

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **71/2015. Korm. rendelet**) 28. (2) bekezdése alapján az **előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban, valamint a felülvizsgálati eljárásban, ha elsőfokon a szakkérdést a kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, vagy a kormányhivatal vizsgálta, a másodfokon eljáró környezetvédelmi hatóság az 5. melléklet I. táblázatában megjelölt feltételek fennállása esetén az 5. melléklet I. táblázatában meghatározott szakkérdést is vizsgálja, melynek eldöntéséhez - szakértő igénybevétele esetén - az 5. melléklet I. táblázatában meghatározott szervet rendeli ki szakértőként.**

Ugyanezen § (3) bekezdése szerint a Kormány az **előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban, valamint a felülvizsgálati eljárásban az 5. melléklet II. táblázatában megjelölt feltételek esetén az 5. melléklet II. táblázatában meghatározott hatóságokat jelöli ki szakhatósággént.**

A Ket. 104. § (2) bekezdése alapján a **másodfokú döntést hozó hatóság beszerzi a másodfokú eljárásban kijelölt szakhatóság állásfoglalását.**

A fentiek szerint a **Másodfokú környezetvédelmi hatóság a kérelmezett tevékenység engedélyezhetősége, illetőleg fellebbezési eljárás keretében történő felülvizsgálata kapcsán döntésének meghozatala során köteles figyelembe venni a 71/2015. Korm. rendelet 5. melléklet I. és II. táblázatában megjelölt szakhatóság állásfoglalását és szakkérdés vizsgálatára kijelölt szakértő véleményét.**

Másodfokú eljárásomban a Ket. 104. § (2) bekezdése alapján megkerestem - a 71/2015. Korm. rendelet szerint - a fellebbezéssel érintett szakkérdések vizsgálatára jogosult szakértőt, valamint másodfokú szakhatóságot.

A jogorvoslati eljárás megindulását követően a Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. 104. § (2) bekezdésében foglaltak szerint 2016. december 13. napján kelt, OKTF-KP/11418-8/2016. ügyiratszámom szakhatósági megkereséssel élt a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága (a továbbiakban: **Főigazgatóság**) felé a 71/2015. Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése és az 5. számú melléklet II. fejezet 3. pontja alapján.

A Főigazgatóság másodfokú szakhatósági állásfoglalását 35000/14709-1/2016.ált. számon adta meg akként, hogy az elsőfokú eljárásban részt vett Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/9422-5/2016.ált. számú, valamint a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3261-6/2016.ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalásait helybenhagyta.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság, 2017. március 27. napján kelt, PE/KTF/203-35/2017. ügyiratszámom – a Ket. 44. § (1) bekezdésére, a Ket. 44. § (6) bekezdésére, a Ket. 45. § (3) bekezdésére, valamint a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással - szakhatósági egyeztetést kezdeményezett a Főigazgatósággal tekintettel arra, hogy a Másodfokú környezetvédelmi hatóság álláspontja szerint a vízügyi és vízvédelmi hatáskörben eljáró Főigazgatóság másodfokú szakhatósági állásfoglalásában rögzített megállapításai nem voltak kellően egyértelműek és a környezeti hatástanulmányban szereplő megállapításoknak ellentmondtak. Az egyeztetés eredményeként a Főigazgatóság a 35000/14709-1/2016.ált. számon adott szakhatósági állásfoglalását felülvizsgálta, és annak indokolását a 35000/14709-2/2016.ált. számon kiadott új szakhatósági állásfoglalásában foglaltak szerint megváltoztatta.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság az egyeztetést követően 2017. április 6. napján kelt, PE/KTF/203-36/2017. ügyiratszámom ismételt szakhatósági egyeztetéssel élt a Főigazgatóság felé.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság az egyeztetést követően - a beérkezett szakhatósági állásfoglalást, a fellebbezésben és a dokumentációkban foglaltakkal összevetve - annak megállapítására jutott, hogy a Főigazgatóság módosított szakhatósági állásfoglalása továbbra sem egyértelmű a tekintetben, hogy a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban kell-e megkövetelni a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet 5. §-ában foglaltakat.

Továbbá a Másodfokú környezetvédelmi hatóság álláspontja szerint a szakhatósági állásfoglalás rendelkező részének II. pontja nincs összhangban a környezetvédelmi engedélyezési dokumentációban foglaltakkal, illetőleg a Másodfokú környezetvédelmi hatóság PE/KTF/203-35/2017. számú megkeresésében egy szövegrész pontosítására irányuló javaslattal élt a tekintetben, hogy a szövegkörnyezetből egyértelműen tűnjön ki az, hogy a Főigazgatóság, mint vízvédelmi és vízügyi hatáskörben eljáró másodfokú szakhatóság részéről milyen fogalmi meghatározást takar az elvezető rendszer.

A Főigazgatóság ezt követően kiadmányozta a jelen Határozat rendelkező rész II./ Fejezetében rögzített 35000/14709-4/2016.ált. számú szakhatósági állásfoglalást, amelynek indokolása a következő:

„INDOKOLÁS

A Baranya Megyei Kormányhivatal, mint elsőfokú környezetvédelmi hatóság (a továbbiakban: I. fokú környezetvédelmi hatóság) 78-140/2016. ügyiratszámú elsőfokú határozatával (továbbiakban: Határozat) környezetvédelmi engedélyt adott Paks 8803/16 és 8803/17 hrsz. (8803/15 hrsz.) területein két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, valamint a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot, mint elsőfokon eljáró vízügyi és vízvédelmi szakhatóságokat (a továbbiakban: I. fokú szakhatóságok) a Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, mint a Baranya Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályának jogelődje kereste meg.

A megkereső levélben kérte az I. fokú szakhatóságokat, hogy Paks 8803/16 és 8803/17 (8803/15) helyrajzi számú ingatlanra tervezett két új atomerőművi blokk vonatkozásában a környezeti hatásvizsgálati eljárásban adjanak vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalást. Az I. fokú környezetvédelmi hatóság a kérelmet és mellékleteit elektronikus úton bocsátotta az I. fokú szakhatóságok rendelkezésére <http://ddkvf.hu/doc/paks.zip> címen.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint az építési területtel érintett területen illetékességgel rendelkező vízügyi és vízvédelmi szakhatóság 35700/9422-5/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal hozzájárult a környezetvédelmi engedély megadásához. Előírásai között szerepelt, hogy a tevékenység folytatása során milyen szennyvíz kibocsátási küszöbértékeket, illetve tisztított szennyvíz kibocsátási határértékeket kell betartani.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint a Duna folyam Tolna megyei parti településeinek a folyam (középvízi) medrébe nyúló közigazgatási területén illetékességgel rendelkező vízügyi és vízvédelmi szakhatóság az elsőfokú eljárás során előállt negatív hatásköri összeütközés és amiatt lefolytatott egyeztetés, illetve annak eredménye alapján 35300/3261-6/2016. ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal hozzájárult a környezetvédelmi engedély megadásához. A negatív hatásköri összeütközés miatt lefolytatott egyeztetés eredménye szerint – melyet Határozat 45. oldala rögzít – a „Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság illetékessége és hatásköre kizárólag a Duna középvízi medrére, illetve a Duna bal partján lévő vízbázisokra, a nagyvízi mederre, a tevékenység megvalósítása kapcsán gyakorolt nem radioaktív és nem hőszennyezéssel kapcsolatos hatások, illetve a Duna középvízi medrében megvalósuló beruházások vizsgálatára terjed ki.”

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakhatósági kikötéseit, feltételeit hét pontban adta meg. Előírta többek között, hogy a Duna folyamra vonatkozóan milyen felszíni vízi vízminőségi határértékeket kell betartani, illetve megadta a Dunába bocsátható használtvíz és tisztított szennyvíz vonatkozásában milyen kibocsátási határértékeket kell betartani.

A Határozat ellen a Greenpeace Magyarország Egyesület (1143 Budapest, Zászlós utca 54.) és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület (1056 Budapest, Szerb u. 17-19.) – a továbbiakban együttesen: Fellebbező – jogorvoslati kérelmet nyújtott be.

A Fellebbező észrevételeket fogalmazott meg az I. fokú szakhatósági állásfoglalásokat érintően is, amely észrevételek az alábbiakban összegezhetők:

1. Túl általános az a Határozatban rögzített követelmény miszerint (ad 1.): „A Duna határérték feletti hőterhelését megfelelő intézkedésekkel csökkenteni kell.”
2. Nem megnyugtatóan és megalapozatlanul szerepelnek a Határozatban a következők (ad 2.):
 - a) „A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szerint a Duna teljes hazai szakaszának állapota mérsékelt. A tervezők nyilatkozatban rögzítették, hogy a beruházás nem fogja gátolni a víztest jó állapotának elérését.”
 - b) „Nem tisztázottak a folyékony normál üzemi radioaktív kibocsátások Dunára gyakorolt hatásai.”
3. Megállapítja, hogy a Natura 2000 hatásbecslés téves és ennek kapcsán megalapozatlansági okként említi, hogy (ad 3.): „A Duna nem tartozik a halas vizek közé”.
4. Kifogásolja, hogy (ad 6.) „A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság nagyvízi mederkezelési terv hiányában adott ki szakhatósági hozzájárulást, illetve írta elő a mederkezelési terv alkalmazását a tevékenység végzésére”.
5. Vélemény e szerint (ad 7.): „A Duna hőterhelése és radioaktív kibocsátásokkal való terhelése sérti a Víz Keretirányelvben és a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben előírt, a vizek jó állapotban tartására vonatkozó kötelezettséget”.
6. Véleménye szerint (ad 9.): „Nincs a területre nagyvízi mederkezelési terv, ezért itt ez a létesítmény nem helyezhető el”.

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (továbbiakban: II. fokú környezetvédelmi hatóság) a Fellebbező jogorvoslati kérelme folytán indult fellebbezési eljárásában a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.) 28. § (3) bekezdése alapján, a Korm. rend. 5. számú melléklet II. fejezet 3. pontja szerint másodfokú vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalás megadása iránt – hivatkozva a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ké.) 104. § (2) bekezdésére – kereste meg a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot (továbbiakban: II. fokú szakhatóság).

A Korm. rend. 28. § (3) bekezdése és a Korm. rend. 5. számú melléklet II. táblázatának 3. pontja alapján a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban a II. fokú szakhatóság azt vizsgálja vízgazdálkodási hatáskörében, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol, továbbá vízvédelmi hatáskörében azt bírálja el, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége és mennyisége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.

A fentiekre tekintettel, a II. fokú környezetvédelmi hatóság részéről rendelkezésemre bocsátott iratokat, a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35700/9422-5/2016. ált. számú, valamint a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3261-6/2016. ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalását, továbbá – figyelembe véve a PE/KTF/203-35/2017. és PE/KTF/203-36/2017. számú szakmai egyeztetést kérő megkeresésben foglaltakat – a 35000/14709-1/2016. ált. számú és az azt megváltoztató 35000/14709-2/2016. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalást megvizsgáltam és a következőket állapítottam meg.

Az I. fokú szakhatóságok által elbírált környezeti hatástanulmányt (továbbiakban: környezeti hatástanulmány) az MVM ERBE Energetika Mérnökiroda (1117 Budapest, Budafoki út 95.) készítette.

Az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. a Paksi Atomerőmű telephelyén 2 db új atomerőművi blokk telepítését tervezi, azon a telephelyen ahol jelenleg is működik a Paksi Atomerőmű.

A környezeti hatástanulmány szerint a létesítendő blokkok üzembe helyezése mellett fokozatosan állítják le a jelenleg is működő blokkokat.

A tevékenység vízellátásának biztosítása: A két, egyenként 1200 MW teljesítményű blokk hűtővíz ellátását – a meglévő blokkokhoz hasonlóan – a Duna folyamból történő vízkivétellel kívánják biztosítani. Az üzemelő blokkok és a tervezett két új blokk együttes vízigénye 232,02 m³/sec, amely vízigény alig haladja meg a Duna folyam jelenlegi vízkivételi szelvényében mért legkisebb vízhozam (664 m³/sec.) egyharmadát. A Duna közepes vízhozama az erőmű szelvényénél (Duna 1527 fkm.) 2300 m³/sec, a közepes vízhozam értékhez tartozó vízállás: 88,00 mBf.

A környezeti hatástanulmány szerint az első két blokk beüzemelése 2025. és 2026. években várható, a jelenleg üzemelő blokkok fokozatosan leállításra kerülnek, 2037. év után már csak az új blokkok fognak üzemelni.

Az új blokkok megfelelő hűtővíz ellátása miatt a Paksi Atomerőmű hidegvíz csatornájának partján új vízkivételi mű épül, a meglévő hidegvíz csatornát bővíteni szükséges. A kivett Duna-víz a kondenzátor hűtővíz rendszer, a biztonsági hűtővíz rendszer, a nyersvíz rendszer és a technológiai hűtővízrendszer ellátását fogja szolgálni.

A technológiai hűtővíz igény: 1x1200 MW blokkra: 81,99 millió m³/év, 2x1200 MW blokkra: 163,98 millió m³/év, a biztonsági hűtővízigény a 2x1200 MW blokkra: 119,83 millió m³/év.

A technológiai hűtővíz rendszer hűtéséhez szükséges hűtővizet a kondenzátor hűtővíz rendszer szállítja a turbina gépházig, majd onnan egy nyomásfokozó szivattyú juttatja el a technológiai hűtővíz rendszer fogyasztóihoz.

A vízellátás vízigénye a Duna folyam vízkészletéből biztosítható, az igényelt vízmennyiség rendelkezésre áll.

A többlet ivóvízigény: 720 m³/nap, amely vízigény az ún. Csámpai Vízműről biztosítható.

A csapadék- és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e kérdéskörében az alábbiakat állapítottam meg:

A nem szennyezett csapadékvizek telepen belüli összegyűjtése után azok közvetlenül az ún. melegvízcsatornába kerülnek. Az új tervezésű melegvíz-csatorna energiatörő műtárgyon keresztül vezeti majd a használt vizeket a Dunába.

A parkolói szennyeződő csapadékvizeket tisztítás után (olajfogás) a tiszta csapadékvizekkel fogják együttkezelni.

Az új blokkok építése során a keletkező kommunális (háztartáshoz hasonló szennyvizek) szennyvizeket összegyűjtik és a telepi szennyvíztisztítóra vezetik. A telepi szennyvíztisztító kapacitás $1870 \text{ m}^3/\text{nap}$, a jelenlegi hidraulikus terhelés $300 \text{ m}^3/\text{nap}$.

A technológiai hulladékvizeket a szennyvizektől elkülönítetten kezelik. A hulladékvizek az erőmű technológiai hulladékvíz rendszerébe kerülnek.

A folyékony radioaktív hulladékokat nem vezetik a csurgalékvizekbe attól elkülönítetten radioaktív hulladékként gyűjtik és kezelik.

A hőszennyezett használt vizeket és a tisztított szennyvizeket egyaránt az ún. melegvíz-csatornába és azon keresztül a Dunába vezetik.

A tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol témakörben azt állapítottam meg, hogy az erőmű telepének környékén az árvízvédelem megoldott, ezért a mederbeli jégképződés esetén a tervezett tevékenység a jég levonulást nem zavarja. A melegvíz-csatornából származó téli hőterhelés a jég levonulására negatív hatással nem lesz.

A hidegvíz csatorna vízkivételi műve a hidegvíz-csatornában épülne meg, ezért annak csekély mértékben lehet kismértékű közvetlen hatása a dunai áramlási térre és a dunai mederre. A rávezető hidegvíz-csatorna feliszapolódást eltávolító kotrására esetenként szükség lehet. A környezeti hatástanulmány szerint a közvetett hatás hasonló lesz a jelenleg üzemelő erőmű által keltett hatásokhoz.

A környezeti hatástanulmány végső soron azt állapítja meg, hogy kismértékű sodorvonal változás várható, a sodorvonal a jobb part felől a Duna középvonala felé fog igen kis mértékben elmozdulni.

Vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e kérdéskörben az alábbiakat állapítottam meg:

A környezeti hatástanulmánnyal érintett területen a rendelkezésre álló nyilvántartás szerint üzemelő vagy távlati kijelölt vízbázis védőterületét nem érinti.

A felszíni és felszín alatti vizek minősége és mennyisége védelme tekintetében az alábbiakat állapítottam meg:

Felszíni vizek vonatkozásában: Az új erőmű létesítése során az alapozási munkák során a munkagödörökből kiemelt talajvizet (kb. $0,2 \text{ m}^3/\text{sec}$) a hidegvíz-csatornába vezetik majd, amely vízmennyiség a hűtővízellátás rendszerében fog hasznosulni.

A tervek szerint a hűtővíz ellátás céljára a Duna vizét veszik igénybe, az igényelt mennyiség maximálisan: $132,02 \text{ m}^3/\text{sec}$. Az üzemelő blokkok és a tervezett két új blokk együttes vízigénye – átmenetileg 2025-2037. évek között - $232,02 \text{ m}^3/\text{sec}$, amely vízigény alig haladja meg a Duna folyam jelenlegi vízkivételi szelvényében mért legkisebb vízhozam ($664 \text{ m}^3/\text{sec}$.) egyharmadát.

A beüzemelés kezdeti 12 évét leszámítva az igénybevevett Duna folyami vízkészlet nem fogja meghaladni a kisvízi hozamok egy hatodát. A környezeti hatástanulmány szerint a hűtésre felhasznált vizeket – mint vízkészletet – használat után visszavezetik a Duna medrébe.

A modellvizsgálatok szerint a telepről kibocsátott előírt határértékre megtisztított kommunális szennyvizek és ipari hulladékvizek anyagárama jelentős híguláson megy át a melegvíz-csatorna és a bevezetés Dunai szelvényének környezetében még a kisvízes időszakban is, ezért a terhelés nem a teljes dunai keresztzelvényben, hanem csak a Duna jobb partjától számított 25 m-en belül lesz észlelhető.

A melegvíz-csatornán elvezetett hőszennyezett használt vizek által okozott vízminőségi változásokat (várható hőcsóva hatásterülete) a környezeti hatástanulmány modellvizsgálatokkal állapította meg.

A modellvizsgálatok igazodtak a várható használtvíz kibocsátás mértékéhez. A modellezés során a felmelegedett hűtővizet 33C°-nak feltételezték, illetve 8C° hőlépcsőnél vizsgálták a hőcsóva hatásterületét. A vizsgálatok során a bebocsátási pont alatt 500 m-re jelöltek ki referencia pontot.

Nem vitatható, hogy a hőcsóva hatásterülete több mint 500 m-re a bebocsátási pont alatt is érzékelhető lesz, ugyanakkor a várható hatásterület mindig a Duna jobb partja mellett fog maradni, a hatások elviselhetőek lesznek.

A környezeti hatástanulmány megállapítása szerint a hőterhelés igen enyhén növekedni fog, azonban nem várható, hogy a jövőben a Duna vízminőségét jellemző, a hőmérséklet növekedésétől kisebb-nagyobb mértékben függő szennyezettséget mutató paraméterek (pl. savasság, sótartalom, oxigén- és növényi tápanyagháztartást jellemző paraméterek) értékeinek alapvető változása nem várható.

A felszín alatti vizek szempontjából közvetett és közvetlen felszín alatti vízbe vezetést nem terveznek. A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet 7. § (4) bekezdésén alapuló 1:100.000 m.a. érzékenységi térkép alapján a vizsgált terület szennyeződés-érzékenységi besorolása a felszín alatti vizek szempontjából: érzékeny (2.c) besorolás).

A környezeti hatástanulmány a felszíni és a felszín alatti vizek monitorozására is tett javaslatot.

A PE/KTF/203-35/2017. és PE/KTF/203-36/2017. számú szakmai egyeztetést kérő megkeresésekben foglaltak alapján a másodfokú szakhatósági eljárásom során újból megvizsgáltam a Fellebbező által tett észrevételeket is, figyelemmel arra, hogy a Határozat 45. oldala rögzíti az elsőfokú eljárás során előállt negatív hatásköri összeütközést és az annak kapcsán lefolytatott egyeztetést, mely a fent idézett eredményre vezetett.

A Duna tervezett hőterhelésére hivatkozó, az 1., a 2/a) és az 5. pontban idézett kifogásokkal kapcsolatban az alábbiak állapíthatók meg:

Az Európai Unió tagországaiban az EU új vízpolitikája, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Víz Keretirányelv”; a továbbiakban: VKI) 2000. december 22-én lépett hatályba.

A VKI céljainak eléréséhez a vízgyűjtő-gazdálkodási egységek és ezen belül az egyes víztestek azonosítását, az elvégzendő feladatok meghatározásához szükséges állapotfelmérés eredményeit, és az ezek alapján javasolt intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási terv foglalja össze, amely egy gondos és kiterjedt tervezési folyamat eredményeként született meg.

A Kormány a VKI-ben foglalt tagállami kötelezettség teljesítése érdekében Magyarország második vízgyűjtő-gazdálkodási tervét (a továbbiakban: VGT-2) a 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozat mellékleteként hirdette ki.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2016. július 7-én kelt és 2016. augusztus 31-én javított I. fokú szakhatósági állásfoglalásában a VGT-2-ben foglaltakat a következők szerint vette figyelembe.

A tervezett tevékenység a VGT-2 alapján a Duna részvízgyűjtőn belül a Duna Dunaföldvár-Sió torkolat közötti Duna víztestet (1-10. sorszámú tervezési alegység) érinti.

A vizek mennyiségi védelmét illetően az a körülmény érdemel említést, hogy a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelmét a tervezett beruházás nem érinti.

A Duna érintett vízteste szempontjából azt a tényt kell megemlíteni, hogy a folyamszakasz erősen módosított víztest, az erősen módosítottságot a kiépített partvédelem és a teljes ártér levágása idézte elő.

A víztestnél nincs vízelvonási probléma, a víztest hidrológiai állapota kiváló.

A víztest kémiai állapota jó, de az ökológiai állapota csupán mérsékelt.

A mérsékelt állapot oka az, hogy az ökológiát jellemző négy paraméter közül a fitobenton és a makrozoobenton besorolás csupán mérsékelt.

A vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. §-a szerint:

j) a víztestek állapota: olyan általánosan jellemző állapot, amelyet a felszíni víztest esetében az ökológiai és kémiai állapot közül, felszín alatti víz esetében pedig a mennyiségi, valamint a fizikai és kémiai (együtt: minőségi) állapot közül a kevésbé jó jellemez;

k) a víztestek jó állapota: **olyan jellemző állapot, amelyben a felszíni víztest ökológiai és kémiai állapota, a felszín alatti víztest minőségi és mennyiségi állapota is – a külön jogszabályok szerint – legalább jó minősítésű;**

Áttekintve a VGT-2-t, megállapítható, hogy annak Intézkedési Programja nem tartalmaz utalást arra, hogy a jelenleg is működő Paksi Atomerőmű dunai hűtővíz kivételét, illetve annak hővel terhelt visszabocsátását korlátozni kellene amiatt, hogy a víztest ökológiai állapota javuljon mérsékeltől jóra.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság I. fokú szakhatósági állásfoglalásában helyesen és jogszerűen szabta feltételül a rendelkező rész 3. és javított 4. pontjában, hogy a tevékenység során – ide értve a további tervezést, a megvalósítás, illetve üzemeltetés szakaszait is – be kell tartani a környezetjog részét képező, a környezet védelmének általános szabályiról szóló 1995. évi LIII. törvényben és a vízvédelmi jogszabályokban foglaltakat és figyelemmel kell lenni a VGT-2-ben előírtakra.

A 3. pontban szereplő megállapítással kapcsolatban rögzítem, hogy az ivóvízkivételre használt vagy ivóvízbázisnak kijelölt felszíni víz, valamint a halak életfeltételeinek biztosítására kijelölt felszíni vizek szennyezettségi határértékeiről és azok ellenőrzéséről szóló 6/2002. (XI. 5.) KvVM rendelet 7. melléklete szerint a Duna hazai szakaszán nincs kijelölt ún. „halas víz”. A környezeti hatástanulmányban található ugyan hivatkozás a jogszabályra, azonban az I. fokú vízügyi és vízvédelmi szakhatóságok szakhatósági állásfoglalásának rendelkező és indokolási részében nincs hivatkozás ezen jogszabályra.

A nagyvízi mederkezelési terv hiányára hivatkozó, a 4. és a 6. pontban idézett kifogásokkal kapcsolatban hatáskörömbbe tartozóan a következőket rögzítem:

A Fellebbező összességében kifogásolja, hogy az I. fokú szakhatósági állásfoglalás úgy került kiadásra, hogy nincs a Dunára nagyvízi mederkezelési terv, illetve az I. fokú szakhatóság előírta a mederkezelési terv alkalmazását a tevékenység végzésére. Véleménye szerint a nagyvízi mederkezelési terv hiányában a tervezett létesítmény nem helyezhető el.

A II. fokú szakhatóság hatáskörét tekintve megállapítja, hogy jelen eljárásban nem képezi vizsgálat tárgyát a nagyvízi mederkezelési terv megléte, így a Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság jogszerűen adott I. fokú szakhatósági állásfoglalást. Ennek megfelelően a 7. pontban feltételként szabta, hogy a további tevékenység – ide értve a tervezést, a telepítést és az üzemeltetést is – végzése során figyelemmel kell lenni a nagyvízi mederkezelési tervre, illetve a tevékenységet azzal összhangban kell végezni.

Tekintettel arra, hogy a tevékenység megkezdésének és folytatásának feltétele további hatósági engedélyek beszerzése ezért az I. fokú szakhatóság jogszerűen hívta fel a figyelmet arra, hogy a további tervezés során figyelemmel kell lenni a majdan elkészülő nagyvízi mederkezelési terv esetleges előírásaira is.

A radioaktív kibocsátásra hivatkozó, a 2/b) és az 5. pontban idézett kifogásokkal kapcsolatban hatáskörömbbe tartozóan az alábbiak állapítom meg:

A környezeti hatástanulmány szerint a folyékony radioaktív hulladékvizeket különállóan tervezik kezelni, és azok nem kerülnek a csurgalék- avagy a szennyvizek közé. Azokat a tervek szerint külön gyűjtik, kezelik, így nem várható, hogy az I. fokú vízügyi és vízvédelmi hatóság által felügyelt egyes használt- illetve szennyvízelvezető rendszerekbe kerüljenek.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság I. fokú szakhatósági állásfoglalásában helyesen és jogszerűen szabta feltételül a rendelkező rész 3. és javított 4. pontjában, hogy a tevékenység során be kell tartani a környezetjoghoz tartozó vízvédelmi jogszabályokban foglaltakat és figyelemmel kell lenni a VGT-2-ben előírtakra is.

A Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint az építési területtel érintett területen illetékességgel rendelkező vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatóság 35700/9422-5/2016. ált. számú elsőfokú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal hozzájárult a környezetvédelmi engedély megadásához. Szakhatósági állásfoglalásának indokolási részében részletesen hivatkozik azon vízgazdálkodási, felszíni és felszín alatti jogszabályokra, jogszabályhelyekre, amelyek megalapozták I. fokú szakhatósági állásfoglalását, **ezért az I. fokú szakhatósági állásfoglalást helybenhagytam.**

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, mint a Duna folyam Tolna megyei parti településeinek a folyam (középvízi) medrébe nyúló közigazgatási területén illetékességgel rendelkező vízgazdálkodási és vízvédelmi szakhatóság 35300/3261-6/2016. ált. számon kijavított 35300/3261-4/2016. ált. számú szakhatósági állásfoglalásában előírásokkal hozzájárult a

környezetvédelmi engedély megadásához. A szakhatóság kikötéseit, feltételeit hét pontban adta meg. Szakhatósági állásfoglalásának indokolási részében részletesen hivatkozott azon vízgazdálkodási, felszíni és felszín alatti vízvédelmi jogszabályokra, jogszabályhelyekre, amelyek megalapozták I. fokú szakhatósági állásfoglalását, **ezért az I. fokú szakhatósági állásfoglalást helybenhagytam.**

A fellebbezésben foglalt megállapításra tekintettel, a fent leírtak alapján megállapítottam, hogy mindkét I. fokú szakhatóság az eljárása során feltárta a vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontokat, előírásait, feltételeit megfogalmazta és rögzítette, így a Korm. rend. 28. § (3) bekezdése és a Korm. rend. 5. számú melléklet II. táblázatának 3. pontja első és második része szerint helyesen járt el, amikor I. fokú szakhatósági hozzájárulását adta a Határozat kiadásához.

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség jogutódja a Pest Megyei Kormányhivatal PE/KTF/203-35/2017. és PE/KTF/203-36/2017. számú szakmai és ismételt szakmai egyeztetést kezdeményező levelében foglaltakat áttekintve a szakmailag vitatott kérdések pontos megfogalmazása érdekében szükségessé vált a korábban kiadott 35000/14709-1/2016. ált. számú és az azt megváltoztató 35000/14709-2/2016. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalásom felülvizsgálata.

A Ket. 45. § (2) bekezdése az eljáró hatóság által kezdeményezett szakmai egyeztetés esetén a Ket. 44. § (7) bekezdésén túl is lehetőséget biztosít a szakhatósági állásfoglalás módosítására. Ennek alapján, a fent kifejtettekre tekintettel a II. fokú környezetvédelmi hatósági eljárásában a vízgazdálkodási és vízvédelmi hatáskörömbé tartozó kérdéseket vizsgálva, az egységes szerkezetű, a szakmai egyeztetés eredményét tartalmazó szakhatósági állásfoglalás biztosítása érdekében a 35000/14709-1/2016. ált. számú és az azt megváltoztató 35000/14709-2/2016. ált. számú másodfokú szakhatósági állásfoglalás visszavonása, és új II. fokú szakhatósági hozzájárulás kiadása mellett döntöttem.

Jelen szakhatósági állásfoglalást a Ket. 105. § (2) bekezdésére figyelemmel, a Ket. 44. § (1), (3) és (6) bekezdése, valamint a Ket. 73. § (3) bekezdése alapján adtam. A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló jogorvoslat lehetőségét a Ket. 44. § (9) bekezdése alapján zártam ki.

Szakhatósági hatáskörömet a Korm. rendelet 28. § (3) bekezdése és a Korm. rend. 5. számú melléklet II. táblázat 3. pontja első és második része, valamint a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. Korm. rend. 10. § (3) bekezdése alapozza meg."

*

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. 104. § (2) bekezdésében, valamint a Ket. 44. §-ában foglaltak szerint 2016. december 8. napján kelt, OKTF-KP/11418-3/2016. ügyiratszámom szakértőként rendelte ki az **Állami Népegészségügyi és Tisztifőorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatalát** a 71/2015. Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése és az 5. számú melléklet I. fejezet 3. pontja alapján, amely szakvéleményét megadta.

Az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal környezet- és településegészségügyi, valamint közegészségügyi szakkérdésben jelen határozat rendelkező rész III./ Fejezet alatt rögzített KEF-213-2/2017. iktatószámú szakértői véleményének indokolása:

„INDOKOLÁS

A Baranya Megyei Kormányhivatal 78-140/2016. számú határozatával a Zrt. részére, az MVM ERBE Zrt. által készített, a Zrt. által benyújtott "MVM Paks II. Zrt. Új atomerőművi blokkok létesítése a Paksi Telephelyen" c. környezeti hatástanulmány, valamint a környezeti hatásvizsgálati eljárás során benyújtott további dokumentumok alapján a környezetvédelmi engedélyt megadta.

A GreenPeace Magyarország Egyesület és az Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ Egyesület fellebbezést nyújtott be, ezért az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség előtt OKTF-KP/8954/2016. számon másodfokú eljárás indult.

Az OKTF OKTF-KP/11418-3/2016. számú végzésével az Országos Tisztifőorvosi Hivatalt szakértőként rendelte ki a másodfokú eljárásban.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései szerint:

1. Az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban valamint a felülvizsgálati eljárásban vizsgálandó szakkérdések. kirendelendő szakértők

3.	Minden esetben.	A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően	Országos Tisztifőorvosi Hivatal
----	-----------------	---	---------------------------------

A rendelkezésemre álló iratok, valamint a benyújtott fellebbezésben foglaltak alapján az alábbi megállapításokat teszem.

Zaj és rezgésvédelmi szempontból:

Egyetértek a környezetvédelmi engedély zajvédelmi előírásaival. Ugyanakkor megjegyzem, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint:

"Környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni. "

A rendelkezésünkre bocsátott dokumentumok között nem találtunk az egyedi zajvédelmi határértékek megállapítására vonatkozó határozatot, melyet az illetékes környezetvédelmi hatóságnak kell meghoznia.

Levegőhigiénés szempontból:

Levegőhigiénés és aerobiológiai szempontból, a Környezeti Levegőre vonatkozó Környezeti Hatástanulmányban foglaltakkal kapcsolatban kifogást nem emelünk.

Talajhigiénés és hulladékgazdálkodási szempontból:

I. Paks II. létesítésének és üzemeltetésének lehetséges környezet-egészségügyi kockázatainak megítélése a nem radioaktív hulladékok tekintetében

- Az új atomerőműi blokkok létesítése esetén a nem radioaktív hulladékok kezelésére és elhelyezésére vonatkozóan az elkészített környezeti hatástanulmány megfelelő módon foglalja össze Paks II. nem radioaktív, nem veszélyes, valamint veszélyes hulladékainak kezelésére vonatkozó jogszabályi előírásokat, továbbá megfelelően adja meg a különböző hulladéktípusok felsorolását és azok besorolását.

- Megjegyezzük továbbá, hogy a jelenleg üzemelő Atomerőmű működése óta még nincs tudomásunk az Atomerőmű nem radioaktív, nem veszélyes, valamint veszélyes hulladékainak kezeléséből adódó környezet-egészségügyi problémákról.

Mindezek alapján a tanulmányban részletezett előírások betartása mellett véleményünk szerint az új atomerőműi blokkok üzembe helyezése majd működtetése során sem lesz a területen keletkező nem radioaktív hulladékokkal történő gazdálkodásnak környezet-egészségügyi kockázata.

II. Paks II. létesítésének és üzemeltetésének lehetséges környezet-egészségügyi kockázatainak megítélése a talaj és a felszín alatti vizek állapotára

Az új atomerőműi blokkok üzembe helyezését követően működésük során a hulladékgazdálkodási rendszert érő esetleges havária helyzetek, illetve balesetek megelőzésére, kezelésére pontos, szakmailag megalapozott forgatókönyv áll rendelkezésre. Az ebben foglaltak betartása esetén a földtani közeg és/vagy a felszín alatti vizek elszennyeződése nem feltételezhető.

III. Paks II. létesítésének és üzemeltetésének lehetséges környezet-egészségügyi kockázatainak megítélése a szennyvízkezelés szempontjából

- A szennyvízhasználat és kibocsátás ellenőrzésére az Atomerőmű bővítését követően a környezeti hatástanulmány szakmailag megfelelő monitoring rendszer működtetését részletezi a Paksi Atomerőmű környezetében.

Mindez kiterjed a szennyvíz és a használt víz vízminőség ellenőrzésére, továbbá a talajvíz kémiai monitoringjára az üzemi veszélyes hulladék gyűjtőnél lévő figyelő kutakból, a zagytéri figyelő kutakból, az olajtartályok melletti figyelő kutakból, valamint az üzemi területen kijelölt figyelő kutakból egyaránt.

- A fent részletezettek alapján a hatástanulmányban leírtak szerinti formában, azaz a szennyvíztisztító telep mintavételi pontjainak kijelölésével, a vízminőség- és talajmonitoring működtetésével, a tisztított szennyvíz minőségellenőrzésével stb. véleményünk szerint szintén el lehet kerülni az esetleges talaj- illetve talajvízszennyezést Paks II. üzemeltetése során.

Vízhygiénés szempontból:

Vízhygiénés szempontból az engedélyezési dokumentáció vonatkozásában észrevételt nem teszünk.

Sugár egészségügyi szempontból:

Az említett szakhatóságok a szakterületükhöz tartozó kérdésekben előzetes konzultációk során megfogalmazták az elvárásaikat az előzetes konzultációs dokumentációnál, amelyeket kértek a környezeti hatástanulmányban is figyelembe venni.

A környezeti hatástanulmány tárgyalja a lakosság és a környezet sugárterhelését, azok hatásterületeit, különböző (légköri és folyékony) kibocsátásokra és a direkt sugárzásokra is. A kibocsátások hatását több különböző - normál és üzemzavari - állapotokra is elemezték a hatástanulmány készítői és elvégezték a radiológiai hatások minősítését.

Mindezek alapján kijelenthető, hogy a különböző normál üzemi állapotoknál a lakosság egészségi kockázati tényezője mindig elviselhető szinten marad.

Üzemzavari kibocsátásoknál a megfelelő hatásterületeken belül lehet csak számítani emelkedett sugárzási értékekre, azonban e szintek a nemzetközi elvárásoknak is megfelelnek.

Megtörtént az érintett területen a környezeti radiológiai viszonyítási szintek felmérése, hogy a létesítmény majdani üzemelése során esetlegesen előálló változások követhetők legyenek. E felmérés kiterjedt a környezeti dózisteljesítmények, valamint a talaj, növényzet és felszíni vizek radioaktivitásának meghatározására. E felmérés nem mutatott ki a környezet radiológiai állapotában szignifikáns, a jelenleg működő paksi atomerőműi blokkok és a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójának üzemelésének tulajdonítható emelkedést.

E mellett megtörtént a jelenleg működő paksi atomerőműi blokkok és a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójának üzemeléséből származó lakossági sugárterhelések felmérése, továbbá az új létesítményből várható sugárterhelés növekmények meghatározása. A környezeti hatástanulmány tartalmazza az együttes hatás elemzését is.

Hasonló viszonyítási szintfelmérés történt a lakosság egészségi állapotára vonatkozóan is (pl. rákos megbetegedések, halálozások és okaik, veleszületett rendellenességek, stb.) az atomerőmű 10 km-es és 30 km-es környezetében. E felmérés nem mutatta az egészségi állapot kockázatának szignifikáns, a jelenleg működő paksi atomerőműi blokkok és a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójának üzemelésének tulajdonítható emelkedését.

A Tolna Megyei és a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szervei a hatástanulmány alapján bírálták el az egészségügyi kockázatokat és hatásokat, a lakosság védelmét, valamint a környezet állapotát. A fent említett felmérések tartalmazták a kormányhivatalok előzetes kéréseit, az eredmények megfeleltek a kormányhivatalok előzetes elvárásainak, és így megítélésünk szerint a Kormányhivatalok megalapozott szakhatósági véleményt adtak.

Nyilatkozatomat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 14. § (5) bekezdés rendelkezései alapján, valamint a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 28. § (2) bekezdésében és az 5. számú melléklet 113. pontjában biztosított hatáskörömben, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti országos illetékességgel eljárva adtam meg."

*

A jogorvoslati eljárás megindulását követően a Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. 104. § (2) bekezdésében foglaltak szerint 2016. december 8. napján kelt, OKTF-KP/11418-4/2016. ügyiratszámom szakértőként rendelte ki a **Magyar Bányászati és Földtani Hivatal** a 71/2015. Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése és az 5. számú melléklet I. fejezet 8. pontja alapján, amely szakvéleményét megadta.

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal jelen határozat rendelkező rész IV./ Fejezet alatt rögzített MBFH/3268-3/2016. számú szakértői véleményének indokolása:

„INDOKOLÁS

A szakértői tevékenység során az MBFH-nak az alábbi kérdésre kellett választ adnia:

A 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítése és üzemeltetése ügyében a Kormányhivatal előtt 78/2016. iktatószámon folyamatban volt engedélyezési eljárásban a földtani közeg védelme szempontjából történő szakkérdés vizsgálatába bevont Pécsi Bányakapitányság véleménye megadásakor kellő alapossággal vizsgálta-e a tervezett tevékenység végzésének hatásait az alábbi szakkérdésekben:

- Az adott építmény létesítésének és tevékenység végzésének a földtani környezetre való hatásának vizsgálata az ásványi nyersanyag és a földtani közeg védelme szempontjából.

Az MBFH Földtani és Adattári Főosztálya megvizsgálta a Pécsi Bányakapitányság (továbbiakban: Bányakapitányság) rendelkezésére elektronikus úton elérhetővé tett (<http://www.ddkfv.hu/doklpaks.zip>) MVM ERBE Zrt. (1117 Budapest, Budafoki út 95.) készített hatástanulmányt, amely alapján a Bányakapitányság az új atomerőművi blokkok környezeti hatásvizsgálati eljárásban a szakhatósági hozzájárulását feltétel nélkül megadta.

Az MBFH Földtani és Adattári Főosztály véleménye

- MVM Paks II. Zrt. Új atomerőművi blokkok létesítése a Paksi Telephelyen Környezeti hatástanulmány,
- MVM Paks II. Zrt. Új atomerőművi blokkok létesítése a Paks Telephelyen Környezeti hatástanulmány Közérthető összefoglaló,
- Új atomerőművi blokkok létesítése a Paksi Telephelyen Környezeti hatástanulmány Nemzetközi fejezet,
- A Paks telephelyen létesítendő új blokkok légköri és folyékony kibocsátási határértékeinek megalapozása,
- Előzetes régészeti dokumentáció

című dokumentumok figyelembevételével a következő:

„A Bányakapitányság az eljárás során a földtani és ásványvagyon védelmi szempontból a vonatkozó jogszabályok előírásai alapján folytatta le, szakhatósági állásfoglalását megalapozottan adta ki.”

A tervezett beépítés területén nem szerepeltetünk az Állami Ásványi és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban megkutatott vagyonnal rendelkező ásványi nyersanyaglelőhelyet, ezért az engedélyezési eljárást megkutatott ásványvagyonnal összefüggő kérdések nem befolyásolják, továbbá nem érint nyilvántartásba vett (bejegyzett) bányatelket.”

Az MBFH megjegyzi, hogy a Bányakapitányság PBK/510-2/2015. számú szakhatósági hozzájárulása indokolási részében **helyesen** állapította meg, hogy „A létesítés és a normál üzemeltetés során - **megfelelő tervezési paraméterek és kivitelezés mellett** - a földtani környezetet közvetlenül érintő várható hatások és a helyi építésföldtani sajátosságok ismeretében az ásványi nyersanyagok és a földtani közeg védelme tekintetében nincs kizáró oka a környezetvédelmi engedély kiadásának”. **A megfelelő tervezési paramétereket a telephely**

engedélyezési, létesítési engedélyezési, illetve a radioaktív hulladéklerakókra vonatkozó engedélyezési eljárások keretében kell vizsgálni.

Az MBFH illetékességét a Magyar Bányászati és Földtani Hivatalról szóló 267/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdése állapítja meg, szakértői véleményét a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 5. melléklet I. táblázat 8. pontja szerint adta ki.

A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 98. § (2) és (3) bekezdése zárja ki."

*

A jogorvoslati eljárás megindulását követően a Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint 2016. december 8. napján kelt, OKTF-KP/11418-5/2016. ügyiratszámom belföldi jogsegély iránti kérelemmel kereste meg az Országos Atomenergia Hivatal figyelemmel a fellebbezésben előadottakra.

Az Országos Atomenergia Hivatalnak az atomenergia biztonságos alkalmazásával, a nukleáris baleset-elhárítással kapcsolatos szakkérdésben adott, jelen határozat rendelkező rész V./ Fejezetében rögzített OAH-2017-00147-0002/2017. ügyiratszámú belföldi jogsegély megállapításai:

„Tájékoztatom, hogy az OAH az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. kérelmére elindította "Az MVM Paks II. irt. telephelyengedély-kérelme" engedélyezési eljárást. Az eljárás megindításáról szóló hirdetmény az OAH honlapján, az alábbi linken érhető el:

[http://www.oah.hu/web/v3/0AHPortal.nsf/ACB6096F92AEDF9CC125805AO0208812/\\$File/hirdetmenyp2.pdf](http://www.oah.hu/web/v3/0AHPortal.nsf/ACB6096F92AEDF9CC125805AO0208812/$File/hirdetmenyp2.pdf)

Az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. az engedélyezési dokumentáció nyilvánosság számára elérhető részeit a honlapján közzétette:

<http://www.mvmpaks2.hu/hu/Kozerdeku/KozerdekuDokumentumok/telephelyengedelyezes/Lapok/default.aspx>

Az engedélykérelem elbírálása folyamatban van."

*

Az elsőfokú eljárásban a 71/2015. Korm. rendelet 28. § (2) bekezdése és 5. melléklet II. táblázat 5. pontja alapján szakhatóságként került bevonásra az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH).

Az OAH 2015. március 16. napján kelt, OAH-2015-00509-002/2015. iktatószámom adta meg szakhatósági állásfoglalását, amelyet OAH-2015-00509-003/2016. iktatószámom módosított. Az engedélyezési eljárásban beérkezett észrevételeket követően a már kiadott szakhatósági állásfoglalások felülvizsgálatra kerültek és OAH-2015-00509-0044/2016. iktatószámom adta meg

újabb szakhatósági állásfoglalását rögzítve, hogy számos észrevétel vizsgálatára a későbbiekben, az OAH hatáskörébe tartozó engedélyezési eljárásokban kerül sor.

A fellebbezési eljárásban a Másodfokú környezetvédelmi hatóság 2016. december 8. napján kelt, OKTF-KP/11418-5/2016. iktatószámon belföldi jogsegélykérelemmel fordult az OAH felé arra vonatkozóan, hogy mint az atomenergia biztonságos alkalmazásával, a nukleáris baleset-elhárítással kapcsolatos kérdésben nyilatkozattételre jogosult szerv – figyelemmel a fellebbezésben foglaltakra is – fenntartja-e az OAH-2015-00509-0044/2016. iktatószámon kiadott szakhatósági állásfoglalásában foglaltakat.

Az OAH 2017. január 6. napján kelt, OAH-2017-00147-0002/2017. iktatószámon tájékoztatást adott arra nézve, hogy továbbra is fenntartja a korábbi állásfoglalásában foglaltakat.

A Ket. 95. §-a szerint *a jogorvoslati eljárásban és a döntés felülvizsgálata során e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.*

A Ket. 50. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján **a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.**

A Ket. 50. § (4) bekezdésében foglaltak alapján **a hatósági eljárásban olyan bizonyíték használható fel, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: az ügyfél nyilatkozata, az írat, a tanúvallomás, a szemléről készült jegyzőkönyv, a szakértői vélemény, a hatósági ellenőrzésen készült jegyzőkönyv és a tárgyi bizonyíték.**

A Ket. 50. § (5) bekezdése szerint **a hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközöket. Törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza, továbbá jogszabály meghatározott ügyekben kötelezővé teheti valamely bizonyítási eszköz alkalmazását, illetve előírhatja valamely szerv véleményének a kikérését.**

A Ket. 58. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint **szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel, és az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges.**

Ugyanezen § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy **ha jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét írja elő, úgy ezt a szervezetet, intézményt, testületet vagy személyt kell szakértőként kirendelni. A hatóság egyéb esetben az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértőt rendelhet ki.**

A fenti jogszabályi rendelkezések alapján a másodfokú eljárásban megállapításra került, hogy a Másodfokú környezetvédelmi hatóság előtt folyamatban lévő fellebbezési eljárásban a 71/2015. Korm. rendelet nem rendelkezik kötelezően kirendelendő szakértőről vagy szakhatóságról az elsőfokú környezetvédelmi eljárásban az OAH, mint elsőfokú szakhatóság hatáskörébe tartozó szakkérdés másodfokú eljárásban történő felülvizsgálata vonatkozásában.

A fellebbezési eljárásban a Másodfokú környezetvédelmi hatóság kizárólag belföldi jogsegély útján fordulhatott az OAH felé a fellebbezésben előadott és az OAH hatás- és feladatkörét érintő kérdésekben, amely belföldi jogsegélynek a Ket. eljárásjogi rendelkezései szerint kötelező ereje nincs.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: **2016. évi XXIX. törvény**) 2. § 8. pontja alkalmazásában **igazságügyi szakértői tevékenység** a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő igazságügyi szakértő, illetve az igazságügyi szakértő munkáját segítő egyéb személyek által, **a kirendelő hatóság, bíróság, ügyészség, rendőrség** (a továbbiakban együtt: **hatóság**) **kirendelése** vagy megbízás **alapján, e törvény által meghatározott szervezeti keretek között**, jellemzően szakértői díj ellenében végzett, **a hatóság eljárásaiban különleges szakértelmet igénylő tény vagy egyéb körülmény megállapítását vagy megítélését elősegítő részcselekmények összessége**, így különösen a szakvéleményhez szükséges vizsgálatok elvégzése, a szakvélemény előkészítése, elkészítése és előterjesztése, valamint a hatóság kérésére annak kiegészítése és az ezekkel összefüggő valamennyi részcselekmény.

A 2016. évi XXIX. törvény 2. § 4. pontja alkalmazásában az **eseti szakértő** olyan - **az eljárásban megállapítandó vagy megítélendő jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez - megfelelő szakértelemmel rendelkező természetes vagy jogi személy, aki nem igazságügyi szakértő**; valamint olyan igazságügyi szakértő, aki az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló rendeletben meg nem határozott szakterületen ad szakvéleményt.

A 2016. évi XXIX. törvény 4. § (4) bekezdés a) pontja szerint **kivételesen az igazságügyi szakértői tevékenység ellátására megfelelő szakértelemmel rendelkező eseti szakértő is igénybe vehető, ha az adott szakterületen nincs bejegyzett igazságügyi szakértő.**

Az Igazságügyi Minisztérium által vezetett igazságügyi szakértői névjegyzék alapján megállapításra került, hogy tárgyi ügyben az Országos Atomenergia Hivatal, mint szakhatóság feladat- és hatáskörébe tartozó kérdésben – nukleárisbaleset-elhárítás, atomenergia biztonságos alkalmazása – igazságügyi szakértő nem áll rendelkezésre, azonban a fellebbezés ezen kérdéskört is érintve tartalmaz kifogásokat.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság ezért 2017. január 27. napján kelt, PE/KTF/203-8/2017. iktatószámú végzésében (a továbbiakban: **Kirendelő Végzés**) eseti szakértő kirendelése mellett döntött Dr. Solymosi József (kamarai szám: 01-6015 / 01-64906, a továbbiakban: **eseti szakértő**) személyében. A Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzék szerint végzettsége magkémia szakmérnök, vegyészmérnök, és az anyagtudomány, anyagvizsgálat, nukleáris védelem, nukleárisbaleset-elhárítás, sugárvédelem és vegyészet-radiokémia szakterületekre nézve rendelkezik engedéllyel.

Az eseti szakértő feladatát képezte abban a kérdésben való szakértői vélemény készítése, hogy a 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére irányuló engedélykérelem és az annak mellékleteként, valamint az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárás során benyújtott műszaki-szakmai dokumentációk kellő alapossgal vizsgálják-e a tervezett tevékenység végzésének hatásait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Kvtv.**) 4. § 10. pontjában meghatározott környezetveszélyeztetés tekintetében összhangban a 71/2015. Korm. rendelet 5. melléklet II. táblázat 5. pontjában rögzítettekkel az atomenergia biztonságos alkalmazására és a nukleáris baleset-elhárítására vonatkozóan.

Az eseti szakértő szakértői véleményét 2017. február 23. napján, PE/KTF/203-18/2017. ügyiratszámom érkeztetett átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján személyesen adta át a Másodfokú környezetvédelmi hatóság részére.

A Másodfokú környezetvédelmi hatóság a szakértői véleményben foglaltakat aggálytalannak fogadta el.

Az eseti szakértő szakértői véleménye:

„Szakértői vélemény

Alulírott Prof. Dr. Solymosi József, a Pest Megyei Kormányhivatal 2017. január 27-én kelt PE-KTF/203-8/2017 számú végzésével kirendelt eseti szakértő, a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, mint másodfokú környezetvédelmi hatóság előtt zajló a 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére vonatkozóan az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zrt. részére a Baranya Megyei Kormányhivatal, mint elsőfokú hatóság által 2016. szeptember 29. napján kelt, 78-140/2016. iktatószámú határozata alapján kiadott környezetvédelmi engedély felülvizsgálatára indult másodfokú eljárásban,

az alábbiakban részletezett szakértői véleményem alapján megállapítottam,

hogy a 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére irányuló engedélykérelem és annak mellékleteként, valamint az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárás során benyújtott

műszaki-szakmai dokumentációk a környezetvédelmi eljárás keretében elvárható alapossággal vizsgálták a tervezett tevékenység végzésének hatásait az atomenergia biztonságos alkalmazására és a nukleárisbaleset-elhárításra vonatkozóan.

III.2. Nukleáris biztonsággal és nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő követelmények, valamint az ezekkel összefüggő hatósági eljárások vizsgálata

III.2.1. Új atomerőművi blokkok létesítményszintű nukleáris biztonsági engedélyezése

Az Országos Atomenergia Hivatal, mint atomenergia-felügyeleti szerv létesítményszintű eljárásai követik a nukleáris létesítmény életciklusát.

Egy nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálata és értékelése során az adott telephelyet abból a szempontból kell értékelni, hogy alkalmas-e nukleáris létesítmény befogadására. A telephelyengedély iránti kérelemben igazolni kell, hogy a létesítést kizáró telephelyjellemzők nem állnak fenn, valamint be kell mutatni a telephely-vizsgálati és értékelési engedély szerinti program végrehajtását és a telephellyel összefüggő tervezési adatok meghatározását. A telephely vizsgálata és értékelése keretében a fentiekben túl meg kell határozni minden olyan telephelyjellemzőt, amelyet a létesítmény tervezése során figyelembe kell venni.

A telephely engedélyezése folyamatban van. Az Országos Atomenergia Hivatal az MVM Paks II. Zrt telephelyengedély-kérelme tárgyú közigazgatási engedélyezési eljárásban 2016. december 13-án tartott közmeghallgatás (OAH honlapján elérhető, OAH-2016-01001-0047/2017 iktatószámú) jegyzőkönyvét megvizsgálva megállapítható, hogy az engedélyezési eljárások terjedelme jól meghatározott, a nukleáris biztonsággal összefüggő jogi követelmények teljesülését, beleértve a közmeghallgatáson feltett kérdések mindegyikét részletesen és teljes körűen vizsgálni fogja a hatóság a megfelelő engedélyezési eljárás keretében.

A létesítési engedélykérelemben igazolni kell, hogy a telephelyen a bemutatott nukleáris létesítmény felépíthető és biztonságosan üzemeltethető, a telephelyjellemzőket teljes körűen figyelembe vették és a külső veszélyeztető tényezőkkel szemben a létesítmény megfelelő védelemmel rendelkezik.

Az üzembe helyezési engedély iránti kérelemben igazolni kell, hogy a nukleáris létesítmény a tervezői szándéknak megfelelően készült el, a megvalósult állapot összhangban van a jogszabályokban előírt követelményekkel.

Az üzemeltetési engedély iránti kérelemben össze kell foglalni az üzembe helyezési program végrehajtása során szükségessé vált, a Végleges Biztonsági Jelentést érintő változtatásokat, igazolni kell, hogy biztosított a nukleáris létesítményben keletkező radioaktív hulladék – ideértve atomreaktorok esetén a kiégett fűtőelemkötegek – biztonságos, a tudomány legújabb, igazolt eredményeivel, a nemzetközi elvárásokkal, tapasztalatokkal összhangban levő átmeneti tárolása vagy végleges elhelyezése.

A nukleáris biztonsági engedélyezésre vonatkozó előírások alapján megállapítható, hogy a nemzetközi ajánlásokkal összhangban a felügyeleti, ezen belül az engedélyezési eljárások a nukleáris létesítmények életciklusát (engedélyezési ciklusát) követik. A nukleáris biztonsági követelmények teljesítését bemutató dokumentum a Biztonsági Jelentés, amely a tervezési időszakban előzetes változatban elkészül és a hatósághoz benyújtásra kerül, majd a létesítési engedélyezés során már a végleges változata is elkészül, az üzemeltetés során pedig évente aktualizálásra kerül, figyelembe véve a követelmények változását és az üzemeltetési tapasztalatokat. A létesítményi nukleárisbaleset-elhárítási tevékenység alapidokumentuma a Nukleáris Baleset-elhárítási Intézkedési Terv, amely a Biztonsági Jelentéshez hasonlóan készül, rendszeres felülvizsgálaton esik át és kerül benyújtásra engedélyezésre a hatósághoz.

III.2.2. Új atomerőművekre vonatkozó tervezési követelmények

Az atomenergia békés célú, biztonságos alkalmazására vonatkozó legmagasabb szintű szabályozást az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (Atomtörvény) tartalmazza.

A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló rendelkezéseket a 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet és mellékletei, a Nukleáris Biztonsági Szabályzatok határozzák meg.

A nukleáris biztonsági követelmények és rendelkezések betartása mindazok számára kötelező, akik az Atv. 9.§ (2) bekezdése szerinti folyamatos hatósági felügyelet alatt állnak, valamint e rendeletben előírt hatósági engedélyhez kötött tevékenységet folytatnak, ilyen tevékenységben közreműködnek, vagy ilyen tevékenység folytatásához engedély iránti kérelmet nyújtanak be.

Az új atomerőművi blokkok tervezési követelményeit az Nukleáris Biztonsági Szabályzatok 3.a kötete tartalmazza.

A létesítményi nukleárisbaleset-elhárítási terv elkészítésére a telephelyen belüli tevékenység vonatkozásában a Nukleáris Biztonsági Szabályzatok, míg a telephelyen kívüli, a telephelyen kívüli szervezetekkel való együttműködés, a lakosságvédelmi feladatokban való közreműködés teljesítése vonatkozásában az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv tartalmaz előírásokat.

Az új létesítményekre vonatkozó tervezési követelmények vizsgálata alapján megállapítható, hogy a tervezési követelmények kidolgozásra és kihirdetésre kerültek hazánkban.

III.2.3. Nukleáris biztonsági követelmények felülvizsgálati rendje, nemzetközi ajánlásoknak való megfelelés

A 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet 3. § (7) bekezdése szerint a Nukleáris Biztonsági Szabályzatokat - a tudomány eredményeinek és a hazai és nemzetközi tapasztalatoknak a figyelembevételével - legalább ötévente felül kell vizsgálni, és szükség szerint korszerűsíteni kell.

A nukleáris biztonsággal összefüggő hatósági tevékenységet 2015-ben részletesen értékelte a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Integrált Hatósági Felülvizsgálati Missziója (IRRS). Értékelésük szerint a rendszer hatékony és a nemzetközi jó tapasztalatoknak megfelel; az általuk tett jobbító javaslatokra az OAH intézkedési tervet fogadott el, amelynek a végrehajtása folyamatban van.

A nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő megelőzési és végrehajtási tevékenységet 2016-ban részletesen értékelte a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Veszélyhelyzeti Felkészülési és Intézkedési Missziója (EPREV). Értékelésük szerint a rendszer hatékony és a nemzetközi jó tapasztalatoknak megfelel; számos nemzetközi szinten is alkalmazható jó tapasztalatot azonosítottak. Az általuk tett jobbító javaslatokra a Kormányzati Koordinációs Bizottság intézkedési tervet fogadott el, amelynek a végrehajtása folyamatban van.

A jogi szabályozás korszerűsítésére vonatkozó előírások, tevékenység és a nemzetközi felülvizsgálatok alapján összefoglalóan megállapítható, hogy a követelmények és eljárások összhangban vannak a nemzetközi ajánlásokkal.

III.2.4. Az atomenergia biztonságos alkalmazásával, a nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő kérdések vizsgálata az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati, az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet előírja, hogy ha a tervezett tevékenység következtében olyan környezetszennyezés fordulhat elő, amely elleni védelmet más jogszabály (esetünkben az Atomtörvény) a feladat és hatáskörébe utalja, az Országos Atomenergia Hivatal szakhatósággént vizsgálja az atomenergia biztonságos alkalmazásával, a nukleárisbaleset-elhárítással kapcsolatos kérdéseket.

A környezetvédelmi engedélyezési eljárásnak nem tárgya a III.2.2. pontban bemutatott tervezési követelmények teljes körű vizsgálata. A III.2.1. pontban kifejtettek alapján a nukleáris biztonsági és nukleárisbaleset-elhárítási kérdések részletes és teljes körű vizsgálatára az Országos Atomenergia Hivatal saját eljárásaiban kerül sor. Ezen eljárások esetén az ügyfelek részvétele és a nyilvánosság bevonása megtörténik.

Az Országos Atomenergia Hivatal honlapján számos információ megtalálható az új létesítmény engedélyezésével kapcsolatban. Az engedélyezési lépések és a követelmények teljesítése kapcsán az Országos Atomenergia Hivatal útmutatókkal is támogatja az engedélyest. A környezetvédelmi eljárásban játszott szakhatósági tevékenységről (pl. a szakhatósági vizsgálat módjáról, a vizsgálat terjedelméről) nincs információ.

A jogi szabályozás és a nyilvánosan elérhető információk alapján megállapítható, hogy az Országos Atomenergia Hivatal szakhatósággént közreműködik a környezetvédelmi eljárásban, a szakhatósági állásfoglalás kiadását megelőző hatósági értékelésről azonban nem áll rendelkezésre információ. Fontos hangsúlyozni, hogy a jogi szabályozás alapján a nukleáris biztonsági és nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő kérdések részletes és teljes körű vizsgálatára nem a környezetvédelmi eljárás keretében, hanem a létesítési engedélyezési eljárás keretében kerül sor.

III.3. Az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárás során benyújtott nukleáris biztonsággal és nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő műszaki-szakmai információk vizsgálata

A vonatkozó nemzetközi egyezmények, a hazai jogi szabályozás és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Környezeti Hatástanulmány nem tárgyalja részletesen a nukleáris biztonsággal és a nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő kérdéseket; átfogóan mutatja be a nukleáris biztonság jogi keretrendszerét.

A 20. fejezet, Környezeti radioaktivitás - a telephely környezetében élő lakosság sugárterhelése fejezet tartalmazza a vizsgált 30 km sugarú terület jelenlegi környezeti radioaktivitásának bemutatását, a vizsgált 30 km sugarú környezetben élő lakosság egészségügyi állapotának jellemzését, a telephely 30 km-es környezetében élő lakosság jelenlegi sugárterhelését. A sugárvédelmi előírások alapján modellezi és értékeli Paks II. létesítésének, üzemelésének hatását a telephely környezetében élő lakosság sugárterhelésére. A leginkább releváns a 20.6. alfejezet, ami a Paks II. üzemelésének a lakosság sugárterhelésére vonatkozó hatását tárgyalja.

A 20.6. alfejezet az orosz fél által átadott, a tervezett teljesítménnyel arányos zónakészlet adatok és feltételezett kezdeti események, valamint az üzemelő paksi blokkok modelljei, tapasztalatai alapján vizsgálja a normál üzemi légköri kibocsátásból (20.6.1. alfejezet), a tervezési üzemzavar

légköri kibocsátásból (20.6.2. alfejezet), a folyékony kibocsátásból (20.6.3.) származó lehetséges lakossági sugárterheléseket, a hatásterületeket (20.6.5. alfejezet). **Az események szűrési módszere, az alkalmazott modellek és számítási módszerek a jogszabályoknak megfelelőek, validáltak. Az alkalmazott meteorológiai modellek hosszú időtartamú helyszíni mérési adatokon alapulnak. Az üzemelő paksi blokkok és a tervezett Paks II. blokkok, továbbá a Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója lehetséges együttes hatásait is figyelembe veszi a Környezeti Hatástanulmány.**

A 21. fejezet, Az élővilág sugárterhelése a telephely környezetében fejezet mutatja be az élővilág sugárterhelésének korlátozására vonatkozó nemzetközi ajánlások alapján az élővilág jelenlegi és várható sugárterhelését a telephely környezetében. A leginkább releváns 21.4. alfejezet, amely a Paks II. üzemelésének a lakosság sugárterhelésére vonatkozó hatását tárgyalja.

A normál üzemi légköri és vízi kibocsátásból származó lehetséges növényi és állati sugárterheléseket a 21.4.1. alfejezet, míg a hatásterületeket a 21.4.2. alfejezet vizsgálja. **Az üzemelő paksi blokkok és a tervezett Paks II. blokkok együttes hatásait is figyelembe veszi a Környezeti Hatástanulmány.**

A Nemzetközi Fejezet átfogóan értékeli a folyékony és légköri kibocsátások országhatáron át nyúló hatásait.

Az elsőfokú eljárás során az Országos Atomenergia Hivatal, mint szakhatóság részéről a nukleáris biztonsággal, valamint nukleárisbaleset-elhárítással kapcsolatban nem merült fel kérdés, hiánypótlási előírás.

A vonatkozó nemzetközi egyezmények, a hazai jogi szabályozás és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Környezeti Hatástanulmány átfogóan tárgyalja a nukleáris biztonsággal és a nukleárisbaleset-elhárítással összefüggő kérdéseket. A lakossági és környezeti sugárterhelés vizsgálatához alkalmazott kiindulási adatok, feltételezések helytállóak, a számítási modellek validáltak.

IV. Összefoglaló értékelés

Az elsőfokú eljárásban a kérelmező által benyújtott dokumentumok, a hazai jogi szabályozás, valamint a nyilvánosan elérhető egyéb információk alapján összességében megállapítom, hogy a 7031 Paks, 8803/16 és 8803/17 hrsz. alatti telephelyen két új atomerőművi blokk létesítésére és üzemeltetésére irányuló engedélykérelem és annak mellékleteként, valamint az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárás során benyújtott műszaki-szakmai dokumentációk a környezetvédelmi eljárás keretében elvárható alapossággal vizsgálták a tervezett tevékenység végzésének hatásait az atomenergia biztonságos alkalmazására és a nukleárisbaleset-elhárításra vonatkozóan."

*

b.) Településrendezési eszközökkel való összhang vizsgálata a fellebbezési eljárásban

Fellebbezők a fellebbezés ad8. pontjában kifejtik, hogy a környezetvédelmi engedélyt nem lehetett volna kiadni, mert ellentétes Paks Város Helyi Építési Szabályzatával. A fellebbezés ebben a kérdésben hivatkozik a Határozat 23. oldal 5. pontjára, valamint a 72. oldal 4.8. pontjára.

A fellebbezésből megállapítható, hogy az nem Paks Város Címzetes Főjegyzőjének állásfoglalását, hanem a Határozat III. 5. pontjában foglalt előírást kifogásolja. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság - miként azt a Határozat indokolási része is tartalmazza - Paks Város Címzetes Főjegyzőjének I.8944-2/2016. iktatószámán adott jogsegélye alapján megállapította, hogy az új atomerőművi blokkok létesítése a hatályos 24/2003. (XII.31.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Paks Város Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve előírásaival nincs összhangban, ezért a 314/2005. Korm. rendelet 5. § (2) bekezdés cb) pontja, valamint a 10. § (4) bekezdés a) pontja értelmében a rendelkező rész szerint írta elő az ellentmondás megszüntetésének szükségességét.

A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben tehát megállapítható, hogy a Határozat nem a helyi építési szabályzat módosítására adott utasítást, hanem előírta Környezethasználónak a létesítés engedélyezéséhez szükséges eljárás lefolytatását. A fellebbezés ad8. pontjában foglalt kifogás tehát nem megalapozott.

A jogorvoslati eljárás megindulását követően a Másodfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint 2016. december 8. napján kelt, OKTF-KP/11418-6/2016. ügyiratszámán belföldi jogsegély iránti kérelemmel kereste meg Paks Város Címzetes Főjegyzőjét figyelemmel a fellebbezésben előadottakra. Paks Város Címzetes Főjegyzőjének, mint a beruházással érintett terület vonatkozásában hatályos, a helyi környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos önkormányzati szabályozással, valamint a településrendezési eszközökkel való összhang megállapítása tekintetében nyilatkozattételre jogosult szerv, jelen határozat rendelkező rész VI./Fejezetében rögzítettem az I.8944-18/2016. iktatószámú nyilatkozatát.

*

c). A fellebbezési eljárás anyagi jogi szempontú megállapításai

A másodfokú eljárás során a rendelkezésre álló dokumentációk, tények és adatok alapján anyagi jogi szempontból az alábbiak állapíthatóak meg.

1. 314/2005. Korm. rendelet

A tárgyi beruházás célja a Paks 8803/16 és 8803/17 hrsz.-ú telephelyen két új, egyenként 1200 MW_e névleges villamos teljesítményű, 3200 MW_{th} termikus teljesítményű, ezen belül 300 MW_{th} névleges termikus teljesítményű távhőt szolgáltatni képes, 3+. generációs atomerőművi blokk létesítése és üzemeltetése kereskedelmi célú villamosenergia-termelés céljából.

A két új atomerőművi blokkban megtermelt villamos energia Paks I. és Paks II. Alállomásba történő kiszállítására blokkonként külön oszlopsoron létesített 400 kV-os távvezetékek létesülnek. A két új blokk tartalék villamos energia ellátásra blokkonként a Paks I. és a Paks II. Alállomásból kiágazó 132 kV-os távvezetékek is létesülnek.

A 314/2005. Korm. rendelet 1. melléklet 31. pontja alkalmazásában *környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenység atomerőmű, atomreaktor, valamint atomerőmű, atomreaktor üzemidejének meghosszabbítása, továbbá atomerőmű, atomreaktor felhagyása, azaz a nukleáris üzemanyag és a létesítmény egyéb radioaktív és radioaktív anyaggal szennyezett alkotórészeinek végleges eltávolítása – méretmegkötés nélkül.*

A 314/2005. Korm. rendelet 3. melléklet 76. pontja alkalmazásában *a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenység a villamos vezeték (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) – légvezetékénél 20 kV-tól.*

A 314/2005. Korm. rendelet 1. §-a a következőkről rendelkezik:

„1. § (1) A rendelet hatálya - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az 1-3. számú mellékletben meghatározott tevékenységekre, létesítményekre, valamint azok jelentős módosításaira, változtatásaira (a továbbiakban együtt: *tevékenység*) terjed ki.

(3) A tevékenység megkezdéséhez, ha az

a) csak az 1. számú mellékletben szerepel, a környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi,

d) csak a 3. számú mellékletben szerepel, és a tevékenység várható környezeti hatásai jelentősek, környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi, engedély szükséges.

(5) A környezethasználó kérelmére a környezetvédelmi hatóság - előzetes vizsgálati eljárás nélkül - környezeti hatásvizsgálati eljárást folytat le, ha a környezethasználó olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely a 3. számú mellékletben szerepel.”

A 314/2005. Korm. rendelet 10. § (6a) bekezdésében foglaltak alapján olyan tevékenység esetén, amelynek megvalósításához nyomvonalas létesítmény telepítése szükséges, a hatásvizsgálatnak ki kell terjednie a nyomvonalas létesítmény, a kapcsolódó létesítmények, az összetartozó tevékenységek, valamint a nyomvonalas létesítmény által érintett egyéb létesítmények (különösen keresztező utak, közművek) hatásainak a vizsgálatára is.

A 314/2005. Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés d) pontja szerint a környezeti hatásvizsgálati eljárás szempontjából kapcsolódó létesítmény: a tevékenységet elősegítő, kiegészítő, kiszolgáló építmény a telepítés helyén.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz 2014. december 19. napján benyújtásra került az új atomerőművi blokkok létesítése tárgyában készített hatástanulmány. Az új atomerőművi blokkok létesítésével összefüggésben tervezett 2 db 400 kV-os blokkvezeték és a 2 db, az új blokkok tartalék villamos energia ellátását biztosító 132 kV-os távvezeték környezeti hatásait a Környezethasználó kérelmére az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a fellebbezési eljárás tárgyát képező környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében vizsgálta és bírálta el.

Fellebbezői észrevételekre és kifogásokra tett másodfokú megállapítások:

a) Fellebbező előadta, hogy a környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás iránti kérelem 2012. november 10. napján került benyújtásra az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz.

A fellebbezési eljárás során rendelkezésre álló iratanyagból megállapítható, hogy Környezethasználó a hivatkozott időpontban a 314/2005. Korm. rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti előzetes konzultációt kezdeményezett az elsőfokú környezetvédelmi hatóságnál, majd a 314/2005. Korm. rendelet 5/B. § (8) bekezdése alapján 2014. december 19. napján nyújtotta be a környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárás iránti kérelmet. Ennél fogva az előadott fellebbezői megállapítás téves.

b) A fellebbezés ad2. pontja szerint „az engedély kiadása számos esetben a vonatkozó kérdés részletes kifejtése nélkül, megnyugtató rendezése nélkül történt, így az megalapozatlan. Bizonytalanság jelentkezik sok esetben az engedélyben említett kérdés sorsát illetően. Egyes esetekben nem részletezettek az engedélyes által teendő intézkedések. A leszerelésre, a leállításra, a felhagyásra vonatkozó rész például kiemelkedően hiányos.”

A fellebbezés szerint nem tisztázott:

- a keletkező radioaktív hulladékok kezeléséről, biztonságos gyűjtéséről, tárolásáról és végleges elhelyezéséről való gondoskodás
- a keletkező kiégett fűtőelemek kezeléséről, biztonságos gyűjtéséről és végleges elhelyezéséről való gondoskodás
- amennyiben a kiégett fűtőelemek további kezelése tervezett, az abból származó radioaktív hulladék biztonságos tárolásáról és végleges elhelyezéséről való gondoskodás, valamint ezek pénzügyi fedezete.

Környezethasználó a tervezett tevékenység környezeti hatásai között megfelelő mélységben bemutatta a tevékenység egyes szakaszaihoz kapcsolódóan keletkező radioaktív és nem radioaktív hulladékok típusát, mennyiségét.

Környezethasználó bemutatta, hogy az új blokkokban keletkező kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok várhatóan a Bataapáti, Mórággyi-völgy 4. szám alatti telephelyen üzemeltetett Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóban (a továbbiakban: **NRHT**) kerülnek elhelyezésre, amelynek üzemeltetője a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: **RHK Kft.**). A Környezethasználó által benyújtott hiánypótlás szerint az NRHT kapacitása elegendő az atomerőműben keletkező kis- és közepes aktivitású radioaktív hulladékok tárolására. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság ezt figyelembe véve, a Határozat II/1.2.23.-1.2.24. pontjaiban kötelezettségeket állapított meg Környezethasználó számára a tevékenysége során keletkező radioaktív hulladékok gyűjtésére, kezelésére vonatkozóan.

Az új blokkok kiégett fűtőelemeinek átmeneti tárolására Környezethasználó az eljárás során két lehetőséget mutatott be:

- a használt fűtőelem-kazettákat az Oroszországi Föderáció területére szállítják ideiglenes technológiai tárolás vagy technológiai tárolás és reprocessálás céljából, melyet követően a használt fűtőelem-kazettákat, vagy reprocessálás esetén a feldolgozásból származó hulladékot később visszaszállítják Magyarországra, vagy

- a használt fűtőelem-kazetták hazai átmeneti tárolása történik meg.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Határozat II/1.2.25. pontjában kötelezettségeket állapított meg Környezethasználó számára a tevékenysége során keletkező kiégett fűtőelemek kezelésére vonatkozóan.

Az átmeneti tárolást követően a benyújtott hatástanulmány a kiégett fűtőelem-kazetták közvetlen hazai végleges elhelyezésével számol, az addigra kialakításra kerülő mélygeológiai tárolóban. Ugyanebben a tárolóban kerülnek majd végleges elhelyezésre az üzemeltetésből és a létesítmény leszereléséből származó nagyaktivitású radioaktív hulladékok is. Környezethasználó bemutatta, hogy ezek megvalósítása érdekében a kiégett üzemanyag és a radioaktív hulladék kezelésének nemzeti politikájáról szóló 21/2015. (V. 4.) OGY határozat és az alapján a Kormány által a 1459/2016. (VIII. 24.) Korm. határozattal elfogadott nemzeti programban leírtaknak megfelelően kell majd eljárni.

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 40. §-a és a radioaktív hulladékokkal és a kiégett üzemanyaggal kapcsolatos egyes feladatokat ellátó szerv kijelöléséről, tevékenységéről és annak pénzügyi forrásáról szóló 215/2013. (VI. 21.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján jelenleg az RHK Kft. gondoskodik a radioaktív hulladék végleges elhelyezésével, a kiégett üzemanyag átmeneti tárolásával, a nukleárisüzemanyag-ciklus lezárásával, és a nukleáris létesítmény leszerelésével összefüggő feladatok elvégzéséről.

A fellebbezésben kifogásolt előírások a Környezethasználó számára az új atomerőművi blokkok üzemelése során olyan folyamatosan betartandó követelményeket állapítanak meg, amelyek biztosítják, hogy a radioaktív hulladékok, a kiégett fűtőelemek a vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelően, kontrollálható módon, elkülönülten gyűjthetők legyenek, végül biztonságos módon átadásra kerüljenek átmeneti tárolásra, végleges elhelyezésre.

Kiemelendő - ahogyan az a Határozat indokolási részében is rögzítésre került -, hogy a radioaktív hulladékok elhelyezésére szolgáló tárolók, a kiégett fűtőelemek átmeneti, valamint végleges tárolására szolgáló létesítmények (így azok pontos helyszínének és technológiájának rögzítése), valamint a létesítendő blokkok majdani leszerelése (felhagyása) a 314/2005. Korm. rendelet 1. számú mellékletének 17. és 19., valamint 31. pontjai alapján önállóan is környezeti hatásvizsgálat kötelesek. E létesítmények, tevékenységek környezeti hatásait tehát külön környezeti hatástanulmányban is be kell mutatni, önálló környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében. Ezen tevékenységekre, létesítményekre külön környezetvédelmi engedélyekben kerülnek meghatározásra a részletes követelmények. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság tehát helyesen járt el, amikor a Határozatban engedélyezett tevékenység felhagyására vonatkozóan általános előírást tett.

c) A fellebbezés ad2. pontja szerint elfogadhatatlan, hogy a hatásvizsgálatból teljes mértékben hiányzik az emberi hibára és a szándékos károkozásra (terrorizmus, szabotázs, háborús cselekmények) visszavezethető, súlyos balesetek elemzése.

A 314/2005. Korm. rendelet 6. melléklet 2. c) pontja a hatástanulmány kötelező elemeként írja elő az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek, meghibásodások lehetőségeinek, valamint az ebből származó hatótényezőknek a bemutatását, az eseményeket kiváltó okok vonatkozásában (természeti, emberi, műszaki) azonban nem differenciál. Környezethasználó a 314/2005. Korm. rendelet 6. melléklete 2. c) alpontja alapján a benyújtott hatástanulmány 20. fejezetében, nemzetközi fejezetében és kiegészítéseiben bemutatta az esetlegesen környezetterhelést okozó balesetek, meghibásodások lehetőségeit, valamint az azokból származó hatótényezőket. Az *üzemzavari és súlyos balesetek vizsgálatával kapcsolatos követelményeket a hazai nukleáris biztonsági szabályozás határozza meg*. A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységekről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban **NBSZ**) előírja, hogy *az új atomerőművi blokkok tervezésekor a normál üzemállapotok mellett az üzemzavarokat és a tervezési alap kiterjesztésébe tartozó baleseteket is figyelembe kell venni*. A Környezethasználó ennek megfelelően a környezeti hatástanulmányban vizsgálta a tervezett tevékenység tervezési alapba tartozó eseményekből (TA1-4) és a tervezési alap kiterjesztésébe tartozó (TAK1-2) eseményekből származó követelményeket is.

A fellebbezés kifejti, hogy nincsenek garanciák arra vonatkozóan, hogy a konténment ellenállna egy esetleges repülőgép rázuhanásnak. A felvetett kérdések tisztázása - egyes építmények méretezési, ellenállósági követelményeinek vizsgálata - nem a környezetvédelmi engedélyezés tárgyát képezi.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a fellebbezés ad2. pontjában kifejtett kifogások nem megalapozottak.

d) A fellebbezés ad7. pontja szerint nem kerültek vizsgálatra a meghosszabbodott együttes üzemidő környezeti hatásai.

A fellebbezés ad7. pontjában a meghosszabbodott együttes üzemidővel kapcsolatos kifogások vonatkozásában elmondható, hogy a Környezethasználó által 2016. június 16. napján benyújtott Tájékoztatóban tisztázva lettek az új blokkok üzembe helyezésének évei (2025. és 2026.) és szakterületenként értékelésre kerültek a két blokkon történő egyidejű munkavégzés és az atomerőművi egységek együttes üzemelése időszakának hatásai. Megállapítható, hogy az ütemterv aktualizálása nem eredményezte a hatótényezők körének bővülését, a környezeti hatások szempontjából csak csekély jelentőségű, lokális változások várhatók a környezeti hatástanulmányban bemutatottakhoz képest. A Környezethasználó által benyújtott Tájékoztató megadta az ütemterv aktualizálása mellett kapott összesített hatásterületet is, amely érdemben nem tér el a korábban megadottaktól.

e) Fellebbezők a fellebbezés ad10. pontjában előadottak szerint sérelmesnek tartják, hogy *nincs bemutatva az alternatív hűtési megoldás (hűtőtorony)*. Véleményük szerint az *alternatív megoldás vizsgálata nélkül annak elvetése nem megalapozott*.

A fellebbezési eljárás során rendelkezésére álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy Környezethasználó részletesen megvizsgálta az alternatív hűtési rendszereket. Ennek keretében a környezeti hatástanulmány 5. fejezete részletesen elemzi a frissvizes hűtés és a hűtőtornyos hűtési rendszer jellemzőit. Az egyes alternatívákat a környezeti hatástanulmányban bemutatottak szerint költség-haszon elemzésnek is alávetette, mely szerint nem a hűtőtornyos technológia a legjobb megoldás. Megállapítható tehát, hogy a környezeti hatástanulmány a 314/2005. Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése, valamint a 6. számú melléklet 4. pontja szerint került kidolgozásra, azt az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megfelelően fogadta el.

f) A fellebbezés ad11. pontjában kifejtésre került, hogy nem indokolt az erőmű bővítése. Fellebbezők azon az állásponton vannak, hogy nem indokolt Magyarországon az atomerőmű bővítése, a hatástanulmány és ennek révén a Határozat is eszerint téves kiindulási alapról jut elkerülhetetlenül téves következtetésre.

A fellebbezési eljárás során a Fellebbezők ad11. pont alatt felvetett kifogásával kapcsolatban megállapítható egyrészről, hogy tárgyi eljárás során az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. szabályainak megfelelően kötve van a Környezethasználó kérelméhez. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság eljárása során a Kvtv., a 314/2005. Korm. rendelet rendelkezéseiben meghatározott felhatalmazás alapján jár el, az egyéb ágazati jogszabályokban foglalt előírások érvényesítésével. Ennek megfelelően az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a tervezett tevékenységgel összefüggő várható környezeti hatásokat vizsgálhatja és a tervezett tevékenységhez kapcsolódó releváns információk birtokában hozza meg a döntését. Az eljárás szempontjából releváns információk körét többek között – az elsőfokú környezeti hatásvizsgálati eljárás anyagi jogi jogalapját megteremtő nemzeti jogszabályokon kívül - az Espoo-i Egyezmény II. függeléke, valamint a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: **Aarhus-i Egyezmény**) 6. cikk 6. pont a)-f) alpontjai rögzítik.

A fentiekből levezethető, hogy energiapolitikai kérdések nem képezik a környezeti hatásvizsgálat tárgyát, így arra vonatkozóan döntés a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban nem hozható.

Fentiek alapján a fellebbezés ad11. pontjában foglalt kifogások nem megalapozottak.

2. Környezeti radiológia

A hatásvizsgálat során a meglévő sugárvédelmi adatok és vizsgálatok eredményei alapján elvégezték a telephely és környezetének radiológiai szempontú alapszint (vonatkoztatási szint) felmérését. A környezet radioaktivitásának jellemzésére a következő adatokat használták fel: a környezeti sugárzás dózisteljesítménye, in-situ gamma-spektrometriai mérések eredményei, aktivitáskoncentráció értékek a légkör, a talaj- és fűminták, felszíni vizek, a felszíni vízgyűjtők iszapmintái, halminták, talajvíz minták tekintetében.

A környezet radiológiai jellemzőinek vizsgálata és értékelése a telephely 30 km-es környezetében, 11 éves időszakra történt, meghatározva a radioaktív anyagok terjedését meghatározó jellemzőket a telephelyen és környezetében, a radioaktív anyagok légköri, felszíni vízben és felszín alatti vízben történő terjedésének jellemzőit, valamint a telephely környezetének radiológiai viszonyait.

A mérési adatsorok elemzése szerint az új atomerőművi blokkok normál üzemi kibocsátásának a környezetre gyakorolt várható hatása nem számottevő. A környezeti gamma dózisteljesítmény mérések eredménye szerint a telephely környezetében nincs számottevő környezeti akkumuláció.

Az új atomerőművi blokkok üzemeltetésének felszín alatti vizekre gyakorolt hatása megítélhetősége céljából előírásra került a kialakításra kerülő talajvízfigyelő kutakban a telephely felszín alatti vizeinek a radiológiai alapszint felmérése.

A környezeti levegőbe történő normál üzemi radioaktív kibocsátások a szellőző kéményen keresztül történnek, de speciális helyzetekben elképzelhető kibocsátás a turbina épület tetején is. A hatásvizsgálatban elvégzett modellezések alapján a semlegesnél nagyobb kockázatot nem jelent a biztonsági övezeten (a külső technológiai épület falától számított 500 m) túl az erőmű normál üzemi működése.

A folyékony normál üzemi radioaktív kibocsátások a melegvizes csatornán keresztül az atomenergia alkalmazása során a levegőbe és vízbe történő radioaktív kibocsátásokról és azok ellenőrzéséről szóló 15/2001. (VI. 6.) KöM rendelet (a továbbiakban: **15/2001. KöM rendelet**) 9. §-a figyelembevételével a Dunába, mint végső befogadóba történnek. Az új atomerőművi blokkok üzemeltetése alatt keletkező mérleg feletti- és hulladékvizeket kibocsátásuk előtt ellenőrző tartályokban gyűjtik. A vizek kibocsátása szigorú kémiai és radiológiai minősítést követően történik.

A tervezési üzemzavarok és a tervezési alap kiterjesztésébe tartozó üzemzavari állapotok kibocsátásaiból eredő hatások vizsgálatához rendelkezésre álltak az egyes baleseti scénáriók becsült kibocsátási adatai. A tervezési üzemzavari eseményekre elvégzett számítások alapján a biztonsági övezeten túl kizárólag semleges hatás várható, de a biztonsági övezet határán belül is dózismegszorítás alatti a radiológiai hatás. Tervezési üzemzavarok esetén az 500 m-es biztonsági övezet határa tekinthető a hatásterület határának.

A Kibocsátás Ellenőrző Szabályzat és a Környezet Ellenőrző Szabályzat kidolgozása, majd az elfogadott szabályzatok szerinti működésre vonatkozó előírások a 15/2001. KöM rendelet 6. § (2) bekezdésén, valamint a 4. és a 5. számú mellékletben foglaltakra alapulnak.

Az élővilág sugárterhelésének, valamint az új atomerőművi blokkokból kibocsátott radioaktív izotópok környezeti közegekben végbemenő akkumulációjának a nyomon követése érdekében kialakítandó Mérési Program az MVM Paksi Atomerőmű 1-4. blokkjainak üzemidő hosszabbítása tárgyában kiadott környezetvédelmi engedélyben foglaltakkal összhangban, az együttes hatások megítélése céljából került előírásra, figyelembe véve a 15/2001. KöM rendelet 6. § (2) bekezdés g) pontjában és a 8. § (4) bekezdésében foglaltakat. A gamma-spektrometriai mérésekre vonatkozó előírás a 15/2001. KöM rendelet 4. számú melléklet 1.5 pontja alapján került meghatározásra.

A légköri kibocsátások ellenőrző rendszerének feladata a kéményen keresztül távozó légköri radioaktív kibocsátások monitorozása és mintázása. A laboratóriumi mérések szolgáltatják az adatokat az izotóp-szelektív kibocsátások meghatározására.

A folyékony kibocsátások ellenőrzése a tartályparkokból származó reprezentatív és archivált minták laboratóriumi mérései révén történik. A kibocsátásra jellemző mintavételi helyek az ellenőrző tartályok, a gőzfejlesztők és a hidegvizes, melegvizes, illetve a fekálás csatornák.

Az adatszolgáltatási és jelentéstételi kötelezettségek a 15/2001. KöM rendelet 6. § (2) bekezdés d), e) pontjai, a 7. §, 8. § (1) és (4) bekezdései, valamint a 4. és 5. számú mellékletei alapján kerültek meghatározásra.

Fellebbezői észrevételekre és kifogásokra tett másodfokú megállapítások:

a) Fellebbezők a fellebbezés ad1. pontjában kifejtik, hogy a Határozatban előírt követelmények nem konkrétak, formátlanok, kikényszerítésre, végrehajtásra nem alkalmasak több pontban. Fellebbezői megállapítás szerint ezek az alábbiak:

1.) A Határozat 1.2.14. pontjában az alábbi előírás szerepel: „Törekedni kell a tervezett kibocsátási szinteket tartósan meg nem haladó kibocsátásokat eredményező üzemeltetésre.”

A fellebbezési eljárásban megállapításra került, hogy a levegőbe és vízbe történő radioaktív kibocsátásokról és azok ellenőrzéséről szóló 15/2001. KöM rendelet 2. § m) pontja értelmében a *tervezett kibocsátási szint a kiemelt létesítmény szabályszerű működése esetén a kibocsátási útvonalakra, valamint a kibocsátott radionuklidokra vagy azok csoportjaira megállapított éves kibocsátás. Egysége: Bq év⁻¹.*

A 15/2001. KöM rendelet 2. § c) pontja értelmében a radioaktív kibocsátási *határérték a létesítmény szabályszerű működésére érvényes, dózisból származtatott, a folyékony és légnemű kibocsátásra, valamint a kibocsátott radionuklidokra vagy azok csoportjaira megállapított éves kibocsátás. Egysége: Bq év⁻¹;* vagyis a tervezett kibocsátási szint nem azonos a kibocsátási határértékkel.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság által a Határozat 1.2.12.-1.2.14 pontjaiban meghatározott előírások a 15/2001. KöM rendelet 6. § (1) bekezdésében és (2) bekezdés a) pontjában foglaltaknak való megfelelést szolgálik. A követelmények összhangban vannak a 15/2001. KöM rendelet vonatkozó rendelkezéseivel.

2.) A Határozat 1.2.31. pontjában az alábbi előírás szerepel: „Indokolatlan, nem várt vagy nem ellenőrzött radioaktív kibocsátásokat megfelelő intézkedésekkel meg kell előzni.”

A Fellebbezők által kifogásolt 1.2.21. és 1.2.22. határozati pontokban előírásra került, hogy radioaktív kibocsátás a létesítményből kizárólag elfogadott és ellenőrzött útvonalon engedélyezett, amit Környezethasználónak a megfelelő műszaki és szervezési intézkedések megtételével folyamatosan biztosítani kell. A normál üzemeléstől eltérő eseményeket (amelyek indokolatlan,

vagy nem ellenőrzött radioaktív kibocsátásokhoz vezetnek) Környezethasználónak a szükséges intézkedések megtételével meg kell előznie, bekövetkezésük esetén haladéktalanul jelentenie kell az elsőfokú környezetvédelmi hatóság felé. A Határozat 1.5.11. és 1.5.12. pontjaiban előírásra kerültek a normál üzemtől eltérő eseményekkel kapcsolatos jelentési kötelezettségek is a 15/2001. KöM rendelet 8. § (1) bekezdésével összhangban.

b) A fellebbezés ad2. pontja szerint *nem tisztázottak a folyékony normál üzemi radioaktív kibocsátások Dunára gyakorolt hatásai.*

A 15/2001. KöM rendelet 9. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében folyékony normál üzemi radioaktív kibocsátás atomerőműveknél csak a felszíni vizekbe engedélyezhető, így tárgyi beruházás esetén is csak a melegvizes csatornán keresztül a Dunába, mint végső befogadóba történhet. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság ennek megfelelően állapította meg a Határozat 1.2.19-1.2.20. pontjaiban foglalt kötelezettségeket Környezethasználó számára. Környezethasználó az eljárás során bemutatta, hogy az új atomerőművi blokkok üzemeltetése alatt keletkező mérleg feletti- és hulladékvizeket kibocsátásuk előtt ellenőrző tartályokban gyűjtik. A vizek kibocsátása szigorú kémiai és radiológiai minősítést követően történik. A Környezethasználó által elvégzett és bemutatott elemzések alapján megállapítható, hogy az új atomerőművi blokkok üzemeltetése során a Dunába történő normál üzemi folyékony radioaktív kibocsátásokból származó hatás sugárvédelmi szempontból várhatóan elhanyagolható lesz.

A felszíni vízbe történő folyékony radioaktív kibocsátásra vonatkozó határértékek meghatározása a Kvtv. 35. §-ában foglaltak figyelembe vételével, a 15/2001. KöM rendelet 3. § (1) bekezdésében, valamint az 1. mellékletben foglaltakra alapozva történt.

A benyújtott hatástanulmány 21. fejezet 21.2.1. alfejezetében szereplő $0,5 \mu\text{Sv/h}$ az élővilág háttér sugárterhelését (természetes eredetű - emberi tevékenységtől függetlenül fennálló - sugárterhelés) adja meg. A közölt maximum $10^{-4} \mu\text{Gy/h}$ érték az üzemelő Paksi Atomerőmű jelenlegi sugárterhelési járulékát jelenti az élővilágra. Az új blokkok konzervatívan becsült hatása $5 \times 10^{-4} \mu\text{Gy/h}$. Mindezekből megállapítható, hogy Környezethasználó az élővilág sugárterhelésére vonatkozó hatásfolyamat elemzéseket a döntéshozatalhoz szükséges mértékben bemutatta.

c) A fellebbezés ad7. pontjában kifejtésre kerül, hogy *a Duna radioaktív kibocsátásokkal való terhelése sérti többek között a Víz Keretirányelvben, a vízgyűjtő gazdálkodási tervekben előírt, a vizek jó állapotban tartására vonatkozó kötelezettséget.*

A fellebbezés ezen pontjának egy része a vízvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó szakkérdést érinti, amelyet a fellebbezési eljárás keretében megkeresett másodfokú vízvédelmi hatóság, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint szakhatóság megvizsgált. Szakhatósági állásfoglalása jelen határozat rendelkező és indokolási részében rögzítésre került.

Megjegyzendő, hogy sugárvédelemre, radiológiára vonatkozó rendelkezéseket a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK irányelv (a továbbiakban: VK irányelv) nem tartalmaz, így nem megalapozott, hogy a radioaktív kibocsátások tekintetében a Határozat sérti a VK irányelvet.

3. Hőszennyezés elleni védelem

Az új atomerőművi blokkok hűtővizeinek elvezetése a Paksi Atomerőmű területén, a meglévő melegvíz csatornával párhuzamosan kialakításra kerülő hűtővíz-elvezető csatornán keresztül lesz biztosított.

A benyújtott dokumentumokból megállapítható, hogy vizsgálatra került a Duna várható nagy vízhőmérsékleti időszakainak és a kis vízhozamainak együttállási tartománya, valamint a Duna kisvizes állapotaira vonatkozóan a bevezetett hűtővíznek a Duna vizére gyakorolt hőmérsékleti hatása is.

A klímaváltozás várható hatásainak vizsgálata során a szélsőséges hőmérsékleti hatások mellett a szélsőséges vízhozam értékeket is figyelembe vették. Az éghajlatváltozás Duna vízhőmérsékletére gyakorolt hatását két mértékadó időállapot (2032. év és 2085. év) figyelembe vételével vizsgálták, kiszámítva a 30 °C-os vízhőmérsékleti korlát túllépésének várható időtartamát, tartósságát a Paksi Atomerőmű jelenlegi üzemeltetési rendje mellett - a Paksi Atomerőmű és a Paks II. együttes, valamint a Paks II. önálló üzemeltetési időszakára vonatkozóan egyaránt.

A kibocsátási ponton a Dunába visszavezethető hűtővíz engedélyezett maximális 33 °C-os hőmérséklete, a melegvíz bevezetést követő 500 m-es dunai szelvényig történő (alapvetően elkeveredésből származó) 3 °C-os hűlés figyelembe vételével került meghatározásra, figyelemmel a 30 °C-os hőkorlát tarthatóságára.

A hatástanulmányban foglaltak szerint a Dunára, mint befogadóra vonatkozó hőkibocsátási követelmények teljesülése kritikus Duna vízhozam és vízhőmérséklet esetén a blokkok villamos teljesítményének csökkentésével, blokkleállítással, tervezett blokk karbantartással vagy kiegészítő utóhűtés alkalmazásával biztosítható.

A referencia szelvényben előírt 30 °C-os hőmérsékleti korlát teljesülésének folyamatos biztosíthatósága érdekében a Duna vízhőmérsékletét ellenőrző Hőkorlát Ellenőrző Monitoring Rendszer, továbbá az esetleges határérték túllépések elkerülése érdekében a szükségesnek tartott korlátozó intézkedések alkalmazására vonatkozó Koncepció Terv, majd azon alapulva Korlátozási Terv kidolgozását írta elő a Hatóság.

Fellebbezői észrevételekre és kifogásokra tett másodfokú megállapítások:

a) Fellebbezők a fellebbezés ad1. pontjában kifejtik, hogy a Határozatban előírt követelmények nem konkrétak, formátlanok, kikényszerítésre, végrehajtásra nem alkalmasak több pontban.

A Határozat 1.2.36. pontjában az alábbi előírás szerepel: „A Duna határérték feletti hőterhelését megfelelő intézkedésekkel csökkenteni kell.”

Ezen hatósági előírással kapcsolatosan a fellebbezési eljárásban megállapítást nyert, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a 15/2001. KöM rendelet. 10. § (1) bekezdésével összhangban meghatározta a kibocsátásra kerülő és a befogadó víz hőmérséklete közötti különbségre, valamint

a referencia szelvényben a befogadó víz hőmérsékleti korlátjára vonatkozó rendelkezéseket. A Határozat 1.2.8. pontjában az elsőfokú környezetvédelmi hatóság - figyelemmel a referenciaszelvényre vonatkozó 30 °C-os hőfokkorlát tarthatóságára – 33 °C-ban határozta meg a kibocsátási ponton a Dunába visszavezethető felmelegített hűtővíz engedélyezett legmagasabb hőmérsékletét.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (4) bekezdés a) pontjával, valamint a 15/2001. KöM rendelet 10. § (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban írta elő a Határozatban azokat az intézkedéseket, amelyek végrehajtását a káros környezeti hatások elkerülése, csökkentése, vagy megszüntetése érdekében szükségesnek tartott. A Duna vízhőmérsékletét ellenőrző Hőkorlát Ellenőrző Monitoring Rendszer, valamint az esetleges határérték-túllépések elkerülése érdekében a szükséges korlátozó intézkedések alkalmazására vonatkozó Konceptió Terv és Korlátozási Terv kidolgozása előírásra került a Határozat 1.1.13., 1.2.6., 1.2.10 és 1.2.11. pontjaiban. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Korlátozási Terv benyújtására vonatkozó határidőt és a benyújtás módját konkrétan meghatározta.

Fentiek alapján az elsőfokú környezetvédelmi hatóság fellebbezésben kifogásolt előírásai nem tekinthetők általánosnak, hiszen az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a jogszabályoknak megfelelően írta elő a környezet terhelésének megengedett mértékét, mind a Duna hőterhelésére, mind a radiológiai kibocsátásokra vonatkozóan. A Határozatban előírt határértékek betartását szolgáló műszaki megoldások meghatározása ugyanakkor nem az elsőfokú környezetvédelmi hatóság feladata. Fentiek alapján a fellebbezés ad1 pontban foglalt kifogásai nem megalapozottak.

b) A fellebbezés ad7. pontjában kifejtésre kerül, hogy a *Duna hőterhelése sérti többek között a Víz Keretirányelvben, a vízgyűjtő gazdálkodási tervekben előírt, a vizek jó állapotban tartására vonatkozó kötelezettséget.*

A fellebbezés ezen pontjának egy része a vízvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó szakkérdést érinti, amelyet a fellebbezési eljárás keretében megkeresett másodfokú vízvédelmi hatóság, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint szakhatóság megvizsgált. Szakhatósági állásfoglalása jelen határozat rendelkező és indokolási részében rögzítésre került.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a fellebbezéssel támadott Határozatban a 15/2001. KöM rendelet 10. §-ában foglaltak figyelembe vételével a Duna hőszennyezése elleni védelem vonatkozásában számos előírást tett, többek között előírta Környezethasználó számára a Hőkorlát Ellenőrző Monitoring Rendszer, a Konceptió Terv és a Korlátozási Terv elkészítésének a kötelezettségét. Ezen dokumentumokban kell részletesen meghatározni és szabályozni a Duna hőszennyezés elleni védelméhez szükséges feladatokat.

A hatástanulmány 11.6.3.1. fejezete tartalmazza a Duna hőterhelésével kapcsolatos modellezési metodikát és az elvégzett vizsgálatok eredményeit, a meglévő blokkok és az új blokkok együttes hatásainak elemzését, amely megfelelő szakmai szempontból.

A fellebbezésben kifogásolt 2015. év nyári időszakára vonatkozó Duna vízhozam és víz hőmérséklet adatok hiányára vonatkozóan megjegyzendő, hogy a környezetvédelmi engedély iránti kérelem 2014. december 19. napján került az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz benyújtásra, erre való tekintettel nem kerülhettek bele a 2015. évi adatok a dokumentációba, azonban az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a jelenleg is működő atomerőművi blokkok üzemeltetésével összefüggően rendelkezésére álló valamennyi adatot és üzemelési tapasztalatot figyelembe vette a döntéshozatal során.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a fellebbezés ad7. pontjában kifejtett vélemény nem megalapozott.

4. Zaj- és rezgésvédelem

A paksi két új atomerőművi blokkot a meglévő blokkoktól északi irányba a Paks, 8803/16 és a 8803/17 hrsz. alatti ingatlanokon tervezik megépíteni. A Paksi Atomerőmű Tolna megyében található, Paks város központjától megközelítőleg 5 km-re délre, a Dunától 1 km-re nyugatra és a 6. számú főközlekedési úttól 1 km-re keletre helyezkedik el. Az erőműtől a déli országhatár légvonalban 75 km-re, Budapest pedig északi irányban 118 km-re található.

A telephelyet közvetlenül az alábbi területek határolják:

- nyugati irányból Ev – védelmi erdőterület besorolású területek;
- déli irányból Ev – védelmi erdőterület, Má-á – általános mezőgazdasági besorolású területek;
- keleti irányból a Duna;
- északi irányból Gip – ipari gazdasági besorolású területek.

A vizsgált létesítmény megközelítése:

Az új atomerőmű felvonulási- és üzemi területei közúton mind az M6-os autópálya (Paks déli lehajtó), mind pedig a 6-os számú főközlekedési útról megközelíthetők. Jelenleg az erőmű északi, illetve déli kapujához külön behajtó út áll rendelkezésre. Az új létesítmény építéséhez a meglévő infrastruktúra fejlesztésére van szükség, melyek az alábbiak lehetnek:

Közúti megközelítés fejlesztése:

- az M6-os autópálya lehajtójától – közvetlenül az Atomerőműhöz – új bekötőút kialakítása;
- a környező települések (Tengelic, Kölesd, Nagydorog, Németkér, Bölcské), illetve a 6-os számú főközlekedési út közötti úthálózat felújítása (2 x 1 normál sávszélességűre);
- illetve Gerjen település irányába található jelenlegi földút kiszélesítése, átalakítása (Gerjen – Kalocsa közti kompjárat üzemelésével).

Vasút tekintetében:

a vasúti szállításra jelenleg rendelkezésre áll a Pusztaszabolcs- Dunaújváros-Paks, 79 km-hosszú, MÁV 42. számú egyvágányú, részben villamosított vasútvonala, melyen a tervezett létesítmény területe megközelíthető.

Vízi megközelítés tekintetében:

a Paksi Atomerőmű jelenleg is rendelkezik kikötővel, azonban ennek felújítása, esetleges kibővítése szükséges.

A vizsgált üzemi területhez legközelebb eső zajtól védendő létesítmények:

- nyugati irányban az erőmű telekhatárától számított ~ 1 km-re a 6-os számú főút mentén Paks, Csámpapuszta területén található lakóházak, „Lf” – falusias lakóterület területi besorolással;
- északi irányban a vizsgált üzemi telekhatártól számított ~ 2 km-re a Paks, Dankó Pista utcában található lakóházak, „Lke” – kertvárosias lakóterület területi besorolással;
- keleti irányban az erőművi területtől számított ~ 2,2 km-re Dunaszentbenedek, Petőfi utca – Zöldfa utca mentén található lakóházak, „Lf” – falusias lakóterület területi besorolással;
- szintén keleti irányban az erőmű területétől számított ~ 2,7 km-re Uszód, Béke utca mentén található lakóingatlanok, „Lf” – falusias lakóterület területi besorolással;
- déli irányban az erőmű telekhatárától számított ~ 4,7 km-re Dunaszentgyörgy, Rákóczi Ferenc utca menti lakóházak, „Lf” – falusias lakóterület területi besorolással.

A létesítés során az alábbi zajkibocsátással járó munkafolyamatok végzésével kell számolni:

Felvonulási területen:

- felvonulási területről növényzet eltávolítása / áttelepítése;
- feltalaj letermelése, deponálása.

A létesítendő új erőmű területén:

- erőmű üzemi területén lévő létesítmények bontása;
- telepítési területről növényzet eltávolítása / áttelepítése, feltalaj letermelése, deponálása;
- alapozások, beleértve a munkagödör kialakítását és víztelenítését is;
- épületek, építmények, vízi műtárgyak építése és technológiai szerelése.

Az új alállomásig tartó 400 kV-os blokkvezetéki és 132 kV-os távvezetéki nyomvonal kiépítése:

- távvezeték oszlopok helyén tereprendezés;
- termőtalaj letermelése, deponálása;
- alapozás;
- távvezeték oszlopok állítása;
- vezetékszerelés.

Beszállítások:

- építési anyagok és humán erőforrás beszállítása.

Az erőművi területen szükséges bontás tervezett ideje meghaladhatja az 1 évet. A bontási tevékenység jellemzően nappal történik, de éjszaka is előfordulhat (a bontási anyagok elszállítása nappal történik.).

A kivitelezés tervezett ideje ~5 év. Az építési tevékenység jellemzően a nappali időszakban (szükség esetén az éjszakai időszakban is) fog történni. Az építkezés során a földmunkagépek és az építkezés munkagépei a domináns zajforrások.

A kivitelezés időszakában közúton, vasúton és vízi úton is várható alapanyag beszállítás. A vízi útvonalon tervezett a sóder beszállítása, 2 éves alapozási időszakot nézve ez napi maximum 1 uszály (10.000 tonna/nap) beérkezését jelenti. A cement beszállítását vasúton keresztül tervezik, mely naponta 1 db 40 vagonból álló szerelvény forgalmat jelent (vagononként 40 tonna terhelési kapacitással). Az alapozási munkákhoz szükséges betonmennyiséget a vizsgált telephelyen, saját betonüzemben kívánják előállítani.

Az építési, bontási munkafolyamatok során alkalmazott zajforrások:

Bontás során alkalmazni kívánt munkagépek:

- forgókotró, homlokrakodó, hidraulikus törőfejjel rendelkező kotrógép, törőgép (pofás vagy röptető-törő).

Építés során alkalmazni kívánt munkagépek:

- tereprendezés időszaka: forgókotró, homlokrakodó, dömpér, stb.;
- alapozás időszaka: billenőplatós tehergépjármű, betonszivattyú, szivattyú, mobil daru;
- szerkezetépítés időszaka: forgókotró, homlokrakodó, dömpér, elektromos üzemű toronydaru, dízel üzemű toronydaru, mobil daru, kotróhajó, résfalazó, betonszivattyú, lapvibrátor, rúd vibrátor, autódaru.

Távvezeték építés során alkalmazni kívánt munkagépek:

- földmunkagépek, az építkezés munkagépei és a szállítójárművek a meghatározó zajforrások.

A távvezeték építés átfutási ideje kb. 8-10 hónap, de egy éven túl is elhúzódhatnak a munkálatok. Az építési tevékenység a nappali időszakban fog történni. A távvezeték nyomvonala lakott területektől távol van, védendő területet nem érint.).

A tervezett új atomerőművi blokkok üzemeltetése során az alábbi zajkibocsátásokkal kell majd számolni:

- erőmű üzemi területén – zárt és szabadtéren működő gépészeti berendezések, a Duna-parti vízi létesítmények és a vízkezelés műtárgyainak zajkibocsátása;
- elektromos távvezetékek nyomvonalán – az üzemelő távvezetékek zajkibocsátása;
- a létesítmény üzemeltetéséhez kapcsolódó forgalom zaja – dolgozók személygépjármű forgalma, üzemeltetéshez kapcsolódó segédanyagok, eszközök, gépek, berendezések időszakos beszállítása.

A Paks II. erőművi létesítmények fő beltéri zajforrásai a reaktorépületben, a primerköri segédépületben, a turbinaépületben, valamint a biztonsági hűtőtornyok melletti épületben kerülnek kiépítésre. A külön épületekben található dízel generátorok, a segédkazán és a szabadtéri tartalék hálózati transzformátor csak időszakosan, szükség esetén működnek.

A reaktorépület domináns zajforrásai a gőzfejlesztők és főkeringető szivattyúk. A primerkör acél konténmentben van elhelyezve, a konténmentet vasbetonból készült árnyékoló épület veszi körbe, benne a kompresszortelep és a primerköri szellőzés gépészeti berendezései találhatóak. A szintén vasbeton szerkezetű turbinaépületben működnek a szekunder körü berendezések, úgy, mint a turbina, generátor, kondenzátor, illetve ebben az épületben is található kompresszortelep, valamint az épület szellőzését biztosító ventilátorok.

A biztonsági hűtők mellett vasbeton szerkezetű szivattyúházak helyezkednek el. A biztonsági hűtők ventilátorai kültéri zajforrások, melyek mellett jelentős zajkibocsátásúak a transzformátortéren elhelyezkedő 1 és 3 fázisú transzformátorok. A hűtési rendszerhez kapcsolódó kültéri zajforrás a szinttartó bukó, a vízkivételi mű (felszín alatti vasbeton épületében beltéri zajforrásokkal), illetve a Duna parton létesülő energiatörő műtárgy.

Zajcsökkentő intézkedéseként az 1 fázisú főtranszformátor 15 dB, a 3 fázisú házi-üzemű transzformátor 11 dB, a biztonsági hűtőtorny ventilátora pedig 18 dB hanggátlással való ellátása tervezett.

A Paks II. beruházás zajvédelmi hatásterülete:

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében *amennyiben jogszabály hatásterület bemutatását írja elő, a hatásterületet az alábbiakban meghatározott szabályok szerint kell megállapítani.*

A 284/2007. Korm. rendelet 5. § (2) bekezdésének b) pontja *szerint a környezeti zajforrás hatásterületét a 6. § szerinti méréssel, számítással kell meghatározni környezeti hatásvizsgálati eljárásban.*

A fentiek alapján a környezeti hatástanulmány zajvédelmi tervfejezetében a 284/2007. Korm. rendelet 6. §-a szerint számítással meghatározásra került a tervezett új atomerőművi blokkok létesítésének és üzemeltetésének várható zajvédelmi hatásterülete.

Az építés összesített zajvédelmi hatásterülete:

- az elvégzett számítások alapján az üzemi területen történő építés összesített zajvédelmi hatásterülete a Paksi atomerőmű telephelyére, a nem lakott (erdő, mezőgazdasági, ipari besorolású) környező területekre, a Dunára és Dunaszentbenedek község nyugati szélén fekvő lakóterületre terjed ki.

A vezetéképítés összesített hatásterülete:

- a vezetékek nyomvonalától számított 70 m gazdasági besorolású területeken, 150 m a zajtól nem védendő környezetben.

A 284/2007. Korm. rendelet 7. §-a az alábbiakról rendelkezik:

„(1) Új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hatásterületet azokra a szállítási, fuvarozási tevékenységekre kell meghatározni, amelyek

a) országos közúton vagy helyi közutak közül belterületi első- és másodrendű főutakon valósulnak meg, és

b) az alaptevékenység környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles.

(3) Az (1) bekezdés szerinti hatásterület megállapításához a járulékos zajterhelést a szállítási útvonalak mentén az alaptevékenység megvalósítási helyszínétől legfeljebb 25 km távolságon belül kell vizsgálni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti hatásterületet a közútkezelő által nyilvántartott, legutolsó rendelkezésre álló, éves átlagos napi forgalmi adatok alapján és a szállítási, fuvarozási tevékenység várható legnagyobb napi forgalma alapján külön jogszabály szerinti számítással kell meghatározni”.

A fentiek alapján a környezeti hatástanulmányban meghatározásra került a **tervezett új atomerőművi blokkok építéséhez szükséges szállítási tevékenység zajvédelmi hatásterülete**, mely alapján a közúti, vasúti és vízi szállítás tekintetében a szállítási, fuvarozási tevékenység az adott szállítási útvonalakon lévő védendő létesítményeknél a jogszabályban meghatározott 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást egyik esetben sem okoz a megvalósítás helyszínétől számított 25 km-es távolságon belül, tehát a rendelet szerinti hatásterület nem definiálható.

A tervezett két új atomerőművi blokk üzemeltetésének zajvédelmi hatásterülete (figyelembe véve az esetleges üzemzavarok, balesetek, haváriák lehetőségét is):

Az új atomerőművi blokkok üzemeltetésének zajvédelmi hatásterülete:

- az elvégzett számítások alapján a Paksi Atomerőmű telephelyére, a nem lakott (erdő, mezőgazdasági, ipari besorolású) környező területekre, a Dunára és Dunaszentbenedek egyes lakóterületi részeire terjed ki.

Az elektromos távvezeték üzemeltetésének hatásterülete:

- gazdasági területeken a vezeték nyomvonala alatti terület, nem védett területeken a vezetéktől számított 70 m.

Paks II. és a Paksi Atomerőmű együttes üzemelésének hatásterülete:

- A két új atomerőművi blokk létesítését követően a Paksi Atomerőmű zajvédelmi hatásterülete az atomerőmű telephelyére, a nem lakott (erdő, mezőgazdasági, ipari besorolású) környező területekre, a Dunára, Dunaszentbenedek és Uszód települések egyes lakóterületi részeire terjed ki.

A 284/2007. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj-és rezgésforrás üzemeltetője – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítást kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni. Ugyanezen § (3) bekezdése szerint nem kell környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, ha

- a) a tervezett környezeti zajforrás hatásterületén nincs védendő terület, épület vagy helyiség, vagy

b) a tervezett környezeti zajforrás hatásterületének határvonala a számítások, illetve mérések alapján a környezeti zajforrást magába foglaló telekingatlan határvonalán belülre esik és a telekingatlant a zajforrás üzemeltetőjén kívül más személy nem használja.

A fentiekben részletezettek szerint **a tervezett bővítés és a meglévő atomerőművi blokkok együttes üzemeltetésének zajvédelmi hatásterületén belül védendő terület, épület és helyiség is található**, ezért a létesítmény üzemeltetője az új atomerőművi blokkok üzemeltetése előtt köteles az elsőfokú környezetvédelmi hatóságtól **környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni** és a határérték betartásának feltételeit megteremteni.

A környezeti hatástanulmányban, illetve a Tájékoztatóban foglaltak alapján megállapítható, hogy – a zajvédelmi munkarészben közölt üzemeltetési feltételek betartása és a tervezett zajcsökkentő intézkedések megvalósítása mellett – **az új atomerőművi blokkok létesítése és az azt követő üzemeltetés során a vizsgált telephelyen végezni kívánt tevékenységből származó zajterhelés a legközelebbi védendő létesítménynél a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. és 2. sz. mellékletében megállapított határértékeknek megfelel.**

Fellebbezői észrevételekre és kifogásokra tett másodfokú megállapítások:

a) Fellebbezők fellebbezésükben rögzítették, hogy a hatástanulmány készítésének időszakában még nem ismertek az anyagnyerő-helyek és a szállítási útvonalak.

A környezeti hatástanulmány és annak kiegészítése valóban nem tartalmazza az anyagnyerő-helyek pontos helyszínét. Ennek hiányát a beruházó részben azzal magyarázta, hogy a tervezés fázisában azok még nem ismertek, ellentétben a tervezett beruházástól számított 25 km-es körzetben levő szállítási útvonalakkal, melyek viszont igen. Ezen útszakaszokra elvégezték a szükséges akusztikai számításokat, mely alapján a zajvédelmi megfelelőség biztosított az alábbiakban részletezettek szerint.

Zajvédelmi szempontból a 284/2007. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése szerint *új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz.*

A hivatkozottak szerint az új tevékenység telepítése és megvalósítása esetén szükséges a szállítási tevékenység hatásterületének meghatározása a lehetséges szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő területeket érintően.

A fentieknek megfelelően a dokumentációban megvizsgálták a létesítés során a szállítási tevékenység zajhatását a közúti, vasúti és vízi közlekedések tekintetében is a megvalósítás helyszínétől számított 25 km-es távolságon belül. Az elvégzett számítások eredményei alapján mind a vasúti, mind a vízi szállítás tekintetében zajvédelmi hatásterületről nem beszélhetünk, mivel a létesítés 2 éves alapozási időszakában napi egy vasúti szerelvény, illetve napi egy motoros hajó elhaladásával kell számolni, melyek zajhatása minimális többlet zajterhelést eredményez az adott vasúti és vízi szállítási útvonalakon, tehát zajvédelmi hatásuk nem számottevő.

A létesítés időszakában a közúti szállítási tevékenységet a nagy forgalmú 6-os számú főúton és a szintén nagy forgalmú M6-os autópályán tervezik lebonyolítani, mely vonalas létesítmények forgalomnövekedésének többlet zajhatását a létesítés és a későbbi üzemeltetés időszakára is megvizsgálták. Az elvégzett akusztikai számítások alapján sem a 6-os számú főúton, sem az M6 autópálya tekintetében a szállítási, fuvarozási tevékenység az adott szállítási útvonalakon lévő védendő létesítményeknél a jogszabályban meghatározott 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást nem okoz a megvalósítás helyszínétől számított 25 km-es távolságon belül, tehát a 287/2004. Korm. rendelet szerinti zajvédelmi hatásterület nem definiálható, illetve a későbbi üzemeltetés során sem okoz számottevő zajhatást.

A környezeti hatástanulmány szerint opcionálisan lehetséges a beruházást megelőzően egy, az M6 autópálya és a tervezett erőmű közötti közvetlen útszakasz kiépítése is. Ezzel a változattal a szállítást végző tehergépjárművek a lakott területeket teljesen elkerülik, így a közúti szállítási forgalom által okozott, a védendő ingatlanokat érő zajterhelés gyakorlatilag minimálissá válik.

A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy a létesítés és a későbbi üzemeltetés során adódó többlet forgalom a szállítási útvonalak mentén környezetre káros zajhatással nem jár.

Mindezekon túl a Határozat „II. A tevékenységhez kapcsolódó előírások” fejezetének 1.1.11 pontja előírja, hogy az építkezéshez kapcsolódó szállításból eredő zajkibocsátásra (az anyagnyerő helyek és a beruházás helyszíne között a kritikus pontokra), valamint az építési tevékenységre vonatkozóan zajvédelmi tervet kell készíteni. A zajvédelmi tervnek tartalmazni kell azokat a műszaki és munkaszervezési intézkedéseket, amelyekkel biztosítható a megengedett zajterhelési határértékek teljesülése.

A környezeti zaj- és rezgés elleni védelem követelményeinek megfelelést az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az Országos Atomenergia Hivatal nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatköréről, az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásaiban közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, a kiszabható bírság mértékéről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal munkáját segítő tudományos tanácsról szóló 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet 5. §-a és 1. sz. melléklet 2.7 pontja alapján a létesítési engedélyezési eljárásban szakhatóságként vizsgálja.

A Határozat „II. A tevékenységhez kapcsolódó előírások” fejezetének 1.1.11 pontja szerint a zajvédelmi terv elsőfokú környezetvédelmi hatóság felé megküldésének határideje legkésőbb a blokkok létesítési engedélye iránti kérelem Országos Atomenergia Hivatalhoz történő benyújtása, vagy az azzal összefüggő előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadására irányuló kérelem elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz történő benyújtása.

A dokumentációban bemutatott előzetes számítások, a Határozatban foglalt előírás, valamint az elsőfokú környezetvédelmi hatóságnak a létesítési engedélyezési eljárásban való szakhatósági közreműködése az anyagnyerő helyekről történő szállításból eredő zaj- és rezgésterhelés jogszabályi előírásoknak megfelelését, a kellő hatósági kontrollt biztosítja.

b) Fellebbezők fellebbezésükben kifogásolják, hogy *nincsenek zajkibocsátási határértékek megállapítva az üzemi zajforrásokra Dunaszentbenedek és Uszód településekre nézve.*

A már korábban is hivatkozott 284/2007. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj-és rezgésforrás üzemeltetője – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítást kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni.

A Határozat indokolásban ismertetettek szerint (60. o.) az erőművi létesítmények hatásterületén a *jelenlegi számítások alapján* Dunaszentbenedek és Uszód települést érintően zajvédelmi szempontból védendő ingatlanok találhatók.

Figyelemmel azonban arra, hogy maga a létesítés minimum 5 évet vesz igénybe, a vizsgált létesítmény zajforrásainak tényleges üzemeléséig a hatásterületet befolyásoló tényezők (területi besorolások, védendő ingatlanok, háttérterhelés stb.) megváltozhatnak.

Erre való tekintettel az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Határozat „II. A tevékenységhez kapcsolódó előírások” fejezetének 1.2.1. és 1.2.2. pontjaiban előírásokat tett, ami szerint a zajvédelmi hatásterületet az üzemeltetés megkezdése előtt (az üzembe helyezés időszaka alatt) méréssel kell meghatározni, mely alapján kell majd benyújtani a zajkibocsátási határérték megállapítása iránti kérelmet az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz.

c) A fellebbezés ad7 pontja szerint a meghosszabbodott együttes üzemidő környezeti hatásainak vizsgálata nem történt meg.

A Környezethasználó által 2016. június 16. napján benyújtott Tájékoztatóban zajvédelmi szempontból felülvizsgálatra kerültek a pontosított műszaki megoldások, illetve a meghosszabbodott együttes üzemidő környezeti hatásai. A Határozat indokolásának 106. oldala szerint az elsőfokú környezetvédelmi hatóság szakterületenként – így zajvédelmi szempontból is - értékelte a Tájékoztatóban foglaltak.

A zajvédelmi hatásterület vonatkozásában a környezeti hatástanulmányban ismertetettekhez képest minimális változás várható. Az erőmű létesítési időszakában kismértékű hatásterület-növekedés várható, azonban a védendő területekre és építményekre vonatkozó zajterhelési határértékek a területen végzett tevékenységek ideje alatt betarthatók, a hatásterület új közigazgatási területet nem érint. Az erőmű üzemelésének időszakában a korábban bemutatottakhoz képest a zajterhelés hatásterülete csökkent, a zajkibocsátás továbbra is a lakott területekre érvényes zajterhelési határértéken belül maradt.

Fentiekben foglaltak alapján a tervezett tevékenység zaj-és rezgésvédelmi szempontból nem kifogásolható. A Határozatban tett zaj- és rezgésvédelmi előírások jogszerűek és szakmailag megalapozottak.

5. Tájvédelem és természetvédelem

A környezeti hatástanulmány „Élővilág, ökoszisztéma” című fejezete megfelelően bemutatja a terület természetvédelmi alapállapotát, a várható hatásokat és a negatív hatások csökkentésére tett javaslatokat, a tervezett mérséklő intézkedéseket.

A tervezett beruházás közvetlenül nem érint országos jelentőségű védett természeti területet.

A tervezett beruházás létesítési, valamint üzemeltetési szakasza érinti az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **275/2004. Korm. rendelet**) és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészeletről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: **14/2010. KvVM rendelet**) alapján a HUDD20023 jelű, Tolnai-Duna nevű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet (Natura 2000).

A beruházással érintett terület a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló 16/2009. (X. 8.) KvVM rendelet által megállapított barlang felszíni védőövezetet nem érint.

A beruházás részben érinti az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényben lehatárolt országos ökológiai hálózat magterületét.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: **Tvt.**) 8. § (1) bekezdése szerint a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A Tvt. 17. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

A Tvt. 42. § (1) bekezdése alapján tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.

A Tvt. 43. § (1) bekezdése értelmében tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínozása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A táj- és természetvédelmi előírások tekintetében a Határozat II.1.1.18.-1.1.34, valamint II.1.2.32-1.2.39 pontja rendelkezik.

A Határozat előírja a tervezett munkálatokról szóló részletes ütemterv elkészítését. A Határozat részletesen kitér a vegetációs időszakban, illetve az azon kívül végezhető munkálatokra. A Határozatban szerepel továbbá a természetvédelmi oltalom alatt álló állatfajok lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeül szolgáló fák kivágásának, depóniák elbontásának időbeli korlátozása. Rendelkezik továbbá a kapcsolódó légvezetékek madárbarát kialakításáról; a szennyezések elkerülése érdekében megfelelő műszaki állapotú munkagépek használatáról; a létesítéssel érintett területeken előforduló természetvédelmi oltalom alatt álló növény és állatfajok szükség szerinti áttelepítési kötelezettségéről és az ahhoz kapcsolódó engedélyezési eljárásról; az inváziós növényfajok terjedésének megakadályozásáról; a Natura 2000 területen végezhető tevékenységekről. Előírásra került továbbá a munkálatok teljes időtartama alatt a terület természetvédelmi kezelőjével való egyeztetés szükségessége.

Az eljárásban, mint ügyfél részt vett a 71/2015. Korm. rendelet 37. § aa) pontjában foglaltak alapján a védett természeti területek és értékek természetvédelmi kezeléséért felelős Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, valamint a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság. A nemzeti park igazgatóságok a tervezett beruházással kapcsolatosan természetvédelmi szempontból nem emeltek kifogást.

A fellebbezési eljárásban a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiak kerültek megállapításra.

A 275/2004. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A 275/2004. Korm. rendelet 10. §-a az alábbiakról rendelkezik:

„(1) Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban **valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet**, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak - a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel - **vizsgálnia kell** a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt **hatásokat**.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak **jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni**.

(3) A terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.

(4) **A hatásbecslés során - a 15. számú melléklet szerinti szempontokra figyelemmel - vizsgálni kell** a tervnek vagy beruházásnak, illetve az azok megvalósítására vonatkozó egyéb ésszerű megoldásoknak a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt várható hatását.

(5) A hatásbecslést - az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembevételével -

a) a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik;

b) a környezeti hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban kell lefolytatni, ha a beruházás a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló jogszabály hatálya alá tartozik; vagy

c) az a)-b) pontok alá nem tartozó esetekben a természetvédelmi hatóság hatósági, illetve szakhatósági eljárásában vagy szakkérdés vizsgálata során kell lefolytatni.

(6) Az (5) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben a (3) bekezdés szerinti hatásbecslési dokumentációt a környezeti értékelés, a környezeti hatástanulmány vagy az egységes környezethasználati engedély iránti kérelem önálló részeként kell elkészíteni.

(7) A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás **akkor engedélyezhető**, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok **természetvédelmi helyzetére**, illetve a **Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár**, továbbá - a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel - **nem ellentétes a jelölés céljaival**.

(8) Ha a terv, illetve a **beruházása hatásbecslés alapján** a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére **kedvezőtlen hatással jár**, és a terv, illetve a beruházás megvalósítására **egyéb ésszerű megoldás nincs**, azonban a tervhez, illetve a beruházáshoz a 10/A. § (2)-(3) bekezdés szerinti **közérdek** fűződik, a terv elfogadható, illetve a beruházás **engedélyezhető**. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy az a lehető legkisebb kedvezőtlen hatással járjon.

(9) A (8) bekezdés szerinti esetben a természetvédelmi hatóság a terv kidolgozója, illetve a beruházás engedélyese részére a **Natura 2000 területek egységességének**, valamint az élőhelyek és a fajok **kedvező természetvédelmi helyzetének** megőrzése, illetve elérése érdekében a várható kedvezőtlen hatással arányos, azt ellensúlyozó helyreállítási és fejlesztési feladat (a továbbiakban: **kiegyenlítő intézkedés**) **elvégzését írja elő** az érintett vagy más területen.

(10) A természetvédelmi hatóság a kiegyenlítő intézkedésről a 8. számú melléklet szerinti adatlapon - a természetvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) útján - tájékoztatja az Európai Bizottságot."

A 275/2004. Korm. rendelet 10/A. §-a a következőket rendeli alkalmazni:

„(1) Az a terv vagy beruházás, amely az ott megtalálható élővilágra vonatkozó adatok alapján **jelentős hatással** lehet valamely Natura 2000 területen előforduló, annak kijelölésének alapjául szolgáló, a 2. B) vagy 3. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű fajra vagy a 4. B) mellékletben felsorolt kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra, - a (3) bekezdés kivételével - kizárólag kiemelt fontosságú közérdekből fogadható el, illetőleg engedélyezhető.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából kiemelt fontosságú közérdeknek minősül az emberi egészség és élet védelme, a köz biztonságának a fenntartása, valamint a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése.

(3) A Natura 2000 területen előforduló kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra vagy kiemelt közösségi jelentőségű fajra várhatóan jelentős hatással lévő olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amelyhez - a (2) bekezdésben felsoroltakon kívül - egyéb kiemelt fontosságú közérdek fűződik, ki kell kérni az Európai Bizottság véleményét. Egyéb kiemelt fontosságú közérdeknek minősülhetnek különösen a 4. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt, az ország társadalmi-gazdasági fejlődését szolgáló célok.

(4) A (3) bekezdés szerinti beruházás engedélyezése előtt az Európai Bizottság véleményét a természetvédelmi hatóság a 8. számú melléklet szerinti adatlapon - a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvényben foglaltak figyelembevételével - a miniszter útján kéri ki.

(6) A (3) bekezdés szerinti terv elfogadása előtt az Európai Bizottság véleményét a 8. számú melléklet szerinti adatlapon országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv esetén a miniszter, minden más esetben - a miniszter útján - a természetvédelmi hatóság kéri ki."

A beruházással kapcsolatosan a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (2)-(3) bekezdéseiben előírt Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt a MVM ERBE Zrt. és a Tölgy Természetvédelmi Egyesület készítette, amely a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció részeként került benyújtásra. A dokumentáció készítői tekintetében a jogszabályban előírt szakértői jogosultságok igazolása megtörtént.

A benyújtott dokumentációk alapján az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a 275/2004. Korm. rendelet 15. számú mellékletének figyelembevételével hatásbecslést végzett. A Határozat indokoló részében bemutatásra kerültek a beruházásnak a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, valamint más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájára gyakorolt hatásai, mely szempontból a Határozat kellően részletes és szakmailag megalapozott.

A hatásbecslési dokumentációban bemutatásra kerültek a 275/2004. Korm. rendelet 14. melléklet 5. pontja alapján a beruházás alternatív (egyéb ésszerű) megoldásai. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy a Natura 2000 hálózatot érő hatások szempontjából a beruházás megvalósítására egyéb ésszerű megoldás nincs.

A Natura 2000 hálózatot érő hatások csökkentésére tervezett kármérséklő intézkedések vonatkozásában a Határozat kellő részletességgel rendelkezik.

A fellebbezés ad2 nyolcadik alpontja, ad3, valamint ad4 pontjában előadottak vizsgálata:

Fellebbezők kérelmükben táj- és természetvédelmi területet érintően az alábbiakat kifogásolták:

- „az élővilágot érő terhelések mérséklésére a környezethasználó számos intézkedést tervezett.” (ad2/8)
- „a Natura hatásbecslés téves. Nem igaz a határozat azon megállapítása, hogy Natura 2000 területet nem érint a beruházás, mert a Duna teljes hazai szakaszának vízteste Natura 2000 terület.” „Az új blokkok létesítésének területe közvetlenül nem érint Natura 2000 területet.” „A tervezett tevékenység várhatóan jelentős kedvezőtlen hatással nem lesz a Natura 2000 területre, a kijelölés céljával nem ellentétes”. „A Duna nem tartozik a halas vizek közé.” (ad3)
- Fellebbezők szerint „a hűtővíz elvezető csatorna létesítésével és majdani üzembe helyezésével és üzemben tartásával megteremtődik a blokkok telepítési helye és a Duna, mint Natura 2000 terület közötti közvetlen kapcsolat, így a blokkok létesítési helye igenis közvetlenül fog érinteni Natura 2000 területet.” (ad3)
- A Fellebbezők szerint a tervezett új paksi blokkok legkiemelkedőbb környezeti hatása a Dunára a hűtővíz kibocsátása által gyakorolt hatás, ezért kiemelt figyelemmel kell kísérni azt, hogy milyen mélységben és részletességgel történt meg a hatások feltárása és becslése. (ad3)
- Fellebbezők továbbá azt kifogásolják, hogy nem történt meg az Európai Bizottság előzetes értesítése a Natura 2000 területet érintő beavatkozásról. (ad4)

Fellebbezők által az ad2 nyolcadik alpontjában előadottak vizsgálata:

Fellebbezők álláspontja szerint az engedély kiadása számos esetben a vonatkozó kérdés részletes kifejtése nélkül, megnyugtató rendezése nélkül történt, így az megalapozatlan. Ilyen megalapozatlan megállapítás lenne a Határozat 68. oldalán szereplő, az élővilágot érő terhelések mérséklésére a környezethasználó által tervezett intézkedésekre vonatkozó megállapítás.

A Fellebbezés ugyanakkor nem megalapozott. A fellebbezési eljárás során a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Határozat rendelkező részében rögzített természet- és tájvédelmi intézkedések szükségességét megindokolta. Az élővilágot érő terheléseket a Környezethasználó a környezeti hatástanulmány 18. Élővilág, ökoszisztéma című fejezetében leírta, elemezte, továbbá a szükséges intézkedéseket vállalta. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság pedig a rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján mérlegelési jogkörében eljárva a megfelelő intézkedéseket előírta.

A Határozat II.1.1.18-1.1.39. pontjaiban meghatározott előírások kellő részletességgel rendelkeznek a védett fajok, a Natura 2000 jelölőfajok, továbbá e két kategóriába nem tartozó, de a területen található élővilág egésze tekintetében az azokat érő terhelések mérséklése érdekében. Az előírások a konkrét veszélyeztető tényezőkön túl alkalmasak az olyan váratlan események kezelésére is, amelyekre konkrét előírást nem lehet alkotni, de amelyek egyéb korlátozást, helyszíni intézkedést indokolhatnak az élővilág védelme érdekében.

Fellebbezők által a Fellebbezés ad3 pontjában előadottak vizsgálata:

A fellebbezési eljárás során a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy a környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljáró elsőfokú környezetvédelmi hatóság a vonatkozó jogszabályok szerint a tervezett tevékenység különböző fázisai szerint (létesítés, üzemelés, felhagyás) vizsgálta a tervezett tevékenység által érintett területek természetvédelmi besorolását. Vizsgálata során megállapította, hogy a 14/2010. KvVM rendelet alapján az új blokkok létesítésével érintett ingatlanok helyrajzi számai nem szerepelnek a kijelölt Natura 2000 területek között. A Határozat 68. oldalán szereplő megállapítás (*Határozat 4.7.1. A tervezett tevékenység által érintett nem Natura 2000 területet illetően*) az új blokkok létesítésével érintett ingatlanokra vonatkozik, ennek megfelelően az elsőfokú környezetvédelmi hatóság ezen megállapítása helytálló.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörében eljárva a környezeti hatásvizsgálati eljárás során vizsgálta az új atomerőművi blokkok területi érintettségét és az azokra várható környezeti hatásokat. Ennek során megállapította, hogy a tervezett új melegvíz-csatorna építésének helyszíne (Paks 0109 hrsz.) érinti a Natura 2000 hálózatot, annak jelölő élőhelyét. Megállapította továbbá, hogy az új melegvíz-csatornán tervezett, hűtővíz kibocsátás szintén érinti a Natura 2000 hálózatot, arra hatással lesz.

A tervezett tevékenységgel érintett Natura 2000 hálózat a „HUDD20023 Tolnai-Duna” elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület része. Környezethasználó a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése alapján vizsgálta a tervezett tevékenységnek a Natura 2000 terület jelölésének

alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásait és az előzetes konzultációt lezáró véleményben foglaltaknak megfelelően, a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (5) bekezdés b) pontjára és (6) bekezdésére tekintettel a Hatástanulmányba foglalva benyújtotta a Natura 2000 területre vonatkozó, a 275/2004. Korm. rendelet 14. melléklete szerint összeállított hatásbecslési dokumentációt. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megállapította, hogy a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció a jogszabályi követelményeknek megfelel és szakmai szempontból megalapozott, jól kidolgozott, elfogadható.

A Hatásbecslési dokumentáció alapján az elsőfokú környezetvédelmi hatóság – a 275/2004. Korm. rendelet 10. § (3) bekezdésére figyelemmel – a 275/2004. Korm. rendelet 15. mellékletébe foglalt szempontok szerint a hatásbecslést megfelelően elvégezte. A melegvíz-csatorna létesítése 0,8 ha kiterjedésű 91E0 jelű jelölő élőhelyet érint, a HUDD20023 Tolnai-Duna nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület vonatkozásában a létesítés 0,01%-os érintettséget jelent. A létesítés hatásai az érintett terület vonatkozásában a Környezethasználó által vállalt, illetve az elsőfokú környezetvédelmi hatóság által mérlegelési jogkörben előírt intézkedésekkel mérsékelhető, ugyanakkor a Natura 2000 jelölő élőhely újbóli kialakulására ott – tekintettel a megváltozott felszíni viszonyokra – nincs esély. Ennek következtében az építkezés során fellépő területi veszteség állandósulásával kell számolni.

A dinamikus belső folyamatok jellemezte, általános hazai és európai elterjedésű 91E0 jelű jelölő élőhely belső szerkezetére gyakorolt hatása a beruházásnak azonban csekély mértékű. A tervezett beruházással az érintett élőhelyből kieső 200 m hosszúságú Duna-partszakasszal az élőhelynek a Natura 2000 hálózatban betöltött szerepe nem sérül, annak koherenciájára várhatóan nem lesz jelentős kedvezőtlen hatással.

Tekintettel arra, hogy a 275/2004. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, a 275/2004. Korm. rendelet 1-3. számú mellékletében meghatározott fajok és a 4. számú mellékletében meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartható gazdálkodás feltételeinek biztosítása, az elsőfokú környezetvédelmi hatóság előírta a beruházás hatásait mérséklő, ellensúlyozó szükséges intézkedéseket.

A hatásbecslés megalapozatlanságának alátámasztására Fellebbező által hivatkozott alábbi mondat: „a Duna nem tartozik a halas vizek közé”, a hatásbecslés értékelése szempontjából nem releváns. A fellebbezés ezen kifogása a vízvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó szakkérdést érinti, amelyet a fellebbezési eljárás keretében megkeresett másodfokú vízvédelmi hatóság, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint szakhatóság megvizsgált. Szakhatósági állásfoglalása jelen határozat rendelkező és indoklási részében rögzítésre került.

A környezeti hatástanulmányban, különösen annak 11., 12. és 18. fejezeteiben bemutatásra kerültek a tervezett tevékenység során fellépő hőszennyezés Dunára kifejtett hatásai. Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az eljárás során hiánypótlásban hívta fel a Környezethasználót a Duna várható magas vízhőmérsékleti időszakainak és a kis vízhozamainak az együttállási tartományára, valamint a bevezetett hűtővíznek a Duna vizére gyakorolt hőmérsékleti hatásaira vonatkozó vizsgálatok bemutatására. A Környezethasználó által bemutatott adatok kitérnek az éghajlatváltozás

Duna víz hőmérsékletére gyakorolt hatásaira is. A fellebbezési eljárás során rendelkezésre álló dokumentációk alapján megállapítható, hogy a Duna hőterhelése vonatkozásában a tervezett beruházás számottevő változást nem okoz.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság vizsgálatának eredményeként előírásokat tett, melynek során a 15/2001. KöM rendelet 10. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a kibocsátásra kerülő és a befogadó víz közötti hőmérséklet-különbségről, valamint meghatározta a Dunába visszavezethető felmelegített hűtővíz engedélyezett maximális hőmérsékletét. A referencia szelvényben előírt hőmérsékleti korlát teljesülése érdekében az elsőfokú hatóság számos kötelezettséget állapított meg a Környezethasználó számára, így különösen Hőkorlát Ellenőrző Monitoring Rendszer, Koncepció Terv, valamint Korlátozási Terv kidolgozását és benyújtását. Megállapítható, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megfelelő mélységben vizsgálta a tervezett tevékenység Dunára kifejtett hatását és a vonatkozó jogszabályok alapján meghatározta a szükséges környezeti előírásokat.

A fellebbezési eljárás során a rendelkezésre álló dokumentumok alapján megállapítható, hogy a hőterheléssel érintett területen található jelölő halfajok, valamint egyéb gerinces jelölőfajok tekintetében a megnövekedett hőterhelés hatására sem várható a továbbiakban eltérés a hőterheléssel érintett és a referencia szakaszok tekintetében.

A fentiekre tekintettel tehát az elsőfokú környezetvédelmi hatóság helyesen járt el, amikor a környezeti hatástanulmány és a hatásbecslési dokumentáció alapján a tervezett tevékenység hatásait megbecsülte és megállapította, hogy a tervezett tevékenység a tárgyi Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájára várhatóan nem lesz jelentős kedvezőtlen hatással, a Natura 2000 hálózat kijelölésének céljával nem ellentétes.

Fentiek vonatkozásában tehát a fellebbezés nem megalapozott.

Fellebbezők által a Fellebbezés ad4 pontjában előadottak vizsgálata

A 275/2004. Korm. rendelet 10/A § (3) bekezdése szerint kizárólag abban az esetben kell megkeresni előzetesen az Európai Bizottságot, amennyiben teljesülnek az alábbi feltételek:

- a terv vagy beruházás, amely az ott megtalálható élővilágra vonatkozó adatok alapján **jelentős hatással** lehet valamely Natura 2000 területen előforduló, annak kijelölésének alapjául szolgáló kiemelt közösségi jelentőségű fajra, kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusra, és
- az engedélyezés indoka **egyéb kiemelt közérdek** (tehát **nem** az emberi egészség és élet védelme, a köz biztonságának a fenntartása, valamint a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése).

A 275/2004. Korm. rendelet 10. § (4) bekezdése alapján a hatásbecslés során - a 15. számú melléklet szerinti szempontokra figyelemmel - vizsgálni kell a tervnek vagy beruházásnak, illetve az azok megvalósítására vonatkozó egyéb ésszerű megoldásoknak a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt várható hatását.

A 275/2004. Korm. rendelet 15. számú melléklete értelmében a Natura 2000 területet érintő hatások megállapításának szempontjai vonatkozásában rögzíteni szükséges a területek koherenciája tekintetében *a tevékenységgel érintett terület más Natura 2000 területekkel alkotott ökológiai hálózatának koherenciájában betöltött szerepének értékelése, a terület kijelölésének alapjául szolgáló fajokra, élőhelytípusokra irányuló hatásoknak az A) és B) pontban felsorolt szempontok szerinti figyelembevételével.*

Fentiek alapján a hatásbecslésnek azt kell bemutatnia, hogy a tervezett beruházás a Natura 2000 hálózat és a hálózat élőhelyeinek integritására nézve nem lesz jelentős hatással.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a tervezett beruházásnak nincs jelentős hatása a Natura 2000 terület koherenciájára, annak egységességét nem bontja meg.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság vizsgálta továbbá a beruházáshoz fűződő 275/2004. Korm. rendelet 10/A. § (2) bekezdés szerinti közérdek fennállását. Ennek során helyesen állapította meg, hogy az energiaellátás biztonsága olyan, a köz biztonságának fenntartásához fűződő alapvető cél, amely a lakosság mindennapi életéhez kötődő alapvető értékek védelmét célzó intézkedésként azonosítható. Ezen cél elérése és biztosítása az állam irányadó politikájának része. A biztonságos energiaellátás, a lakosság mindennapi életét meghatározó olyan szolgáltatások kiszámítható fenntartását hivatott biztosítani, amely a köz biztonságának fogalmi körébe vonható.

Tekintettel arra, hogy a beruházás megvalósulásához kiemelt közérdek, tehát nem egyéb kiemelt közérdek fűződik, nem volt szükséges az Európai Bizottság előzetes véleményének kikérése.

A fentiek alapján Fellebbezőknek ezen kifogása nem megalapozott.

6. Földtani közeg védelme

A reaktorépület túlnyomásra méretezett, hermetikus kialakítású lesz, mely megakadályozza, illetve korlátozza a radioaktív anyagok környezetbe, így többek között a földtani közegbe jutását.

A benyújtott dokumentációban bemutatottak szerint a technológiai épületek, valamint a kockázatos anyagokat tároló tartályok a földtani közeg védelme szempontjából a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés a) pont alapján megfelelő műszaki védelemmel kerülnek kialakításra.

A tervezett új atomerőmű saját vegyszerlefejtő és tároló állomással rendelkezne, ami a vízelőkészítő épületben, külön helyiségben kerül kialakításra. A vegyszerlefejtő állomásról kerülnek szétosztásra a beérkező tömény vegyszerek a megfelelő tárolótartályokba. A lefejtő állomás kármentő medencékkel úgy lesz kialakítva, hogy a vegyszerek lefejtésénél ne lehessen vegszerszivárgás, elfolyás.

A vegyszertároló épületben a tartályok körül vegyszergyűjtő medencék és padló összefolyók lesznek kialakítva annak érdekében, hogy az esetlegesen elfolyó vegyszereket a vegyszeres hulladékvizek kezelőjébe eljuttassák semlegesítésre.

A telephelyen dízelgenerátorok is telepítésre kerülnek, melyek mindegyike külön üzemanyag tartállyal fog rendelkezni. A dízelgenerátorok épületében üzemanyag tároláshoz megfelelő kapacitás fog létesülni műszaki védelemmel.

A felszíni parkoló területeken megfelelő méretű olajfogók kerülnek kialakításra. A transzformátor alapok esővízgyűjtő aknáin olajszivárgás esetére olajfogó rendszerrel lesznek kiépítve. Az olajtartály környezetéből összegyűjtött csapadékvíz szintén olajfogón keresztül kerül elvezetésre, így a földtani közeg szennyeződése a szennyeződhető csapadékvizek által nem valószínűsíthető.

Az építés során alkalmazni kívánt gépek esetleges meghibásodása esetén szénhidrogén származékok juthatnak ki a felszínre. Ilyen esetben a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendeletben foglaltak alapján a szennyeződés felitátását, majd a szennyezett földtani közeg felszedését és veszélyes hulladékként való kezelését tervezik.

A beruházás által érintett területen a földtani közeg állapotának feltárására 10 méteres mélységig talajminta-vételezést végeztek 40 db mintavételi ponton, több mélységközből. A mintavételi eredmények alapján megállapították, hogy a területen mindössze egy mintavételi ponton, egy mélységben (8,35 m) volt észlelhető minimális mértékű, a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. melléklet szerinti „B” szennyezettségi határérték túllépés a króm (mért: 104 mg/kg; B= 75 mg/kg) és a nikkel (mért: 44 mg/kg; B= 40 mg/kg) komponensek tekintetében, mely valószínűleg természetes akkumuláció eredménye.

A telephelyen a meglévő atomerőművi blokkokhoz kapcsolódóan kialakításra került a környezeti monitoring rendszer, melynek az új blokkok üzeme során való további üzemeltetése, továbbá új talajvíz monitoring kutakkal való kibővítése tervezett. Az atomenergia alkalmazása során a levegőbe és vízbe történő radioaktív kibocsátásokról és azok ellenőrzéséről szóló 15/2001. KöM rendelet 4. és 5. mellékletei alapján kialakítandó monitoring rendszer az elsőfokú környezetvédelmi hatóságnak engedélyezésre való megküldését a Határozat 1.1.17. pontja írja elő.

Fentiek alapján az új blokkok működése során normál üzemmenet mellett a földtani közeg szennyezésével nem kell számolni.

A tevékenység hatásterülete földtani közeg védelme szempontjából megegyezik a telephely területével.

Fentiek alapján a tárgyi tevékenység a földtani közeg védelme szempontjából nem kifogásolható. A fellebbezés a földtani közeg védelmét érintő kifogást nem tartalmazott.

7. Hulladékgazdálkodás

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 1. § (3) bekezdés b) pontja alapján a törvény hatálya a radioaktív hulladéokra nem terjed ki.

A benyújtott környezeti hatástanulmány bemutatja a létesítés, üzemeltetés és felhagyás várható hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatásait, a hulladékok gyűjtésének, tárolásának, szállításának és kezelésének általános és részletes jellemzőit (hulladékok fajtái, mennyiségei, gyűjtésük, tárolásuk, kezelésük módjai).

Az építkezés során kitermelt föld tekintetében figyelemmel kell lenni a Ht. 2. § (4) bekezdésében foglaltakra, miszerint a kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, az (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni. Amennyiben a kérdéses anyag – a fentieket vizsgálva – hulladéknak minősül, úgy arra vonatkozóan a Ht. előírásai az irányadók.

A Ht. 4. §-ában foglaltaknak megfelelően a tevékenységet a hulladékképződés megelőzésével, a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentésével, a hulladék hasznosításával, környezetkímélő ártalmatlanításával kell végezni.

A hulladék termelőjének, birtokosának a kötelezettségeit a Ht. 31. § és 32. §, a hulladékok azonosításával kapcsolatos előírásokat a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, a keletkező hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeket a Ht. 65. §, valamint a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet, a hulladék gyűjtőhelyek kialakításának és üzemeltetésének szabályait az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályiról szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet írja elő.

A Határozatban tett hulladékgazdálkodással kapcsolatos előírások jogszerűek és szakmailag megalapozottak, azok betartásával a tervezett tevékenység hulladékgazdálkodási szempontból nem kifogásolható.

8. Levegőtisztaság-védelem

A 2 db, egyenként 1200 MW-e villamos teljesítményű atomerőművi blokkot Paks külterületén, a 8803/16 és 8803/17 hrsz.-ú ingatlanokon tervezik megvalósítani, továbbá a beruházáshoz kapcsolódóan villamos távvezeték (400 kV és 132 kV) és egy különálló melegvíz-csatorna is létesül. A telephely határához legközelebbi lakóterületek keleti irányban 2,2 km-re Dunaszentbenedeken, déli irányban 4,7 km-re Dunaszentgyörgyön, nyugati irányban kb. 1 km-re Paks-Csámpapusztán és északi irányban 2 km-re Pakson találhatók.

A levegőtisztaság-védelmi hatásterület a levegő védelméről szóló 306/2010. Korm. rendelet (a továbbiakban: **306/2010. Korm. rendelet**) 2. § 14. pontja szerint került meghatározásra.

A létesítés során jelentkező levegőterhelő hatások közül a kiporzás a meglévő épületek bontásából, tereprendezésből, az alapozáshoz kapcsolódóan a munkagödör kialakítása során várható elsősorban, ezenkívül az alkalmazott munkagépek és szállítójárművek kipufogógáz kibocsátásai terhelik a levegőt. A létesítés levegőtisztaság-védelmi hatásterülete a kibocsátások középpontjától számított 1300 m sugarú körön belül jelölhető ki.

Az építőanyagokat jelentős részben vízi úton szállítják a helyszínre, emellett vasúti és közúti beszállítás (a 6. sz. főút és az M6 autópálya felől) is lesz. A közúti teherszállítás mértéke napi kb. 130 tehergépkocsi forduló lesz.

Az üzemelés során normál üzemmenet mellett csak rövid időtartamú levegőterhelő kibocsátás várható, tekintettel arra, hogy a biztonsági villamos energia betáplálást biztosító – összesen 80,8 MW-e névleges teljesítményű – 16 db dízelgenerátor tervezetten havi 8-8 órán keresztül (azaz évente 96 órán át) és nem egyidejűleg fog tesztüzemben működni. A normál üzemmenet melletti levegőtisztaság-védelmi hatásterület a telekhatártól számított 400 m-en belül határolható le. Paks II. és a Paksi Atomerőmű normál üzeme során az együttes levegőtisztaság-védelmi hatásterület a telekhatártól számított 600 m-en belül jelölhető ki.

A dízelgenerátorok levegőtisztaság-védelmi létesítési engedély birtokában üzemeltethetők, ezen engedély legfeljebb 5 évre adható ki a 306/2010. Korm. rendelet 25. § (5) bekezdése alapján. A dízelgenerátorok telepítése a teljes beruházás utolsó fázisában várható, ezért az elsőfokú környezetvédelmi hatóság az eljárás lefolytatását a telepítés megkezdése előtti időszakra írta elő a Határozat 1.1.6. pontjában a 306/2010. Korm. rendelet 22. § (2) bekezdése alapján.

A környezeti hatástanulmányban Környezethasználó javaslatot tett 3 db immisszió mérési pont kijelölésére, javasolták a mérések megkezdését a kivitelezés kezdete előtt 1 évvel. Az építési területhez legközelebbi lakóterületek alap levegőterheltségét (immisszióját) 2012-2013 között mérték fel 6 mérési ponton, mérési pontonként 4 db 2 hetes mérési időszakban, amely megfelelő részletességgel mutatta be az alapállapotot, ezért elegendő a létesítési időszakban elvégezni az immisszió mérést.

A Környezethasználó által 2016. június 16-án benyújtott Tájékoztató és Összefoglaló alapján pontosodott a létesítmény elhelyezése, a második erőművi blokk tervezett üzembe helyezése (2026.), különálló melegvíz csatorna létesül és változott az alkalmazott dízelgenerátorok száma. Környezethasználó a változtatások hatásait megvizsgálta. Megállapítható, hogy a bemutatott változtatások érdemben nem módosítják a korábban meghatározott levegőtisztaság-védelmi hatásterületeket.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a 306/2010. Korm. rendelet 36. § (1) bekezdése szerinti hatáskörében járt el, továbbá a 306/2010. Korm. rendelet 7. §., 22. § (1) és (2) bekezdései, a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet és a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet vonatkozó rendelkezései és határértékei figyelembevételével írta elő a levegővédelmi követelményeket.

A fentiek alapján a tervezett tevékenység levegőtisztaság-védelmi szempontból nem kifogásolható. A Határozatban tett levegőtisztaság-védelmi előírások jogszerűek és szakmailag megalapozottak. A fellebbezés levegőtisztaság-védelmet érintő kifogást nem tartalmazott.

*

d.) A fellebbezési eljárás során vizsgált egyéb fellebbezői észrevételek

1. Nemzetközi eljárási kifogások

Fellebbezők ad12. pontban előadott első kifogásukban sérelmezik, hogy a „2016 júniusában beadott dokumentumok közül a legutolsót nem fordították le és nem küldték el, így kérdéses, hogy a hiánypótlás az egyes résztvevő országokba eljutott-e”.

A fellebbezők ezen kifogását megvizsgálva megállapítást nyert, hogy az megalapozatlan.

Az elsőfokú eljárás iratait megvizsgálva megállapítható, hogy a kifogásolt dokumentum a Környezethasználó által 2016. június 16. napján benyújtott Tájékoztató. A Tájékoztató angol nyelven, az annak részeként benyújtott összefoglaló angol, német, szlovák, cseh, szlovén, ukrán, horvát, szerb és román nyelven 2016. június 24. napján került benyújtásra az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Tájékoztatót angol és magyar nyelven, valamint a nemzeti nyelvekre lefordított összefoglalót 1-1 nyomtatott példányban, valamint elektronikus adathordozón 2016. június 28. napján kelt, 78-63/2016. ügyiratszámom küldte meg a Földművelésügyi Minisztérium részére akként, hogy 30 napos észrevételezési határidő biztosítását kérte a hatásvisező felek számára.

Környezethasználó 2016. július 8. napján, 78-91/2016. ügyiratszámom érkeztetve a környezeti hatásvizsgálati eljárásban korábban benyújtott Tájékoztató kiegészítését nyújtotta be az elsőfokú környezetvédelmi hatósághoz akként, hogy a Tájékoztatót a korábban benyújtott Tájékoztató tartalmával egységes szerkezetbe foglalta.

Az egységes szerkezetbe foglalt Tájékoztató magyar és angol nyelven, az összefoglaló angol, német, szlovák, cseh, szlovén, ukrán, horvát, szerb és román nyelven is benyújtásra került,

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság 2016. július 8. napján kelt, 78-92/2016. ügyiratszámú levelében az egységes szerkezetbe foglalt Tájékoztatót angol és magyar nyelven, valamint a nemzeti nyelvekre lefordított összefoglalót 1-1 nyomtatott példányban, valamint elektronikus adathordozón megküldte a Földművelésügyi Minisztérium részére akként, hogy 30 napos észrevételezési határidő biztosítását kérte a hatásvisező felek számára.

A fentiek szerint az elsőfokú környezetvédelmi hatóság eleget tett a 314/2005. Korm. rendelet 13-14. §-aiban foglalt eljárásjogi kötelezettségnek. Ezen tény a Határozat 75. oldal negyedik bekezdésében is megfelelően rögzítésre került.

Fellebbezők ad12. pontban foglalt egyéb kifogásaikat (nemzetközi nyilvánosság számára véleményezésre nyitva álló idő, német nyilvánosságnál jelentkező kommunikációs probléma) megvizsgálva megállapítottam, hogy azokat Fellebbezők már az elsőfokú környezetvédelmi engedélyezési eljárásban is előterjesztették, és azokat az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésének megfelelően érdemben megvizsgálta, helytállóan bevonta vizsgálatába a nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatásának koordinációjáért felelős Földművelésügyi Minisztériumot és helyesen állapította meg a Határozat indokolásában (7.1. pont), hogy az előterjesztett kifogások nem megalapozottak. Megállapítottam, hogy a Határozat indokolása a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (1) bekezdésének megfelelően már tartalmazta ezen észrevételek helytálló értékelését, ezért a Fellebbezők ezen kifogásainak nem adtam helyt.

2. A közmeghallgatás jogsértő volta

Fellebbezők fellebbezésük ad13. pontjában az elsőfokú környezetvédelmi eljárásban megtartott közmeghallgatás kapcsán fejezik ki kifogásaikat.

A közmeghallgatás eljárási szabályairól a Ket. 63. §-a rendelkezik. A környezeti hatásvizsgálati eljárásban pedig a 314/2005. Korm. rendelet 9. §-a fogalmaz meg anyagi jogi szempontból részletszabályokat.

Eljárásjogi értelemben a közmeghallgatás tárgya a közigazgatási hatósági eljárásban a nyilvánosság véleményének megismerése. Anyagi jogi értelemben a közmeghallgatás célja a hatósági ügy tárgyával összefüggő információkhoz való hozzájutás és a döntéshozatalban való részvétel biztosítása a nyilvánosság számára.

Megállapítható, hogy a Környezethasználó által kezdeményezett hatósági ügy a 314/2005. Korm. rendelet hatálya alá tartozó környezethasználat engedélyezésére irányuló ügyféli kérelem elbírálása.

A Kvtv. 4. § 9. pontja alkalmazásában *környezethasználat a környezetnek vagy valamely elemének igénybevétele, illetőleg terhelésével járó levékenység.*

A Kvtv. 68. § (1) bekezdése szerint *a környezetre jelentős, illetve várhatóan jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenység megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni.*

Ugyanezen § (2) bekezdése alapján **a Kormány rendeletben határozza meg azon tevékenységek körét, amelyek tekintetében mindig kell környezeti hatásvizsgálatot végezni, meghatározza továbbá azon tevékenységek körét is, amelyek esetében a környezetvédelmi hatóság - kormányrendeletben megállapított mérlegelési szempontok alapján - dönt arról, hogy szükség van-e környezeti hatásvizsgálat elvégzésére.**

A 314/2005. Korm. rendelet környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezései szerint az elsőfokú környezetvédelmi hatóság feladata az, hogy kizárólag környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok alapján vizsgálja a Környezethasználó által tervezett tevékenységet.

Ebből következően az elsőfokú környezetvédelmi hatóság közmeghallgatás tartásával összefüggő feladata kizárólag az, hogy a Ket. eljárásjogi rendelkezései szerint az érintett nyilvánosság számára biztosítsa véleményük és észrevételeik, kifogásaik előadását, azok ismertetését.

A Ket. 50. § (6) bekezdése rögzíti, hogy *a hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.*

Alapvető követelmény, hogy a döntés indokolásából derüljön ki, milyen tényállás alapján, mely jogszabályokra figyelemmel, milyen körülményeket mérlegelve (amennyiben ilyen volt) jutott a hatóság a határozati döntésre." [Kfv.I.35.523/2011/5.]

A bizonyítás a közigazgatási hatósági eljárás folyamatában a jogilag releváns tények valódiságának tisztázását és megállapítását jelenti. A döntés előtt azokat a körülményeket, amelyre a döntést alapozni kívánják, fel kell deríteni, azokat mérlegelni kell és a határozatban azt is indokolni kell, hogy mit, miért és miként úgy értékelt a hatóság, ahogyan azt a határozat tartalmazza [Kfv.III.37.440/2010/4.].

A hatóság csak a döntéshozatalhoz szükséges mértékben köteles a tényállást feltárni. A nem releváns tényállási elem megállapításának hiányára nem lehet alappal hivatkozni [3.Kf.27.305/2011/4., 2.Kf.27.062/2011/5.].

A rendelkezésre álló iratokból megállapítást nyert, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a Ket. és a 314/2005. Korm. rendelet rendelkezéseinek megfelelően járt el a Fellebbezők által kifogásolt közmeghallgatás megtartása kapcsán.

Az elsőfokú környezetvédelmi hatóság helyesen járt el akkor, amikor a résztvevő nyilvánosságtól azt kérte, hogy kérdéseiket előre és meghatározott nyomtatványon terjesszék elő, tájékoztatást adott arra nézve, hogy a közmeghallgatásnak kizárólag mi lehet a tárgya.

A Ket. eljárásjogi szempontból nem fogalmaz meg rendelkezést a közmeghallgatás megtartásának módjára és levezetésére vonatkozóan, hiszen a Ket. alapvető rendelkezéseiből következően a hatóságnak az ügyféllel együttműködve kell eljárnia.

A közmeghallgatás célja, hogy az érintett nyilvánosság közvetlenül is kapcsolatba kerülhessen a Környezethasználóval és az eljárásban részt vevő hatóságokkal, és egyszerű, laikus módon ismerhesse meg a tervezett beruházást. A Ket. szerint a közmeghallgatás megtartására ugyanis már azt követően kerül sor, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a tervezett beruházás szakmai-műszaki dokumentációját – így az annak részét képező, kifejezetten a nyilvánosság számára készített közérthető összefoglalót – a nyilvánosság számára hozzáférhetővé és megismerhetővé tette. A közmeghallgatás az a fórum, ahol az érdeklődők elmondhatják álláspontjukat és feltehetik kérdéseiket a tervezett tevékenységgel kapcsolatban, miközben közérthető formában és összefoglalóan tájékoztatást kapnak kérdéseikre környezetvédelmi és természetvédelmi szempontból. A közérthető összefoglaló jelen eljárásban a jogszabályi előírásoknak megfelelő formában és tartalommal készült el, került benyújtásra és annak megismerését az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a nyilvánosság számára biztosította.

Továbbá hangsúlyozandó, hogy a közmeghallgatás nem kizárólagos fórum az érintett nyilvánosság számára, hogy a tervezett beruházás kapcsán véleményüket az eljáró hatóság elé tárják.

A Ket. 5. és 68. §-ából következően az ügyfelek és mindazon harmadik személyek, akik igazolják jogukat az adat megismerése tekintetben, az eljárás során bármikor betekinhetnek az ügy irataiba, azokról másolatot kérhetnek, illetőleg írásban terjeszthetnek elő észrevételt.

A másodfokú eljárás során megállapítást nyert, hogy Fellebbezők az elsőfokú eljárás során éltek a Ket. által biztosított jogosítványaikkal, azok gyakorlásától az elsőfokú környezetvédelmi hatóság nem zárta el őket.

A Fellebbezők az ad13. pont a-c) alpontjaiban előadottakon túl nem adnak elő olyan további bizonyítékot, hogy a közmeghallgatás szabályozott kereteken belül történő megtartása őket elzárta valamilyen további bizonyítási vagy más indítvány megtételétől, ezáltal ügyféli jogaik csorbulnak volna.

3. Civil szervezetek részvétele az eljárásban

Fellebbezők az eljárásjogi jogsértés körében előadott fellebbezési kifogásuk indokaként az Aarhus-i Egyezményben foglaltakra hivatkoznak. Előadják, hogy véleményük szerint az igazságszolgáltatáshoz való jog csorbitására szolgál az, hogy az elsőfokú környezetvédelmi eljárásban a civil szervezetek csak regisztrációt követően vehettek részt.

A fellebbezői kifogás vonatkozásában a másodfokú eljárásban megvizsgálásra került a Fellebbezők által is hivatkozott Aarhus-i Egyezmény.

Az Aarhus-i Egyezmény 6. cikkének 2-8. pontjai részletes szabályozást fogalmaznak meg a nyilvánosságnak az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban való részvételével kapcsolatosan.

A rendelkezések alapján egyértelmű, hogy a **Ket. eljárásjogi szabályai, így különösen a Ket. 15. §, 29. §, 63. §, valamint a 80. §-a, valamint a 314/2005. Korm. rendelet anyagi jogi szabályai 8-10. §-ai és 7. melléklet**, ezáltal az elsőfokú környezetvédelmi hatóság eljárása – összhangban a Ket. alapvető elveivel, különösen az 1. § (1) bekezdésében megfogalmazottakkal - **megfelel az Aarhus-i Egyezményben rögzített szabályozásnak.**

A Ket. hivatkozott rendelkezései továbbá figyelemmel vannak az Európai Tanács Miniszteri Bizottságának CM/Rec(2007)7 számú ajánlására, amely a jó közigazgatás alapelveit rögzíti. A Ket. összhangot teremt ugyanis az ésszerű időn belül történő eljárásra vonatkozó, valamint a részvétel biztosítására vonatkozó követelmény között. Az eljárás megindításáról szóló széles körű értesítés, valamint az értesítés tartalma megfelelő lehetőséget teremt az érintett ügyfeleknek arra, hogy részt vegyenek a döntés előkészítésében és végrehajtásában is (8. cikk). A **sokügyfeles eljárások tekintetében a Ket. felülmúlja az ajánlásban foglaltakat is**, mivel nem csupán eszközöket biztosít a meghatározatlan számú ügyfél véleményének meghallgatására és tájékoztatásukra (iratbetekintés, közmeghallgatás), hanem az érintett személyek valamennyi ügyféli joggal rendelkeznek.

Fellebbezők fellebbezési kifogása a fentiek alapján téves jogértelmezésén alapul.

Az Aarhus-i Egyezményhez fűzött kommentárok is elismerik, hogy állam meghatározhat feltételeket, hogy mikor ügyfél a környezetvédelmi szervezet, továbbá az Aarhus-i Egyezményből nem következik az sem, hogy „actio popularis”-ként kellene mindenki számára az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést biztosítani.

A Ket. 15. § (5) bekezdésében meghatározottak szerint meghatározott ügyekben jogszabály ügyféli jogosultságokat, illetve ügyféli jogállást biztosíthat azoknak a civil szervezeteknek, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.

Az érdekvédelmi és a társadalmi szervezet a Ket. 15. § (5) bekezdésének alkalmazásával abban az esetben válhat ügyféllé a környezetvédelmi hatósági eljárásokban, amennyiben környezetvédelmi jogszabály az ügyfél jogaival ruházta fel.

A Kvtv. 98. § (1) bekezdése szerint a környezetvédelmi érdekek képviselőjére létrehozott politikai pártnak és érdekképviselőnek nem minősülő, a hatásterületen működő egyesületeket (a továbbiakban: szervezet) a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A társadalmi és érdekvédelmi szervezetek tehát **nem azáltal kerülhetnek ügyféli jogállásba** a hatósági eljárás során a **Ket. 15. § (5) bekezdése szerint**, mert a szervezet saját jogát vagy jogos érdekét érinti az ügy, hanem mert a Ket. alapján a Kvtv. lehetővé teszi, hogy **ügyfélként az általuk képviselt érdek, a környezetvédelem nevében lépjenek fel.**

A vizsgált törvényhelyek szabályozásából fakadóan meghatározó fontosságú az ágazati rendelkezések és a Ket. ügyfelekre vonatkozó szabályrendszere közötti kapcsolat értelmezése. E körben hangsúlyozandó, hogy csak azokat a társadalmi és érdekvédelmi szervezeteket illeti meg a Ket. és a Kvtv. alapján az ügyféli jogállás, amelyek a tervezett tevékenység hatásterületén működnek. A 314/2005. Korm. rendelet 7. számú melléklete az, amely valamely tervezett tevékenységre vonatkozóan rögzíti a hatásterület fogalmát és annak meghatározását.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény értelmében a civil szervezet alapszabályával tudja igazolni, hogy a fenti jogszabályi rendelkezések alapján működésének célja a környezetvédelem és a tervezett tevékenység hatásterülete kiterjed működési területére.

A fentiek értelmében tehát a civil szervezetek ügyféli jogállása – igazolt környezetvédelmi érdek képviselője és hatásterületi érintettség esetében – „ex lege” biztosított, amely jogosítvány tényleges gyakorlásáról adott környezetvédelmi ügyben a civil szervezet maga dönthet. Azaz az elsőfokú környezetvédelmi hatóság a civil szervezetet – a civil szervezet által kinyilvánított és egyértelmű rendelkezés ellenére, valamint a képviselt érdek igazolása nélkül - nem vonhatja be és kezelheti a Ket. 15. § (5) bekezdésében és a Kvtv. 98. §-ában foglaltak szerinti ügyfélként.

A Ket. és az Aarhus-i Egyezmény szerint is az elsőfokú környezetvédelmi hatóság feladata e tekintetben az, hogy az érintett nyilvánosságot

- közzététel vagy egyéni tájékoztatás útján, a környezeti döntéshozatali folyamat korai fázisában, megfelelően, időszerűen és hatékonyan tájékoztassa,
- ésszerű időkereteket biztosítson a különböző fázisokra, amelyek elégséges időt hagynak a nyilvánosság tájékoztatására,
- biztosítsa a szükséges összes releváns, a közösségi részvétel idején rendelkezésre álló információba való betekintés lehetőségét,
- biztosítsa, hogy írásban, vagy amikor szükségesnek látszik, közmeghallgatás formájában előterjesszék megjegyzéseiket, információikat, elemzéseiket vagy véleményüket, melyeket a javasolt tevékenységgel kapcsolatosan fontosnak tartanak.

A 187/2009. Korm. rendelet szerinti adatbázisban való regisztráció – fellebbezői megállapítással ellentétben – a Magyarország területén működő civil szervezetek számára teremt nyilvános, egy helyen elérhető és ingyenes lehetőséget arra, hogy a Ket. és a Kvtv. által biztosított ügyféli jogállásuk gyakorlását megteremtse és megkönnyítse többek között környezetvédelmi ügyekben.

A **regisztráció nem kötelező és nem kizáró ok** az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárásból, ahogyan az jelen ügyben is megállapításra került, hiszen az elsőfokú környezetvédelmi hatósági eljárásba több civil szervezet is bekapcsolódott regisztrációjuk hiánya ellenére is, és megállapítható a rendelkezésre álló iratokból, hogy az elsőfokú környezetvédelmi hatóság egyetlen egy alkalommal sem szólította fel az ügyféli jogállás megállapítását kérő civil szervezeteket arra, hogy kérelme teljesíthetőségének feltétele az adatbázisban való kötelező regisztráció.

A **hatásterülettel rendelkező 314/2005. Korm. rendelet szerinti tervezett tevékenység tekintetében az Aarhus-i Egyezmény szerint megkövetelt hatósági eljárásrend megfelelően teljesült az elsőfokú környezetvédelmi eljárásban**, azaz az elsőfokú környezetvédelmi hatóság eleget tett mind a Ket.-ben, mind a 314/2005. Korm. rendeletben foglalt kötelezettségnek.

A Ket. és Kvtv. idézett rendelkezései szerint **Fellebbezők ügyféli jogállása kizárólag a szabályzatukban nevesített környezetvédelmi érdek képviselője révén biztosított és megállapított.**

*

A Ket. 105. § (1) bekezdése szerint *a másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti.*

A fentiekben kifejtett jogszabályi rendelkezésekre és dokumentációk tartalmára tekintettel a **rendelkező részben foglaltak szerint a fellebbezéssel támadott Határozat helybenhagyásáról döntöttem.**

A Ket. 72. § (1) bekezdés dd)-de) pontjában foglaltak szerint a határozatnak - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - tartalmaznia kell az eljárási költség megállapítását, ha arról a hatóság nem külön dönt, az eljárási költségek viseléséről szóló döntést, ha arról a hatóság nem külön dönt. A fellebbezési eljárásban eseti szakértőként kirendelt szakértő szakértői díjáról és annak viseléséről a 2017. március 27. napján kelt, PE-KTF/203-28/2017. ügyiratszámú végzésben történt rendelkezés akként, hogy az eseti szakértő megállapított szakértői díjának kifizetéséről a Másodfokú környezetvédelmi hatóság gondoskodik, összhangban a Ket. 155. § (5) bekezdésében és 158. §-ában foglaltakkal.

Jelen határozatomat a hivatkozott jogszabályhelyek mellett a Ket. 71. § (1) bekezdése, a 72. § (1) bekezdése alapján hoztam.

A Másodfokú hatóság hatáskörét és illetékességét a 71/2015. Korm. rendelet 8. §-a, valamint 9. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.

A 71/2015. Korm. rendelet, továbbá a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 473/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet 15. §-a értelmében a 2017. január 1. napján bekövetkezett jogutódlásra tekintettel a Baranya Megyei Kormányhivatal jogutódja a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatala, ezért figyelemmel a jogszabályváltozásra döntésemet a Ket.

105. § (7) bekezdése alapján a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatala részére küldtem meg.

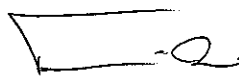
Továbbá a 314/2005. Korm. rendelet 10. § (3) és 5. § (6) bekezdése, valamint a Ket. 95. §-a és 105. § (5) bekezdése alapján jelen döntésemet hirdetményi úton való közlés céljából megküldtem az elsőfokú engedélyezésben részt vett települések jegyzőinek.

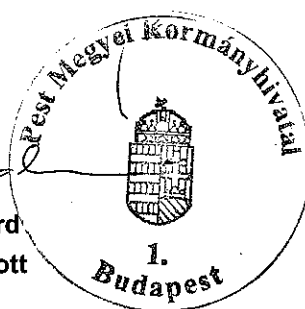
Jelen döntésemet a hatásviselő felek részére történő rendelkezésre bocsátása érdekében a 314/2005. Korm. rendelet 14. § (5) bekezdése, valamint az Espoo-i Egyezmény 6. cikk 2. pontja értelmében megküldtem a Földművelésügyi Minisztérium részére.

Jelen döntés a Másodfokú környezetvédelmi hatóság hivatalos helyiségében és honlapján is közzétételre kerül a Ket. 80. § (3)-(5) bekezdésében, a Ket. 80/A. §-ában és a Kvtv. 71. § (3) bekezdésében foglaltak szerint.

Határozatom bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 109. § (1) bekezdése biztosítja, a bíróság illetékességét a *polgári perrendtartásról* szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) 326. § (4) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről való tájékoztatás a Pp. 338. §-án alapul.

Budapest, 2017. április 18.

Dr. Tarnai Richárd
kormány megbízott

A döntésről értesülnek:

- kiadói utasítás szerint

